

Inventarisatie Maatschappelijke Voorzieningen

Wyzer

 gemeente
Krimpenerwaard

Aanleiding

Gemeente Krimpenerwaard kent veel laagdrempelige maatschappelijke voorzieningen die het sociale hart vormen van de kernen in Krimpenerwaard. Voor integrale afwegingen en besluiten omtrent de maatschappelijke voorzieningen, realiseert gemeente Krimpenerwaard een visie hierop. Het eerste onderdeel in de totstandkoming van de visie is het uitvoeren van een brede inventarisatie van de maatschappelijke voorzieningen. De inventarisatie brengt de voorzieningen in beeld en signaleert trends en ontwikkelingen en de inwonerbehoeften. Zowel gemeente breed als ook op het niveau van de elf kernen met ieder hun eigen identiteit. Deze kernen zijn: Ammerstol, Bergambacht, Berkenwoude, Gouderak, Haastrecht, Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk, Ouderkerk aan den IJssel, Schoonhoven, Stolwijk, en Vlist.

Onderzoeksmethoden

Voor de inventarisatie zijn diverse onderzoeksmethoden toegepast om de benodigde informatie te verkrijgen. Het gaat hierbij om

- deskresearch van landelijke ontwikkelingen en documenten uit gemeente Krimpenerwaard;
- een combinatie van een kwalitatieve en kwantitatieve uitvraag middels vragenlijsten aan zowel maatschappelijke voorzieningen als de ambtelijke organisatie;
- data-analyse van het zorggebruik in de gemeente;
- themasessies georganiseerd met afvaardiging van de ambtelijke organisatie en de maatschappelijke voorzieningen.

Opdrachtomschrijving

Middels de inventarisatie wordt op de volgende vragen antwoord gegeven:

1. Welke maatschappelijke voorzieningen zijn er in de Krimpenerwaard in de verschillende kernen, met welk aanbod en wat is het gebruik/bereik van de verschillende voorzieningen?
2. Wat zijn de relevante ontwikkelingen Krimpenerwaard breed en in de verschillende kernen kijkend naar de verschillende maatschappelijke voorzieningen?
3. Wat zijn de signalen, behoeften en ervaringen van inwoners kijkend naar de maatschappelijke voorzieningen?

Inventarisatie maatschappelijke voorzieningen Krimpenerwaard breed

Per cluster zijn er voor Krimpenerwaard breed de behoeften van inwoners kijkend naar de maatschappelijke voorzieningen beschreven. Deze behoeften zijn middels een enquête aan de maatschappelijke voorzieningen zelf uitgevraagd.

Cluster Cultuur en Recreatie

Nr.	Behoefte Cultuur en Recreatie
1	Ontmoeten van mensen
2	Afstemming met elkaar
3	Betaalbare activiteiten en locatie
4	Breder aanbod activiteiten

Tabel 1. Top 4 behoefte Cultuur en Recreatie

Cluster Gezondheidszorg

Nr.	Behoeft e Gezondheidszorg
1	Meer specifieke zorg (bijv. NAH)
2	Meer zorg kunnen leveren
3	Meer inzetten op preventie
4	Meer oog voor dementie

Tabel 2. Top 4 behoefte Gezondheidszorg

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

Nr.	Behoeft e Onderwijs en Kinderopvang
1	Meer kinderopvang
2	Onderwijs nabij huis
3	Kleinere klassen
4	Meer mogelijkheden voor vervoer

Tabel 3. Top 4 behoefte Onderwijs en Kinderopvang

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Nr.	Behoeft e Religie en Levensbeschouwing
1	Meer ontmoeting

Tabel 4. Top 1 behoefte Religie en Levensbeschouwing

Cluster Sport

Nr.	Behoeft e Sport
1	Sport specifiek breder aanbod
2	Betaalbaar sportaanbod
3	In het dorp sporten
4	Flexibel lid zijn bij verenigingen

Tabel 5. Top 4 behoefte Sport

Cluster Welzijn en Maatschappij

Nr.	Behoeft e Welzijn en Maatschappij
1	Ontmoeten van mensen in het kader van eenzaamheid of gezelligheid
2	Meer laagdrempelige ondersteuning
3	Meer individuele vormen van ondersteuning en begeleiding
4	Ondersteuning bij vervoer

Tabel 6. Top 4 behoefte Welzijn en Maatschappij

Inventarisatie maatschappelijke voorzieningen per kern

Per kern zijn er als conclusie van de inventarisatie maatschappelijke voorzieningen sterke punten en aandachtspunten benoemd. Deze worden op de volgende pagina's per kern weergegeven.

Ammerstol

Sterke punten

- In Ammerstol is er veel inzet vanuit laagdrempelige initiatieven en professionalisering van het verenigingsleven.
- In Ammerstol is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.

Aandachtspunten

- Er zijn weinig voorzieningen die gericht zijn op laagdrempelige vormen van ondersteuning en ontmoeting. Ook de eerstelijnszorg mist.
- Er is sprake van een lage mate van vitaliteit gebaseerd op ervaren gezondheid, gewicht en in hoeverre inwoners voldoen aan de beweegrichtlijnen.

Bergambacht

Sterke punten

- Bergambacht heeft een grote diversiteit aan maatschappelijke voorzieningen.
- Zowel het onderwerp sociale cohesie als de tevredenheid over de woonomgeving daalt niet tot nauwelijks bij de leeftijdsgroep 65+.

Aandachtspunten

- De focus van samenwerking door maatschappelijke voorzieningen ligt niet in Bergambacht zelf, maar met maatschappelijke voorzieningen buiten Bergambacht.
- Het aansluiten bij de jongere leeftijdscategorieën vinden sommige maatschappelijke voorzieningen lastig.

- De toekomstbestendigheid (duurzaamheid, ruimtegebrek en veroudering) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.

Berkenwoude

Sterke punten

- In Berkenwoude zijn diverse maatschappelijke voorzieningen die inspelen op de sociale cohesie, eenzaamheid en tevredenheid over de woonomgeving.
- De fysieke en psychische gezondheid bij inwoners van Berkenwoude is beter dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek en verouderd) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.

Gouderak

Sterke punten

- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Gouderak.
- In Gouderak is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.

Gouderak

Aandachtspunten

- Ondanks de diversiteit aan sportverenigingen is de fysieke gezondheid bij inwoners slechter dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.
- De toekomstbestendigheid (duurzaamheid) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.
- Er zijn weinig maatschappelijke voorzieningen gericht op psychische gezondheid, terwijl inwoners van Gouderak laag scoren op psychische gezondheid.

Haastrecht

Sterke punten

- In Haastrecht wordt door het huidige aanbod maatschappelijke voorzieningen ingespeeld op de vergrijzing.
- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Haastrecht.
- In Haastrecht is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- De maatschappelijke voorzieningen ervaren te weinig mogelijkheden qua ruimten en zaalhuur in de kern om hun diensten en activiteiten aan te kunnen (blijven) bieden.
- De maatschappelijke voorzieningen ervaren beperkte mogelijkheden om hun aanbod door te ontwikkelen, passend bij de behoefte aan meer individueel aanbod.

Krimpen aan de Lek

Sterke punten

- In Krimpen aan de Lek wordt door het huidige aanbod maatschappelijke voorzieningen ingespeeld op de vergrijzing.
- Er is (intensieve) samenwerking tussen de maatschappelijke voorzieningen in Krimpen aan de Lek.

Aandachtspunten

- Maatschappelijke voorzieningen richten zich op een brede demografie, maar door deze algemeenheid sluiten ze mogelijk minder goed aan op de wensen specifieke leeftijdscategorieën.
- Maatschappelijke voorzieningen geven aan een toenemende behoefte te zien van de inwoners op ondersteuning bij vragen op lichamelijk, geestelijk en financieel vlak.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek en verouderd) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt. Daarbij wordt de behoefte aan ver- of nieuwbouw genoemd.

Lekkerkerk

Sterke punten

- Lekkerkerk heeft een grote diversiteit aan maatschappelijke voorzieningen, waarbij de hoeveelheid sportverenigingen met name opvalt.
- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Lekkerkerk.

Lekkerkerk

Aandachtspunten

- Het huidige aanbod van maatschappelijke voorzieningen spreekt de jeugdigen en jongvolwassen niet aan om lid of vrijwilliger te worden.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.

Ouderkerk aan den IJssel

Sterke punten

- De psychische gezondheid bij inwoners van Ouderkerk aan den IJssel is gemiddeld beter dan het gemiddelde van Krimpenerwaard.
- In Ouderkerk aan den IJssel is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.
- Er wordt samenwerking gezocht met andere maatschappelijke voorzieningen om het (ondersteunings-)aanbod te realiseren dat past bij de wens(en) van de inwoner(s).

Ouderkerk aan den IJssel

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- De toekomstbestendigheid (duurzaamheid en ruimtegebrek) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.
- Het beperkte aantal vrijwilligers vormt een belemmering voor maatschappelijke voorzieningen om het gewenste (ondersteunings-) aanbod te realiseren voor de inwoners.

Schoonhoven

Sterke punten

- Schoonhoven heeft de meeste maatschappelijke voorzieningen van Krimpenerwaard.
- In Schoonhoven werken veel maatschappelijke voorzieningen (zowel structureel als incidenteel) met elkaar samen.
- Het aanbod van Schoonhoven lijkt goed te passen bij de demografische verdeling in de kern.

Aandachtspunten

- In Schoonhoven lijkt een hogere mate van individualisme te spelen, wat een negatief effect heeft op bijvoorbeeld sociale cohesie en emotionele eenzaamheid lijkt te vergroten.
- De demografische ontwikkeling laat in Schoonhoven een vergrijzing zien. Maatschappelijke voorzieningen zien dit terug in een dalend ledenbestand en moeite met het aantrekken van jonge inwoners.

Stolwijk

Sterke punten

- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Stolwijk.
- Stolwijk heeft een grote diversiteit aan maatschappelijke voorzieningen.

Aandachtspunten

- Ondanks de diversiteit aan sportverenigingen is de fysieke gezondheid bij inwoners slechter dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.

Managementsamenvatting

Stolwijk

Aandachtspunten

- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt. Daarbij wordt de behoefte aan ver- of nieuwbouw genoemd.

Vlist

Sterke punten

- Vlist is een vitale kern met een hoog aantal inwoners met een goede gezondheid.
- In Vlist is de vergrijzing in mindere mate aanwezig ten opzichte van de andere kernen en het landelijke beeld.

Aandachtspunten

- Hogere mate van sociale eenzaamheid ten opzichte van de andere kernen.
- Waardering van sociale cohesie en leefomgeving is lager voor de leeftijdscategorie 65+ dan 18 - 64 jaar.
- Vlist heeft een laag aanbod aan voorzieningen, waarbij ook de eerstelijnszorg mist.

Management samenvatting	2		
Inhoudsopgave	8		
1. Inleiding			
1.1 Aanleiding	9		
1.2 Onderzoeksvragen	9		
1.3 Onderzoeksmethoden	9		
1.4 Clusters	10		
1.5 Leeswijzer	11		
2. Kaders			
2.1 Definitie maatschappelijke voorzieningen	12		
2.2 Beleidskaders gemeente Krimpenerwaard	12		
2.3 Landelijke ontwikkelingen	13		
3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed			
3.1 Overzicht maatschappelijke voorzieningen	17		
3.2 Verdeling maatschappelijke voorzieningen per kern	18		
3.3 Behoeften per cluster	18		
3.4 Sociaal maatschappelijke vraagstukken volwassenen	23		
3.5 Sociaal maatschappelijke vraagstukken jongeren	24		
4. Inventarisatie per kern			
4.1 Ammerstol	27		
4.2 Bergambacht	34		
		4.3 Berkenwoude	41
		4.4 Gouderak	48
		4.5 Haastrecht	55
		4.6 Krimpen aan de Lek	63
		4.7 Lekkerkerk	70
		4.8 Ouderkerk aan den IJssel	77
		4.9 Schoonhoven	85
		4.10 Stolwijk	92
		4.11 Vlist	100
		Bijlage 1. Onderzoeksmethoden	107
		Bijlage 2. Onderzoeksopzet	109
		Bijlage 3. Overzicht GGD-monitor gegevens	112
		Bijlage 4. Overzicht deelnemers themasessies	116
		Bijlage 5. Extra bronnen	119

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Krimpenerwaard kent vele maatschappelijke voorzieningen, onder andere op het gebied van cultuur, gezondheid, onderwijs, sport en welzijn. Deze vormen het sociale hart van de kernen waar inwoners elkaar ontmoeten, activiteiten ondernemen en ondersteuning ontvangen. De voorzieningen spelen een belangrijke rol in de vitaliteit en leefbaarheid van de gemeente.

De gemeente Krimpenerwaard realiseert een visie op maatschappelijke voorzieningen om aan de hand daarvan integrale afwegingen en besluiten te nemen. Ook volgt er een voorstel voor de inrichting van de basisinfrastructuur van de Krimpenerwaard als geheel en in de kernen specifiek gericht op een sterke sociale basis.

Het eerste onderdeel in de totstandkoming van de visie is het uitvoeren van een brede inventarisatie van de maatschappelijke voorzieningen. De inventarisatie zorgt voor een totaal overzicht van de maatschappelijke voorzieningen, benoemt trends en ontwikkelingen en brengt de inwonerbehoeften in kaart. Zowel gemeente breed als ook op het niveau van de elf kernen met ieder hun eigen identiteit. Deze kernen zijn: Ammerstol, Bergambacht, Berkenwoude, Gouderak, Haastrecht, Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk, Ouderkerk aan den IJssel, Schoonhoven, Stolwijk, en Vlist.

1.2 Onderzoeksvragen

Om een goed beeld te kunnen geven van de maatschappelijke voorzieningen is besloten om enerzijds inzicht te verkrijgen in het aantal maatschappelijke voorzieningen incl. het aanbod/gebruik/bereik. Anderzijds is het ook relevant

om inzicht te krijgen in ontwikkelingen en signalen, behoeften en ervaringen van inwoners kijkend naar de maatschappelijke voorzieningen. Op basis van deze behoefte zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Welke maatschappelijke voorzieningen zijn er in de Krimpenerwaard in de verschillende kernen, met welk aanbod en wat is het gebruik/bereik van de verschillende voorzieningen?
2. Wat zijn de relevante ontwikkelingen Krimpenerwaard breed en in de verschillende kernen kijkend naar de verschillende maatschappelijke voorzieningen?
3. Wat zijn de signalen, behoeften en ervaringen van inwoners kijkend naar de maatschappelijke voorzieningen?

1.3 Onderzoeksmethoden

Voor de inventarisatie zijn diverse onderzoeksmethoden toegepast om de benodigde informatie te verkrijgen. Er is bewust gekozen om geen inwonersparticipatie uit te voeren, dit zal tijdens de visievorming gebeuren. Het gaat hierbij om

- **deskresearch** van landelijke ontwikkelingen en bestaande documenten betreffende de gemeente Krimpenerwaard;
- **totaal overzicht** van alle maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard;
- een combinatie van een kwalitatieve en kwantitatieve uitvraag middels **vragenlijsten** aan zowel maatschappelijke voorzieningen als de ambtelijke organisatie;
- **themasessies** georganiseerd met een afvaardiging van de ambtelijke organisatie en de maatschappelijke voorzieningen.

1. Inleiding

Per onderzoeksmethode zijn er diverse informatiebronnen gebruikt of als resultaat verkregen. Deze informatiebronnen zijn op diverse manieren gebruikt in dit rapport (een uitgebreid overzicht staat in bijlage 1). In het hoofdstuk Krimpenerwaard breed is informatie Krimpenerwaard breed gebruikt, mogelijk gespecificeerd per cluster. In de hoofdstukken per kern is alleen de informatie welke op kernniveau beschikbaar is, gebruikt in dat hoofdstuk.

Naast bovenstaande onderzoeksmethoden is onderzocht of de respondenten van de vragenlijst voor maatschappelijke voorzieningen een goede weerspiegeling zijn van het totaal aantal maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard. Het blijkt dat deze representatief is. De volledige uitwerking van de responsiviteit is terug te vinden in bijlage 2.

1.4 Clusters

Bij de uitwerking van de inventarisatie is gekozen om te werken met clusters en categorieën. Hieronder worden de clusters en categorieën toegelicht met enkele voorbeelden van maatschappelijke voorzieningen die onder een cluster en categorie vallen.

1. Cultuur en Recreatie

- a) Activiteitenvereniging (bijv. een Oranjevereniging)
- b) Bibliotheek (fysieke locatie of bibliobus)
- c) Cultureel centrum (bijv. een cultuurhuis)
- d) Historische vereniging (bijv. Stichting D-Day Krimpenerwaard)
- e) Kunst (bijv. een atelier)
- f) Museum

- g) Muziekvereniging (bijv. een koor)
- h) Theater & Toneel (bijv. een theatergroep)

2. Gezondheidszorg

- a) Alternatieve geneeskunde (bijv. acupunctuur)
- b) Apotheek
- c) Diëtist
- d) Fysio-, oefen- en bewegtherapie
- e) Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD)
- f) Huisarts
- g) Logopedie
- h) Organisaties voor lichamelijke gezondheid (bijv. EHBO-vereniging)
- i) Organisaties voor psychische gezondheid (bijv. psychologenpraktijk)
- j) (Medische) pedicure
- k) Tandarts

3. Onderwijs en Kinderopvang

- a) Basisonderwijs
- b) Kinderopvang
- c) Voortgezet onderwijs

4. Religie en Levensbeschouwing

- a) Religieus centrum (bijv. een islamitisch gebouw)
- b) Religieus genootschap
- c) Religieuze vereniging (bijv. een zondagsschool)

1. Inleiding

5. Sport

- a) Sportschool en fitness
- b) Sportstimulering (bijv. Team Sportservice Krimpenerwaard)
- c) Sportvereniging
- d) Zwembad

6. Welzijn en Maatschappij

- a) Buurt- en dorpsvereniging
- b) CJG
- c) Inkomensondersteuning (bijv. Voedselbank)
- d) Jeugd- en jongerenwerk
- e) Ontmoeting (bijv. een jeugdsoos)
- f) Speel-o-theek
- g) Vervoer (bijv. Buurtbus)
- h) Welzijnsorganisatie (bijv. Stichting WelZijn Krimpenerwaard)
- i) Woningbouw

Met de inventarisatie wordt er een zo goed en compleet mogelijk beeld gegeven van de maatschappelijke voorzieningen en tevens toegewerkt naar een Excellijst met daarin alle maatschappelijke voorzieningen per cluster. Het kan echter zijn dat de lijst van de maatschappelijke voorzieningen niet volledig is en dat er daarom in deze rapportage bepaalde voorzieningen gemist worden. Eventueel ontbrekende voorzieningen worden in het vervolgtraject toegevoegd.

1.5 Leeswijzer

In **hoofdstuk 1** is de aanleiding voor het onderzoek, de opzet en de uitwerking van de verschillende clusters van maatschappelijke voorzieningen beschreven. Vervolgens staat in **hoofdstuk 2** een uitwerking van de definitie van maatschappelijke voorzieningen die gehanteerd is en welke beleidsmatige stukken van gemeente Krimpenerwaard en landelijke ontwikkelingen ten grondslag liggen aan deze inventarisatie. In **hoofdstuk 3** staat de inventarisatie van Krimpenerwaard breed. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het overzicht van maatschappelijke voorzieningen, inzicht in de verdeling van de maatschappelijke voorzieningen per kern, de behoeften per cluster en tot slot de sociaal maatschappelijke vraagstukken voor zowel volwassenen als jeugdigen. In **hoofdstuk 4** staat de inventarisatie van de maatschappelijke voorzieningen per kern. In dit hoofdstuk zijn ook de aard van de kern, de bevolkingssamenstelling, het gebruik, de samenwerking, ruimtelijke ontwikkelingen en sociaal maatschappelijke vraagstukken omtrent de maatschappelijke voorzieningen benoemd. Per kern zijn er concluderend sterke punten en aandachtspunten geformuleerd.

2. Kaders

2.1 Definitie maatschappelijke voorzieningen

‘Maatschappelijke voorzieningen’ is een breed begrip. Onder maatschappelijke voorzieningen verstaan we aanbod of instellingen die voorzien in een maatschappelijke behoefte. Het gaat om voorzieningen, inclusief de huisvesting daarvan, die niet vanzelfsprekend door de markt worden gerealiseerd en doorgaans geen winstoogmerk hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan voorzieningen ten behoeve van sport, cultuur, zorg, onderwijs en welzijn. Deze maatschappelijke voorzieningen vormen vaak het sociale hart van de kernen en zijn vrij toegankelijk.

Daarnaast zijn er andere locaties die een belangrijke maatschappelijke functie hebben zoals kerken en diensten. Deze plekken bepalen mede de sociale basis in de gemeente Krimpenerwaard maar vallen niet onder de definitie van maatschappelijke voorzieningen. Wel nemen we deze voorzieningen mee in de inventarisatie omdat deze voorzieningen ook voorzien in de behoeften van de inwoners.

De (openbare) ontmoetingsplekken zoals speeltuinen, parken, horecagelegenheden en winkelgebieden worden niet meegenomen in de inventarisatie. Ruimtelijke ontwikkelingen (zoals openbare ontmoetingsplekken en ruimtelijke projecten) worden meegenomen in de visievorming.

2.2 Beleidskaders gemeente Krimpenerwaard

Tevens heeft het thema maatschappelijke voorzieningen veel raakvlakken met bestaande lokale kaders. Hieronder worden de belangrijkste kaders uitgelicht en kort samengevat vanuit het perspectief van de inventarisatie van de maatschappelijke voorzieningen.

2.2.1. Vooruitgang door verbinding: Integraal Beleidskader Sociaal Domein Krimpenerwaard 2021-2025

Met het integrale beleidskader zet Krimpenerwaard een belangrijke stap op weg naar meer integrale dienstverlening met betrekking tot ondersteuning en zorg voor de inwoners. Daarbij wil men de aangeboden voorzieningen en ondersteuning aan de inwoners optimaal aansluiten op de huidige behoeften. Daarbij wordt ingezet op het normaliseren, preventie en vroegsignalering, de doorontwikkeling van basisvoorzieningen en integrale, lokale en passende zorg. Hierbij is samenwerking belangrijk tussen maatschappelijke partners om een nog beter voorzieningenaanbod te realiseren.

2.2.2 Van ambities naar uitvoering: Maatschappelijke Agenda Krimpenerwaard 2021 - 2025

De Maatschappelijke Agenda gaat in op versterken van de sociale structuren in de kernen. Dit wordt gerealiseerd door het stimuleren van ontmoeten, samenwerken en normaliseren. Als gemeente is Krimpenerwaard faciliterend in het realiseren van plekken waar inwoners kunnen samenkomen. Vooral omdat ontmoeting en contact dé middelen zijn om inclusie en verbinding in de wijk tot stand te brengen en te houden.

2.2.3 Omgevingsvisie Krimpenerwaard

Met de Omgevingsvisie zet Krimpenerwaard in op passende en bereikbare maatschappelijke voorzieningen. Voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de Krimpenerwaard is een passend aanbod van bereikbare maatschappelijke voorzieningen van belang. De nabijheid en bereikbaarheid van voorzieningen zoals winkels, sport, cultuur, zorg, welzijn en onderwijs.

2. Kaders

Samen met de gemeenschap wordt bepaald wat een realistische minimale dekkende combinatie van functies, activiteiten en voorzieningen is.

2.2.4 Integraal Huisvestigingsplan Onderwijs

Met vooruitplannen is het mogelijk om ruim van tevoren op het niveau van elke kern maatwerk te ontwikkelen voor voorzieningen en breder maatschappelijk vastgoed. Samenwerking met andere partijen en meervoudig ruimtegebruik kunnen een positieve bijdrage leveren aan adequate en betaalbare huisvesting voor verschillende voorzieningen en daarmee aan de toekomstbestendigheid van die voorzieningen, zoals voor scholen. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe versie van het Integraal Huisvestigingsplan Onderwijs.

2.2.5 Toekomstig beleid

Momenteel is er ook nieuw gemeentelijk beleid in ontwikkeling zoals de Woonvisie en het Toekomstperspectief voor een vitale Krimpenerwaard. Dit beleid wordt meegenomen bij het schrijven van de visie op de maatschappelijke voorzieningen.

2.3. Landelijke ontwikkelingen

Op dit moment zijn er verschillende landelijke ontwikkelingen die spelen in de maatschappij en invloed hebben op de behoefte en aanbod van de maatschappelijke voorzieningen. Deze ontwikkelingen kunnen niet los van elkaar gezien worden, maar hangen met elkaar samen. Een aantal van deze ontwikkelingen wordt op alfabetische volgorde kort benoemd.

Ambulantisering en extramuralisering

Zorg en ondersteuning wordt in plaats van in intramuraal, steeds vaker dichtbij of aan huis verleend. Inwoners blijven langer zelfstandig thuis wonen en ontvangen zorg en ondersteuning in de eigen omgeving. Hierdoor stijgt de druk op zowel de voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, zoals huisartsen en zorginstellingen als de GGZ, zowel voor jeugd als volwassenen. Maatschappelijke voorzieningen spelen een belangrijke rol om deze toenemende druk te ondervangen en werken preventief om ergere problemen bij de inwoners te voorkomen.

Individualisering

De afhankelijkheid van een ander of van groepen is de afgelopen jaren kleiner geworden. Deze ontwikkeling betekent dat mensen steeds meer als individu willen worden gezien en benaderd. Hierdoor staat het solidariteitsprincipe onder druk, wat aan de basis staat van veel voorzieningen, denkend aan de voedselbank en andere voorzieningen die draaien op vrijwilligers. Het verenigingsleven waarbij mensen gebonden zitten aan vaste tijdsinvesteringen is minder aantrekkelijk geworden. Dit is zichtbaar in afname van leden en vrijwilligers. Ook kan het zijn dat men minder oog heeft voor het welzijn van een ander.

Daarnaast heeft de individualisering invloed op de ontkerkelijking, aangezien men eerder op individueel niveau kijkt naar zingeving en zelfverwezenlijking. Hierdoor neemt het aantal kerkleden en kerkbezoekers af en kan de invloed van religie en religieuze gemeenschappen afnemen.

2. Kaders

Bestaanszekerheid steeds meer onder druk

Steeds meer mensen hebben moeite om rond te komen. Door sterk gestegen prijzen van boodschappen en energielasten neemt het risico op schulden en armoede toe. De kans op armoede is het grootst bij eenoudergezinnen, mensen met een niet-westerse achtergrond, bijstandsgerechtigden en alleenstaanden onder de 65 jaar. De stress, eenzaamheid en uitsluiting die geldzorgen met zich mee brengen belemmeren mensen om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Hierdoor ontstaan ook problemen op andere gebieden, zoals mentale- en fysieke gezondheid, onderwijs, wonen, werken, opvoeding en veiligheid. Dit leidt tot hogere zorg- en ondersteuningsvragen. Bij armoede en schulden zullen mensen een toenemend beroep doen op sociale voorzieningen, zoals inkomensondersteuning, maar ook op voorzieningen in de gezondheidszorg.

Vergrijzing

De Nederlandse bevolking verandert van samenstelling, het aantal ouderen neemt sterk toe en het aantal jongeren daalt. Hierdoor stijgt de gemiddelde leeftijd van de bevolking en neemt de demografische druk toe (het aantal personen jonger dan 20 jaar en ouder dan 65 stijgt ten opzichte van het werkende deel van de bevolking). Vergrijzing hangt samen met andere problematiek als toename van zorgvragen en eenzaamheid. Het maakt ook dat het potentieel van mensen die wel goed voor zichzelf en voor elkaar kunnen zorgen, dit zo goed mogelijk gaan benutten. Dit kan door in te zetten van mantelzorgers en als vrijwilliger inzet plegen bij maatschappelijke voorzieningen die ontmoeting faciliteren en stimuleren.

3. Inventarisatie Krimpenerwaard Breed

In dit hoofdstuk wordt de inventarisatie Krimpenerwaard breed beschreven. Hieronder wordt kort uitgelegd per subparagraaf welke informatie er gegeven wordt.

Overzicht maatschappelijke voorzieningen

Deze tabel is opgebouwd uit de vooraf opgestelde clusters en categorieën. De tabel wordt er een zo goed en compleet mogelijk beeld gegeven van de maatschappelijke voorzieningen. Daarnaast worden de clusters beschreven in paragraaf 3.1. Het kan echter zijn dat de lijst van de maatschappelijke voorzieningen niet volledig is en dat er daarom in deze tabel bepaalde voorzieningen gemist worden.

Verdeling maatschappelijke voorzieningen per kern

Er is een analyse gemaakt om het percentage inwoners per kern ten opzichte van Krimpenerwaard breed te vergelijken met het percentage maatschappelijke voorzieningen per kern ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Daarnaast is er een analyse gemaakt van de verdeling tussen de clusters van de maatschappelijke voorzieningen per kern.

Behoeften per cluster

Per cluster is uitvraag gedaan welke behoeften de maatschappelijke voorzieningen zien vanuit inwoners ten aanzien van het aanbod dat ze aanbieden. De behoeften worden weergegeven per cluster.

Sociaal maatschappelijke vraagstukken volwassenen

De aspecten in de tekst zijn uitgezocht op basis van raakvlakken met de onderwerpen in de inventarisatie op basis van de sociaal maatschappelijke

vraagstukken voor volwassenen. Het kan zijn dat er een verschil in interpretatie zit van diverse onderwerpen.

Sociaal maatschappelijke vraagstukken jeugd

De aspecten in de tabel zijn uitgezocht op basis van raakvlakken met de onderwerpen in de inventarisatie op basis van de sociaal maatschappelijke vraagstukken voor jeugd. Het kan zijn dat er een verschil in interpretatie zit van diverse onderwerpen.

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

Cultuur en Recreatie	168	Logopedie	9	Sport	211
Activiteitenvereniging	43	Organisatie lichamelijke gezondheid	28	Sportschool en fitness	21
Bibliotheek (fysieke locatie & bibliobus)	11	Organisatie psychische gezondheid	10	Sportstimulering	17
Cultureel centrum	8	(Medische) pedicure	11	Sportvereniging	166
Historische vereniging	14	Tandarts	16	Zwembad	7
Kunst	8	Onderwijs en Kinderopvang	79	Welzijn en Maatschappij	115
Museum	4	Basisonderwijs	25	Buurt- en dorpsvereniging	10
Muziek	61	Kinderopvang	49	Centrum voor jeugd en gezin	4
Theater en Toneel	19	Voortgezet onderwijs	5	Inkomensondersteuning	5
Gezondheidszorg	151	Religie en Levensbeschouwing	108	Jeugd- en jongerenwerk	4
Alternatieve geneeskunde	17	Religieus centrum	37	Ontmoeting	32
Apotheek	6	Religieus genootschap	34	Speel-o-theek	2
Diëtist	8	Religieuze vereniging	37	Vervoer	7
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	23			Welzijnsorganisatie	42
Gemeentelijke gezondheidsdienst	11			Woningbouw	9
Huisarts	13				

Tabel 7. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard per cluster en categorie
Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

3.1 Overzicht maatschappelijke voorzieningen

Voor deze inventarisatie en analyse zijn er Krimpenerwaard breed 832 maatschappelijke voorzieningen geregistreerd en meegenomen. De verdeling van deze maatschappelijke voorzieningen in de zes clusters ziet er als volgt uit:

Cluster	Aantallen	%
Cultuur en Recreatie	168	20%
Gezondheidszorg	151	18%
Onderwijs en Kinderopvang	79	9%
Religie en Levensbeschouwing	108	14%
Sport	211	25%
Welzijn en Maatschappij	115	14%
Totaal	832	100%

Tabel 8. Overzicht maatschappelijke voorzieningen per cluster Krimpenerwaard breed
Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Binnen het cluster **cultuur en recreatie** vallen de meeste voorzieningen onder de categorie muziek. Hieronder vallen bijvoorbeeld koren, muziekverenigingen en muziekscholen. Op de tweede plaats volgen activiteitenverenigingen, waaronder bijvoorbeeld de scouting, Oranjeverenigingen en vakantieweek behoren. Als derde volgt de categorie theater en toneel waaronder veel toneelverenigingen of theatergroepen vallen. Er is één maatschappelijke voorziening die in alle kernen zit, dat is de bibliotheek (zowel als fysieke locatie als bibliobus).

Binnen het cluster **gezondheidszorg** hebben de organisaties voor lichamelijke gezondheid het grootste aandeel. Hieronder vallen organisaties zoals EHBO. De categorie fysio-, oefen en beweegtherapie heeft een even groot aandeel. Als derde komen maatschappelijke voorzieningen die bij de eerstelijns zorg horen, zoals huisartsen en tandartsen. In dit cluster zijn voorzieningen die aan huis plaatsvinden, denk aan kraamzorg en thuiszorg, buiten beschouwing gelaten.

Het cluster **onderwijs en kinderopvang** bevat basisscholen, kinderopvang en voortgezet onderwijs.

Het cluster **religie en levensbeschouwing** heeft drie categorieën. Onder religieuze centra vallen bijvoorbeeld kerken, verenigingsgebouwen en een islamitisch centrum. Onder religieuze verenigingen vallen onder andere jeugd-, mannen-, en vrouwenverenigingen en zondagsscholen. Tot slot zijn religieuze genootschappen bijvoorbeeld een gereformeerde kerk of een hervormde gemeente.

Binnen het cluster **sport** is de categorie sportverenigingen veruit het meest vertegenwoordigd. Hieronder vallen veel subcategorieën die je grofweg kan onderscheiden in basissporten (zoals atletiek, tennis, voetbal en paardensport) en denksport (zoals biljart, bridge, jeu de boules en dammen). Daarnaast zijn er organisaties voor sportstimulering zoals Teamsportservice. De Coöperatie Tennis Krimpenerwaard vertegenwoordigt alle kernen, behalve Vlist waar geen tennisvereniging zit.

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

Het cluster **welzijn en maatschappij** heeft op de eerste plaats veel welzijnsorganisaties. De bekendste hiervan zijn WelZijn Krimpenerwaard en Gro-up, maar er zijn ook veel lokale initiatieven zoals stichting vrijwillige hulpdienst voor Haastrecht. Onder de categorie ontmoeting vallen jeugdverenigingen, ouderenverenigingen en ook de Zonnebloem.

3.2 Verdeling maatschappelijke voorzieningen per kern

Er is een analyse gemaakt om het percentage inwoners per kern ten opzichte van Krimpenerwaard breed te vergelijken met het percentage maatschappelijke voorzieningen per kern ten opzichte van Krimpenerwaard breed (zie overzichtskaart op de volgende pagina). In veel kernen komt dit redelijk overeen, behalve in Bergambacht en Schoonhoven. Deze twee kernen hebben respectievelijk een groter en een kleiner percentage maatschappelijke voorzieningen in vergelijking met het percentage inwoners.

Daarnaast is er een analyse gemaakt van de verdeling tussen de clusters van de maatschappelijke voorzieningen per kern (zie overzichtskaart op pagina 17).

3.3. Behoeften per cluster

Per cluster is uitvraag gedaan welke behoeften de maatschappelijke voorzieningen zien vanuit inwoners ten aanzien van het aanbod dat ze aanbieden. Tevens zijn deze onderwerpen besproken in de themasessies.

3.3.1 Cluster Cultuur en Recreatie

Er zijn 168 maatschappelijke voorzieningen aanwezig in Krimpenerwaard die

onder cultuur en recreatie vallen. Deze richten zich vooral op ontmoeten, denk aan activiteitenverenigingen en culturele centra. Het is zichtbaar dat er niet in alle kernen evenveel aanbod van cultuur en recreatie aanwezig is. Zo is er in Vlist alleen een muziekvereniging, bibliobus en cultureel centrum aanwezig, terwijl er in Ammerstol een meer divers aanbod aanwezig is. Een plek voor (spontaan) ontmoeten is daardoor afhankelijk van de verenigingen die aanwezig zijn in de kernen.

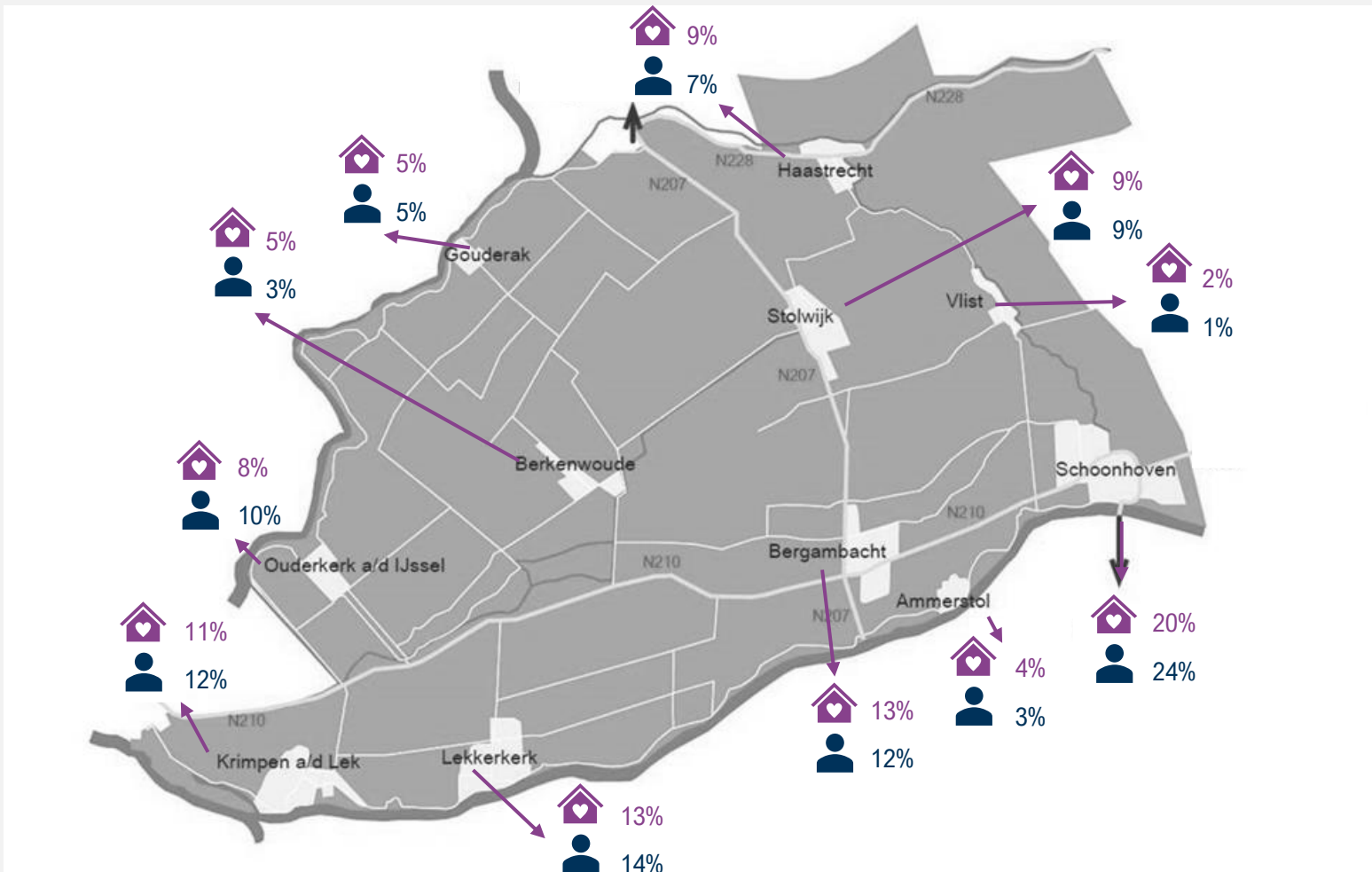
Ontmoeten van mensen is een behoefte die Krimpenerwaard breed vaak wordt aangegeven voor cultuur en recreatie. Hieronder valt ook het tegengaan van eenzaamheid of het deelnemen aan een activiteit voor gezelligheid. Het gevoel van saamhorigheid is hierbij belangrijk evenals afstemming met elkaar zoeken. Dit kan gekoppeld worden aan de behoefte voor activiteiten die zowel breed zijn qua aanbod en betaalbaar. Betaalbaar voor de inwoner zelf en de maatschappelijke voorziening.

Nr.	Behoefte Cultuur en Recreatie
1	Ontmoeten van mensen
2	Afstemming met elkaar
3	Betaalbare activiteiten en locatie
4	Breder aanbod activiteiten

Tabel 9. Top 4 behoefte Cultuur en Recreatie

Bron: Themasesies (2023), Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag ambtelijke organisatie (2023).

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

Legenda	
	Percentage maatschappelijke voorzieningen t.o.v. het totaal aantal maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard.
	Percentage inwoners t.o.v. het totaal van inwoners in Krimpenerwaard.

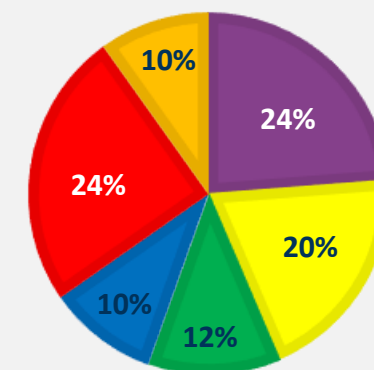
Overzichtskaart 1. Percentage maatschappelijke voorzieningen en inwoners per kern t.o.v. het totaal in Krimpenerwaard

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

Legenda
Cultuur en Recreatie
Gezondheidszorg
Onderwijs en Kinderopvang
Religie en Levensbeschouwing
Sport
Welzijn en Maatschappij

Verdeling Krimpenerwaard breed

Overzichtskaart 2. Percentuele verdeling van de clusters t.o.v. totaal aantal maatschappelijke voorzieningen per kern

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

3.3.2 Cluster Gezondheidszorg

Kijkend naar het aanbod gezondheidszorg voor Krimpenerwaard zijn er 151 maatschappelijke voorzieningen aanwezig. Hiervan zijn apotheken of huisartsen niet aanwezig in sommige kernen. Ammerstol, Berkenwoude en Vlist hebben alle drie geen apotheek en huisarts, inwoners moeten uitwijken naar bijvoorbeeld Bergambacht of Stolwijk. Dit geeft weer dat de spreiding van de maatschappelijke voorzieningen in de gezondheidszorg, bijvoorbeeld voor de eerstelijnszorg, niet altijd goed aanwezig is in alle kernen.

Specifieke zorg en het ontvangen van meer zorg wordt als grootste behoefte aangegeven bij gezondheidszorg. Dit is met name voor individuele zorg of voor cliënten met specifieke behoeften, denk hierbij aan cliënten met niet aangeboren hersenletsel (NAH-clieënten). Het geven of ontvangen van meer zorg wordt gekoppeld aan het opzetten van meer spreekuren. Daarnaast wordt aangegeven dat preventie belangrijk blijft voor zowel dementie, jeugdhulp en mentale gezondheid als algemene gezondheidspreventie.

Nr.	Behoeft e Gezondheidszorg
1	Meer specifieke zorg (bijv. NAH)
2	Meer zorg kunnen leveren
3	Meer inzetten op preventie
4	Meer oog voor dementie

Tabel 10. Top 4 behoefte Gezondheidszorg

Bron: Themasessies (2023), Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag ambtelijke organisatie (2023).

3.3.3 Cluster Onderwijs en Kinderopvang

Er zijn in Krimpenerwaard 79 maatschappelijke voorzieningen aanwezig voor onderwijs en kinderopvang. Kijkend naar de kinderopvang is zichtbaar dat voor de kern Vlist er geen kinderopvang aanwezig is in de kern zelf. Inwoners moeten hiervoor naar een andere kern of buiten Krimpenerwaard uitwijken. Daarnaast is geen basisonderwijs in Vlist en is voortgezet onderwijs alleen mogelijk in de kernen Lekkerkerk en Schoonhoven.

Binnen Krimpenerwaard is er behoefte aan meer kinderopvang en wordt ook aangegeven dat er veel wachtlijsten zijn binnen de kinderopvang. Daarnaast is het belangrijk dat onderwijs en kinderopvang nabij huis is en dat er ingespeeld kan worden op de behoefte aan meer ondersteuning door bijvoorbeeld de inzet van kleinere klassen. Op dit moment zijn er vervoersproblemen en geven partners uit het onderwijs het signaal af dat er sprake is van tekort aan personeel binnen het onderwijs.

Nr.	Behoeft e Onderwijs en Kinderopvang
1	Meer kinderopvang
2	Onderwijs nabij huis
3	Kleinere klassen
4	Meer mogelijkheden voor vervoer

Tabel 11. Top 4 behoefte Onderwijs en Kinderopvang

Bron: Themasessies (2023), Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag ambtelijke organisatie (2023).

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

3.3.4 Cluster Religie en Levensbeschouwing

In Krimpenerwaard zijn er 108 maatschappelijke voorziening gericht op religie en levensbeschouwing. Deze zijn in alle kernen aanwezig in meer of mindere mate. Opvallend is dat kernen waarin er geen religieuze centrum aanwezig is, er in verhouding genoeg keuze is aan religieuze verenigingen. Dit kan gekoppeld zijn aan de behoefte van mensen tot het meer ontmoeten of het ontvangen van ondersteuning.

Ook bij religie en levensbeschouwing is aangegeven dat men behoefte heeft aan meer ontmoeting. Mensen gaan regelmatig naar de kerk of een dergelijke vorm voor de sociale contacten of met hulpvragen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om financiële hulp of andere zaken rondom armoede. De maatschappelijke organisaties hebben geen andere behoeften genoemd voor dit cluster.

Nr.	Behoeft Religie en Levensbeschouwing
1	Meer ontmoeting

Tabel 12. Top 1 behoefte Religie en Levensbeschouwing
Bron: Themasessies (2023), Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag ambtelijke organisatie (2023).

3.3.5 Cluster Sport

In het cluster sport zijn er 211 maatschappelijke voorzieningen aanwezig in Krimpenerwaard. Dit maakt dat deze cluster het meest vertegenwoordigd is in Krimpenerwaard. Het verschilt echter in welke mate verenigingen aanwezig zijn in de kernen. De behoefte aan het soort specifiek aanbod is mogelijk gekoppeld aan de soort verenigingen en de faciliteiten per kern. Een

borstcrawlkursus kan bijvoorbeeld niet plaatsvinden in kernen waar geen zwembad aanwezig is en men hiervoor naar een andere kern moet uitwijken. Om die reden kan de wens qua aanbod per kern verschillen.

Voor sport is met name aangegeven dat men uitbreiding wil in het aanbod dat op dit moment aanwezig is. Een voorbeeld zijn lessen zelfverdediging of een borstcrawlkursus. Daarnaast moet sportaanbod betaalbaar zijn voor zowel leden als de verenigingen zelf. Vooral omdat een aantal verenigingen en/of leden hebben aangegeven minder financiële middelen te hebben.

Nr.	Behoeft Sport
1	Sport specifiek breder aanbod
2	Betaalbaar sportaanbod
3	In het dorp sporten
4	Flexibel lid zijn bij verenigingen

Tabel 13. Top 4 behoefte Sport
Bron: Themasessies (2023), Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag ambtelijke organisatie (2023).

3.3.6 Cluster Welzijn en maatschappij

Kijkend naar het aanbod welzijn en maatschappij zijn er in Krimpenerwaard 115 maatschappelijke voorzieningen aanwezig. Hiervan is het merendeel van de organisaties gericht op het ontmoeten of ondersteunen van inwoners. Het valt op dat het aanbod binnen welzijn en maatschappij zich richt op specifieke doelgroep, zoals ouderen en jongeren of juist een brede

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

doelgroep, zoals Stichting WelZijn Krimpenerwaard die er voor alle inwoners is. Hierdoor is deze cluster breed vertegenwoordigd in Krimpenerwaard, maar is het afhankelijk per kern welk aanbod er aanwezig is en past bij de ondersteuning of de behoefte van de inwoners.

Evenals bij cultuur en recreatie geeft men aan dat ontmoeten van mensen een grote behoefte is. Vanuit de respons kan opgemaakt worden dat de ondersteuningsvraag van inwoners steeds groter wordt. Men heeft een grotere zorgzwaarte, er zijn meer kwetsbare inwoners en men heeft begeleiding nodig met dagelijkse bezigheden. Een voorbeeld van begeleiding is bijvoorbeeld op vervoer of omdat men financiële moeilijkheden ervaart.

Nr.	Behoeft Welzijn en Maatschappij
1	Ontmoeten van mensen in het kader van eenzaamheid of gezelligheid
2	Meer laagdrempelige ondersteuning
3	Meer individuele vormen van ondersteuning en begeleiding
4	Ondersteuning bij vervoer

Tabel 14. Top 4 behoefte Welzijn en Maatschappij
Bron: Themasessies (2023), Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag ambtelijke organisatie (2023).

3.4 Sociaal maatschappelijke vraagstukken volwassenen

In de Kwaliteitsmonitor staan verscheidene sociaal maatschappelijke vraagstukken betreffende volwassenen op het niveau van Krimpenerwaard.

Hieronder volgen de sociaal maatschappelijke vraagstukken die raakvlakken hebben met de inventarisatie van maatschappelijke voorzieningen.

Sociale cohesie

De sociale cohesie en onderlinge betrokkenheid is groot, wat zichtbaar is in het relatief grote aantal mantelzorgers binnen de gemeente. Ondanks dat nog steeds veel inwoners mantelzorg verlenen neemt het aantal wel af. De sociale samenhang in de buurt wordt overwegend positief ervaren. Tegelijkertijd voelen zowel jongeren als ouderen zich vaker eenzaam.

Mentale veerkracht

De meerderheid van de inwoners voelt zich veerkrachtig. Zij hebben het vermogen om met veranderingen, stressvolle gebeurtenissen, tegenslagen en uitdagingen om te gaan. Vrijwilligers van WelZijn Krimpenerwaard gaan op huisbezoek bij 75-plussers (elk jaar worden inwoners van één of twee geboortejaren bezocht) om te vragen en signaleren hoe het met hen gaat en bieden informatie over het activiteiten- en dienstenaanbod uit de kernen.

Opvallend is dat in de Krimpenerwaard er een aantal wijken zijn, waar relatief veel mensen wonen die zich eenzaam voelen. Dit zien we onder andere in wijken in Lekkerkerk en in Schoonhoven-Noord, waar cijfers rondom eenzaamheid boven het landelijke gemiddelde liggen. In diezelfde buurten blijkt ook het percentage inwoners met een hoog risico op angst of depressie relatief hoog en boven het landelijk gemiddelde. De trend dat eenzaamheid toeneemt, zien we ook terug in het aantal meldingen bij het Meldpunt Zorg en Overlast van het Zorg- en Veiligheidshuis.

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

Kansenongelijkheid

Corona heeft de vinger op de zere plek gelegd: de kansenongelijkheid tussen leerlingen lijkt te zijn toegenomen. Dit laatste wordt ook herkend door de lokale schoolbesturen. De achterstanden zijn vooral zichtbaar op individueel niveau.

Sociale leefomgeving

Maatschappelijke partners zijn op meerdere manieren bezig om bij te dragen aan ontmoeting, elkaar (leren) kennen en het investeren in netwerken. WelZijn Krimpenerwaard is samen met woningcorporatie QuaWonen en het Huis van Noord (Schoonhoven-Noord) het project Buurtkamers gestart. Het doel hiervan is om eenzaamheid te verminderen, ontmoeting te faciliteren en een passend aanbod te realiseren.

Vrijwilligerswerk

In de Krimpenerwaard doen nog altijd veel inwoners vrijwilligerswerk en zijn betrokken bij lokale organisaties en verenigingen. Maar het vrijwilligersbestand vergrijsd en de manier waarop en in welke mate vrijwilligers willen bijdragen verandert.

Vergrijzing

Door de vergrijzing neemt enerzijds het aantal mensen dat mantelzorg nodig heeft toe. Anderzijds neemt het aantal mensen dat mantelzorg verleent af. Omdat de Krimpenerwaard een plattelandsgemeente is, zijn de effecten van de vergrijzing hoger en voelen ook meer mantelzorgers zich zwaar belast.

Bron: Kwaliteitsmonitor Krimpenerwaard over 2021, 2021

3.5 Sociaal maatschappelijke vraagstukken jeugd

Kijkend naar de Jeugdmonitor zijn er verschillende gegevens opgehaald voor Krimpenerwaard in vergelijking met de regio Hollands Midden. Dit is zichtbaar in tabel 9a en 9b. De Jeugdmonitor is een samenvoeging van verschillende resultaten. Om die reden is per categorie aangegeven welke leeftijdscategorie of doelgroep de percentages representeren.

Krimpenerwaard komt qua percentages overeen in vergelijking met de gegevens van GGD Hollands Midden. De percentages verschillen tussen de 0,1-1%. De verschillen groter dan 1% zijn zichtbaar in de categorieën gezondheid en welbevinden.

Leerlingen uit klas 2 en klas 4 ervaren in Krimpenerwaard een goede gezondheid, namelijk 84% ten opzichte van 82% in Hollands Midden. Jongens geven vaker dan meisjes aan dat ze hun gezondheid als goed ervaren en leerlingen in klas 2 vaker dan leerlingen in klas 4. Ondergewicht varieert regionaal tussen gemeenten van 9,3% tot 13,6%. Het gemiddelde landelijk in 2021 is 12,5%. In Krimpenerwaard heeft 9,3% van de kinderen ondergewicht en dit is lager ten opzichte van Hollands Midden dat 11,2% is.

Kijkend naar welbevinden is zichtbaar dat de verwijzingen door JGZ in Krimpenerwaard lager is. In Krimpenerwaard is in 2021 5% van de kinderen die een contactmoment hebben gehad bij de Jeugdgezondheidszorg, verwezen naar een externe instantie, in 2020 was dit 6%. Het percentage verwezen kinderen is in Hollands Midden tussen 2020 en 2021 gestegen (van 8,4% in 2020 naar 10% in 2021). Dit ondanks dat in 2021 vanwege de coronamaatregelen een deel van de werkzaamheden van de

3. Inventarisatie Krimpenerwaard breed

jeugdgezondheidszorg niet of anders is uitgevoerd.
 Het percentage gezinnen dat moeite heeft met rondkomen en/of schulden heeft, varieert per gemeente van 2% tot 13% (gemiddeld voor Hollands Midden is 4%). In Krimpenerwaard is dit percentage 6%.

Onderwerp	% K'waard	% GGD H-M
Ervaart goede gezondheid (klas 2&4)	84%	82%
Heeft een gezond gewicht (2/14 jaar)	77%	76%
Sport wekelijks (10-11 jaar)	Onbekend	86%
Heeft overgewicht (2/14 jaar)	13,6%	12,8%
Heeft ondergewicht (2/14 jaar)	9,3%	11,2%
Is tevreden met hun leven (15-16 jaar)	86%	85%
Kinderen met een gunstige score SDQ (Strength and Difficulties Questionnaire) (3 jarigen, groep 2&7)	83%	84%
Vertrouwen in de toekomst (klas 2&4)	80%	79%
Kinderen verwezen door JGZ	5%	10%
3 jarigen die naar een peuterspeelzaal of kinderopvang gaan	59%	59%

Tabel 15a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken jeugdigen in Krimpenerwaard
 Bron: Jeugdmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% K'waard	% GGD H-M
Relatief verzuim school	2%	3%
Nieuwe voortijdige schoolverlaters (12-23 jaar)	1,6%	1,5%
Leerlingen klas 1/2 die aangeven zich zeker te voelen/situaties aankunnen	92%	91%
Moeite met rondkomen en/of schulden (gezinnen met kinderen tot 18 jaar)	6%	4%
Zonder last van ingrijpende gebeurtenissen (15-16 jaar)	65%	66%

Tabel 15b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken jeugdigen in Krimpenerwaard
 Bron: Jeugdmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4. Inventarisatie per kern

In dit hoofdstuk wordt de inventarisatie per kern beschreven. Hieronder wordt kort uitgelegd per subparagraaf welke informatie er gegeven wordt.

Tabel overzicht maatschappelijke voorzieningen

Deze tabel is opgebouwd uit de vooraf opgestelde clusters en categorieën.

Aard van de kern

Per kern zijn de drie kernwaarden benoemd en is er een korte samenvatting gegeven van de aard van de kern.

Bevolkingssamenstelling

De bevolkingssamenstelling wordt weergegeven middels vijf categorieën. Ook wordt er een doorkijk gegeven naar de bevolkingssamenstelling in de toekomst, 2050.

Maatschappelijke voorzieningen

In de tekst wordt er een zo goed en compleet mogelijk beeld gegeven van de maatschappelijke voorzieningen op basis van de tabel. Er wordt een beeld gegeven van het totaal aantal per cluster en per categorie worden er voorbeelden gegeven van specifieke maatschappelijke voorzieningen in die kern.

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

De aspecten in de tabel zijn uitgezocht op basis van raakvlakken met de onderwerpen in de inventarisatie en geven het gebruik van de maatschappelijke voorzieningen weer. Het kan zijn dat er een verschil in interpretatie zit van diverse onderwerpen.

Samenwerking

Er wordt een overzicht gegeven van de mate van samenwerking van de maatschappelijke voorzieningen, gekeken naar binnen en tussen de clusters.

Trends en ontwikkelingen

Er wordt een overzicht gegeven van trends en ontwikkelingen vanuit het perspectief van de maatschappelijke voorzieningen en hun kijk op inwonersperspectief.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt er gekeken naar de gemiddelde afstand tot een supermarkt en huisarts en naar de toekomstbestendigheid van de huisvestingslocaties.

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

De aspecten in de tabel zijn uitgezocht op basis van raakvlakken met de onderwerpen in de inventarisatie gericht op sociaal maatschappelijke vraagstukken. Het kan zijn dat er een verschil in interpretatie zit van diverse onderwerpen.

Conclusie

In de conclusie zijn alle bovenstaande onderwerpen en bronnen aan elkaar gekoppeld en geanalyseerd. Bepaalde onderwerpen met raakvlakken aan elkaar zijn samengevoegd en hieruit zijn sterke- en aandachtspunten geformuleerd.

4.1 Ammerstol

Cultuur en Recreatie	10	Logopedie	0	Sport	11
Activiteitenvereniging	1	Organisatie lichamelijke gezondheid	1	Sportschool en fitness	0
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	1	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	1	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	10
Historische vereniging	1	Tandarts	0	Zwembad	0
Kunst	3	Onderwijs en Kinderopvang	3	Welzijn en Maatschappij	6
Museum	0	Basisonderwijs	1	Buurt- en dorpsvereniging	1
Muziek	2	Kinderopvang	2	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	1	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	0
Gezondheidszorg	4	Religie en Levensbeschouwing	2	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	1	Religieus centrum	1	Ontmoeting	2
Apotheek	0	Religieus genootschap	1	Speel-o-theek	0
Diëtist	0	Religieuze vereniging	0	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en beweegtherapie	0			Welzijnsorganisatie	2
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	0				

Tabel 16. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Ammerstol per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.1 Ammerstol

Aard van de kern

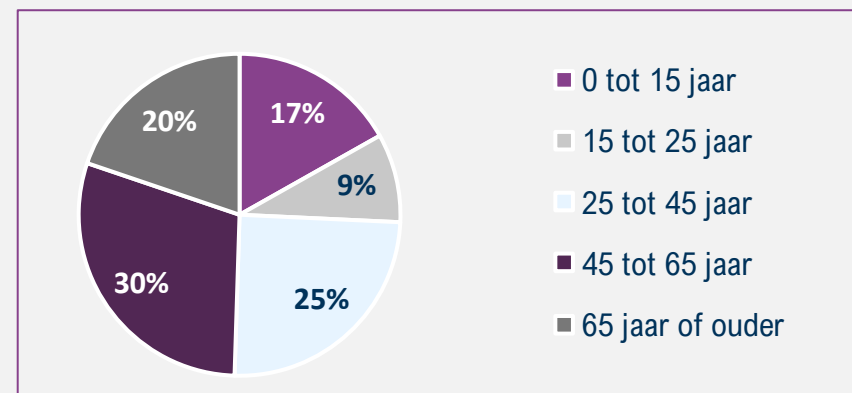
Initiatiefrijk, solidair en vrij zijn de kernwaarden van Ammerstol. Er is veel ruimte voor nieuwe initiatieven die draagvlak hebben bij zowel betrokken inwoners als ondernemers. Hierin stelt de gemeente zich op als actieve partner met een faciliterende rol. Zo is de gemeente het eerste aanspreekpunt voor initiatieven en faciliteert in de verdere opzet en uitwerking van haalbare initiatieven.

Met de verenigingen in Ammerstol werkt de gemeente samen om waar mogelijk professionele ondersteuning te bieden, gericht op het verantwoord dragen van exploitatierisico en vrijheid van sociaal ondernemen. Belangrijke voorwaarde is het beperken van de regeldruk, zodat zoveel mogelijk nadruk ligt op de daadwerkelijke activiteiten. Door het continueren en professionaliseren van het verenigingsleven wordt de levensvatbaarheid vergroot. Resultaten die met de verenigingen worden bereikt, worden gedeeld met andere verenigingen in de gemeente zodat op het gebied van sociale innovatie en burgerparticipatie een lerende gemeenschap ontstaat.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

In Ammerstol wonen 1.713 inwoners. De helft van de inwoners is jonger dan 45 jaar van wie de meeste inwoners tussen de 25-45 jaar zijn (25%). De kleinste leeftijdscategorie zijn de 15-25 jarigen (9%). Met 30% zijn de 45-65 jarigen het meest vertegenwoordigd in Ammerstol. 20% van de inwoners zijn ouder dan 65 jaar.

Grafiek 1. Bevolkingssamenstelling Ammerstol

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	22%	23%
20 – 64 jaar	60%	47%
65+	18%	30%

Tabel 17. Demografische ontwikkeling Ammerstol

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Kijkend naar de bevolkingssamenstelling de komende 30 jaar, is zichtbaar dat het aantal jeugdigen ongeveer gelijk blijft. Wel vindt er een verschuiving plaats van de leeftijdscategorie 20-64 jaar naar 65+. Het aantal 75-84 jarigen neemt met name toe, waarbij er een lichte stijging is van de 85 plussers. De vergrijzing lijkt hier zichtbaar te zijn.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.1 Ammerstol

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

In dit cluster zijn tien maatschappelijke voorzieningen in Ammerstol, waarvan er meerdere historische verenigingen zijn, muziekverenigingen en voorzieningen met betrekking tot kunst. Ook is er een fysieke vestiging van de bibliotheek. De enige categorie die ontbreekt in dit cluster is museum.

Cluster Gezondheidszorg

Vier maatschappelijke voorzieningen zijn aanwezig in het cluster Gezondheidszorg, waarvan de maatschappelijke voorziening 'GGD Hollands Midden' in de gehele gemeente is. Daarnaast is er een maatschappelijke voorzieningen in de categorie alternatieve geneeskunde (regressie- en reïncarnatietherapie) en zowel lichamelijke als psychische gezondheid. In Ammerstol is geen eerstelijnszorg aanwezig zoals een huisarts, apotheek en tandarts. Daarvoor moeten inwoners uitwijken naar andere kernen.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

Er zijn twee kinderopvang locaties in Ammerstol en een basisschool. De buitenschoolse opvang en peuteropvang (vanuit ZIEZO) zijn gevestigd bij de openbare basisschool (De Kromme Draai). Er is geen voortgezet onderwijs.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

In Ammerstol is er één religieuze genootschap en één religieus centrum,

de Dorpskerk.

Cluster Sport

Er zijn geen maatschappelijke voorzieningen in de categorie sportschol en fitness en zwembad. Wel zijn er tien sportverenigingen met uiteenlopend aanbod, zoals biljarten, darten, tennis, voetbal en gymnastiek. Team Sportservice Krimpenerwaard is ook in Ammerstol actief.

Cluster Welzijn en Maatschappij

In dit cluster zijn zes voorzieningen. Namelijk een woningbouworganisatie die specifiek gericht is op de eigen kern, twee welzijnsorganisaties, een buurtvereniging en twee voorzieningen gericht op ontmoeting, namelijk een jeugdsoos. Er ontbreken diverse categorieën gericht op laagdrempelige ondersteuning, waaronder jeugd- en jongerenwerk en inkomensondersteuning.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 12 is zichtbaar dat het gebruik van maatschappelijke voorzieningen door de inwoners van Ammerstol grotendeels overeenkomt met de cijfers van Krimpenerwaard. Er zijn kleine verschillen zichtbaar qua sport, waarbij de inwoners in zowel de leeftijdscategorieën 18–64 jaar en 65+ relatief vaker wekelijks sporten.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.1 Ammerstol

Onderwerp	% Ammerstol	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	80%	78%
Gebruik wijkverpleging	3,5%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	4,7%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	77%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	10%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	57%	55%
- 65+	33%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	34%	34%
- 65+	32%	27%
Ontvangt mantelzorg	5%	5%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	86%	86%
- 65+	4%	4%

Tabel 18. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Ammerstol
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Samenwerking

Binnen het cluster Sport wordt het vaakst aangegeven dat organisaties samenwerken. Ze werken samen met andere sportvoorzieningen en met voorzieningen binnen het cluster Onderwijs en Kinderopvang. Bij het cluster Welzijn en Maatschappij geven de welzijnsorganisaties aan samen te werken met andere voorzieningen. Terwijl de religieuze genootschappen aangeven niet samen te werken. Hier wordt geen verdere toelichting op gegeven door de voorzieningen.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

De voorzieningen geven aan een toename te zien van laaggeletterdheid en gebrek aan digitale vaardigheden. Ook toename in eenzaamheid en sociale isolatie worden genoemd. Wat hierop in kan spelen is de ontwikkeling dat de bibliotheek steeds meer een centraal ontmoetingspunt wordt in Ammerstol.

Daarnaast wordt aangegeven dat inwoners steeds zwaardere (psychische) zorg nodig hebben. Tevens wordt vanwege financiële problemen juist weer zorg gemeden. Daarnaast zien de maatschappelijke voorzieningen door post-covid een stijging in de vraag naar ondersteuning bij energieverdeling en energieopbouw, dit zorgt bijvoorbeeld voor een grotere vraag naar ergotherapie.

Door voorzieningen binnen het cluster Onderwijs en Kinderopvang, wordt aangegeven nieuwbouw van de vestiging als belangrijke

4.1 Ammerstol

ontwikkeling te zien. In de religieuze genootschappen wordt vergrijzing opgemerkt waarbij er weinig aanwas is van jeugdigen. Deze ontwikkeling wordt ook opgemerkt door andere voorzieningen op het gebied van Sport en Welzijn en Maatschappij, waarbij wordt aangegeven het lastig is om nieuwe leden te verkrijgen en te behouden.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Ammerstol	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,3 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	3,3 km	1,3 km

Tabel 19. Fysieke leefomgeving Ammerstol

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Ruimtelijke ontwikkeling

In Ammerstol is de gemiddelde afstand tot een grote supermarkt kleiner dan in Krimpenerwaard. Hierbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat de winkel momenteel haar deuren gesloten heeft en er wordt gewerkt aan een doorstart. Er wordt op dit moment een dorpscoöperatie opgericht waarbij de (dorps)winkel een doorstart krijgt en waarbij ook ruimte is voor ontmoetingsmogelijkheden. De afstand tot een huisarts is echter groter met 3,3 kilometer. Het merendeel van de maatschappelijke voorzieningen heeft een toekomstbestendige locatie, al dan niet omdat er nieuwbouw gepland staat. Bij de maatschappelijke voorzieningen waar dat niet het geval is, spelen verschillende oorzaken zoals: rolstoel toegankelijkheid, eisen met betrekking tot binnenklimaat,

parkeergelegenheid en niet passende woonlocaties.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

De sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ammerstol staan weergegeven in tabel 14. Wat opvalt is dat minder inwoners in Ammerstol met de leeftijd 18–64 jaar, een goede gezondheid ervaren ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Ook hebben minder inwoners een gezond gewicht en voldoen ze minder aan de beweegrichtlijnen. Echter is het percentage inactieve 65+’ers wel lager in Ammerstol. Kijkend naar werk en inkomen zijn er meer werklozen en werkzoekenden en wordt in de leeftijdscategorie 18–64 jaar meer moeite ervaren om rond te komen. Echter zijn er niet meer inwoners met risicovolle of problematische schulden ten opzichte van Krimpenerwaard.

Onderwerp	% Ammerstol	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18 - 64 jaar	81%	88%
- 65+	71%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18 - 64 jaar	45%	49%
- 65+	35%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	41%	46%
- hoog risico	6 %	4%

Tabel 20a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ammerstol

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.1 Ammerstol

Onderwerp	% Ammerstol	% K'waard
Ervaart veel stress		
- 18 - 64 jaar	22%	19%
- 65+	4%	6%
Heeft psychische problematiek	9,1%	8,9%
Is kwetsbaar	13%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	10%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18 - 64 jaar	48%	51%
- 65+	28%	37%
Is inactief		
- 18 - 64 jaar	5%	4%
- 65+	8%	12%
Heeft		
- overgewicht	55%	51%
- obesitas	16%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	9%	8%
- sociaal	30%	26%
- emotionele	23%	22%

Tabel 20b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ammerstol
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Ammerstol	% K'waard
Cijfer sociale cohesie		
- 18 - 64 jaar	7,0	6,9
- 65+	7,1	6,9
Heeft meer hulp nodig	15%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	2,9%	1,2%
Heeft enige / grote moeite met rondkomen		
- 18 - 64 jaar	16%	11%
- 65+	4%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18 - 64 jaar	4%	4%
- 65+	1%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18 - 64 jaar	8,0	8,1
- 65+	8,2	8,5

Tabel 20c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ammerstol
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

In de kern Ammerstol is er veel ruimte en aandacht voor nieuwe initiatieven en professionele ondersteuning van het verenigingsleven. Daarbij faciliteert de gemeente de partijen waarbij veel ruimte wordt geboden om de initiatieven en activiteiten uit te voeren. Dit beeld wordt ondersteund door de Ammerstol heeft veel aanbod gericht op (sportieve) activiteiten. Dit sluit

4.1 Ammerstol

aan bij de cijfers dat 77% van de ouderen wekelijkse activiteiten onderneemt, 33% sport en van de 18–64 jarigen 57% sport. Het aanbod van deze voorzieningen biedt ook mogelijkheid tot het doen van vrijwilligerswerk. 33% van de inwoners doet dit daadwerkelijk. Hoewel 80% van de inwoners gebruik maakt van de huisarts, is deze voorziening niet in Ammerstol aanwezig. Op basis van de Gezondheidsmonitor is gekeken naar de sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ammerstol. Daarin valt op dat de inwoners minder vitaal zijn, kijkend naar hoe inwoners hun gezondheid ervaren, gewicht en in welke mate ze voldoen aan de beweegrichtlijnen. Dit is niet in lijn der verwachting, kijkend naar het percentage sportende inwoners in Ammerstol. Het aanbod van voorzieningen lijkt echter wel in te spelen op de vitaliteit qua hoeveelheid sportvoorzieningen.

Uit de Gezondheidsmonitor kwam ook naar voren dat inwoners van Ammerstol meer moeite ervaren om rond te komen in vergelijking met Krimpenerwaard breed. Tegelijkertijd zijn er geen voorzieningen op inkomensondersteuning in Ammerstol.

Sterke punten

- In Ammerstol is er veel inzet op laagdrempelige initiatieven en professionalisering van het verenigingsleven.
- In Ammerstol is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.

Aandachtspunten

- Er zijn weinig voorzieningen die gericht zijn op laagdrempelige vormen van ondersteuning en ontmoeting. Ook de eerstelijnszorg mist.

- Er is sprake van een lage mate van vitaliteit gebaseerd op ervaren gezondheid, gewicht en in hoeverre inwoners voldoen aan de beweegrichtlijnen.

4.2 Bergambacht

Cultuur en Recreatie	18	Logopedie	2	Sport	29
Activiteitenvereniging	2	Organisatie lichamelijke gezondheid	8	Sportschool en fitness	2
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	0	Sportstimulering	2
Cultureel centrum	0	(Medische) pedicure	3	Sportvereniging	24
Historische vereniging	2	Tandarts	1	Zwembad	1
Kunst	2	Onderwijs en Kinderopvang	9	Welzijn en Maatschappij	17
Museum	0	Basisonderwijs	2	Buurt- en dorpsvereniging	3
Muziek	9	Kinderopvang	7	Centrum voor jeugd en gezin	1
Theater en Toneel	2	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	1
Gezondheidszorg	28	Religie en Levensbeschouwing	10	Jeugd- en jongerenwerk	1
Alternatieve geneeskunde	5	Religieus centrum	4	Ontmoeting	4
Apotheek	1	Religieus genootschap	4	Speel-o-theek	0
Diëtist	1	Religieuze vereniging	2	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en beweegtherapie	4			Welzijnsorganisatie	6
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	2				

Tabel 21. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Bergambacht per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.2 Bergambacht

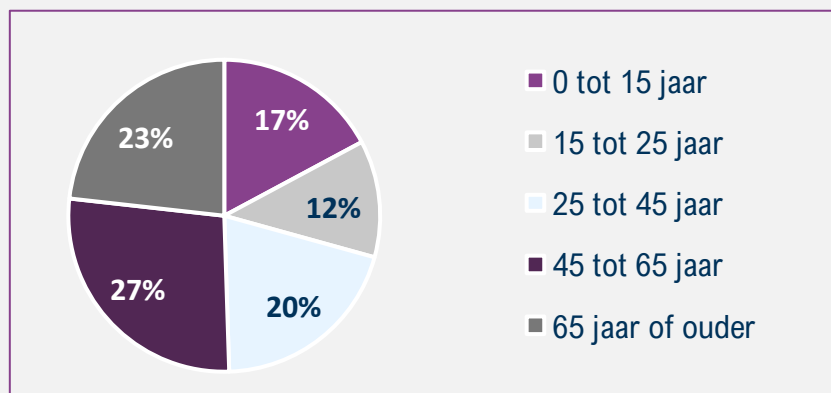
Aard van de kern

De kernwaarden van Bergambacht zijn: ondernemend, betrokken en veelzijdig. De dorpskern (het 'hart') van Bergambacht heeft een regionale functie op het gebied van winkelen. Door de centrale ligging heeft Bergambacht een kernfunctie in de Krimpenerwaard. Tevens heeft Bergambacht een grote ondernemerscultuur en leent de zone tussen Krimpen aan de Lek en Bergambacht zich voor afstemming in type bedrijvigheid en aanbod van locaties, gebouwen en voorzieningen.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

In Bergambacht wonen 6.802 inwoners waarvan ongeveer de helft 0 tot 45 jaar is en de andere helft boven de 45 jaar. Iets meer dan een kwart van de bevolking is tussen de 0-25 jaar, evenals de leeftijdscategorie 45-65 jaar met 27%.

Grafiek 2. Bevolkingssamenstelling Bergambacht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Kijkend naar de demografische ontwikkeling van de komende 30 jaar, heeft de bevolkingsgroep boven de 65 jaar een lichte stijging. In de ontwikkeling gedurende de dertig jaar heeft de jeugdige bevolkingsgroep een daling in 2032 en een lichte piek in 2035. De oudere bevolking heeft een stabiele verschuiving van 65+ richting 85+. Aangezien de leeftijdscategorie 65+ naar verwachting steeds meer toeneemt, lijkt deze kern de komende jaren te vergrijzen.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	23%	22%
20 – 64 jaar	54%	50%
65+	22%	28%

Tabel 22. Demografische ontwikkeling Bergambacht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

In Bergambacht zijn er achttien voorzieningen binnen dit cluster. Dit cluster heeft voorzieningen in zes verschillende categorieën waarvan het merendeel, in totaal acht, muziekverenigingen zijn. Hieronder vallen meerdere gospelkoren. Er is in Bergambacht geen cultureel centrum of museum. De bibliotheek heeft in Bergambacht een fysieke locatie.

Cluster Gezondheidszorg

In het cluster gezondheidszorg zijn 28 maatschappelijke voorzieningen opgedeeld in tien categorieën, wat betekent dat bijna alle categorieën in

4.2 Bergambacht

Bergambacht aanwezig zijn, waaronder de eerstelijnszorg. Het merendeel van de maatschappelijke voorzieningen valt onder de categorie organisaties lichamelijke gezondheid, denk hierbij aan een praktijk voor podologie.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

In het cluster onderwijs en kinderopvang zijn in Bergambacht twee basisscholen en zeven voorzieningen in de categorie kinderopvang.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

In Bergambacht zijn er verschillende religieuze genootschappen. Er zijn twee religieuze verenigingen zoals 'Jeugdclubs RK Bartholomeusparochie' en een voorbeeld van een religieus centrum is 'Kerkelijk centrum De Schakel'.

Cluster Sport

In Bergambacht zijn er 24 sportverenigingen die aanbod hebben op het gebied van badminton, behendigheid, dans, denksport, gymnastiek, paardensport, tennis, verdedigingssport, vissport, voetbal en volleybal. Daarnaast bevindt zich 'Stichting Alles is Sport' in Bergambacht en 'Zwembad de Hofstee'. In dit zwembad is ook zwemschool 'de Kikkersprong' aanwezig.

Cluster Welzijn en Maatschappij

In dit cluster zijn voornamelijk welzijnsorganisaties aanwezig; 'stichting WelZijn Krimpenerwaard' heeft een locatie in Bergambacht. Bergambacht

heeft daarnaast verschillende lokale buurt- en dorpsverenigingen die zich alleen richten op Bergambacht.

Bron: *Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)*

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 17 (op de volgende pagina) valt op dat het aantal inwoners in Bergambacht dat gebruik maakt van maatschappelijke voorzieningen nagenoeg gelijk is aan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Er is een verschil van maximaal 2% meer of minder ten opzichte van Krimpenerwaard breed. De inwoners tussen de 18 - 64 jaar die wekelijks sporten is met 58% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed de grootste uitschieter.

Samenwerking

In Bergambacht vindt de samenwerking vooral plaats binnen het eigen cluster. Bijvoorbeeld de muziekverenigingen onderling of de fysiotherapeut met de huisarts. Van de maatschappelijke voorzieningen die ook aanbod hebben in andere kernen en/of in andere regio's, is samenwerking op grotere schaal aanwezig. Deze werken samen met verschillende partijen, zoals gemeente Krimpenerwaard, onderwijs en landelijke stichtingen.

Bron: *Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)*

Trends en ontwikkelingen

In Bergambacht merken veel maatschappelijke voorzieningen dat de animo om aan te sluiten bij een vereniging afneemt. Deze dalende trend

4.2 Bergambacht

Onderwerp	% Bergambacht	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	77%	78%
Gebruik wijkverpleging	4,2%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	3,8%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	80%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	8%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	58%	55%
- 65+	29%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	32%	34%
- 65+	32%	27%
Ontvangt mantelzorg	3%	4,3%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	85%	86%
- 65+	6%	4%

Tabel 23. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Bergambacht
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

komt enerzijds door de vergrijzing en anderzijds doordat jongeren veel van maatschappelijke voorziening wisselen. Dit gaat ook ten koste van het vinden en inzetten van vrijwilligers. Tegelijkertijd is er ook een groep maatschappelijke voorzieningen die een groei in hun ledenaantal ziet. Het lijkt dus van de soort maatschappelijke voorziening afhankelijk te zijn. Veel organisaties binnen cultuur, zoals de historische vereniging, zien een groei in de interesse, terwijl de koren een daling zien in hun ledenbestand. Binnen het onderwijs is een groei te zien bij het basisonderwijs en de kinderopvang en ook bij de gezondheidszorg.

Veel maatschappelijke voorzieningen maken zich zorgen over de druk op hun financiën. Oorzaken hiervoor die genoemd worden zijn het teruglopen van sponsoring, het verminderen van de subsidie, de hoge energielasten en de huurindexatie.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Ruimtelijke ontwikkeling

Tabel 18 laat zien dat de gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of de huisarts in Bergambacht kleiner is dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Een aantal maatschappelijke voorzieningen geeft aan dat ze een verouderd gebouw hebben, bijvoorbeeld Kerkelijk Centrum de Schakel. Dit zorgt voor een daling in het gebruik van het gebouw. Daarnaast willen veel maatschappelijke voorzieningen met een eigen locatie investeren in duurzaamheid, maar hebben hier niet de financiële middelen voor. Dit zorgt voor een daling in het toekomstbestendigheid van de huisvesting. Daarnaast geven

4.2 Bergambacht

maatschappelijke voorzieningen aan dat ze problemen hebben met de verhoogde huurindexatie en ruimtegebrek.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Bergambacht	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,8 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	0,9 km	1,3 km

Tabel 24. Fysieke leefomgeving Bergambacht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

Het percentage inwoners dat stress ervaart en kwetsbaar is, ligt lager dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Daarentegen is het percentage van inwoners dat matige of hoge angst en/of depressie ervaart hoger, namelijk 51% ten opzichte van 46% Krimpenerwaard breed. Qua fysieke gezondheid liggen de percentages in Bergambacht redelijk gelijk met het gemiddelde in Krimpenerwaard, met als uitschieter het voldoen aan de beweegrichtlijn van 65+ers. Deze inwoners scoren in Bergambacht hoger met 43% ten opzichte van 37% Krimpenerwaard breed. Het cijfer voor sociale cohesie en de tevredenheid met de woonomgeving is nagenoeg gelijk voor de leeftijdscategorie 18–64 jaar en 65+ers.

Onderwerp	% Bergambacht	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	86%	88%
- 65+	71%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	46%	49%
- 65+	41%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	51%	46%
- hoog risico	4%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	16%	19%
- 65+	4%	6%
Heeft psychische problematiek	9,1%	8,9%
Is kwetsbaar	12%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	16%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	53%	51%
- 65+	43%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	3%	4%
- 65+	11%	12%

Tabel 25a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Bergambacht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.2 Bergambacht

Onderwerp	% Bergambacht	% K'waard
Heeft		
- overgewicht	52%	51%
- obesitas	13%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	10%	8%
- sociaal	29%	26%
- emotionele	23%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,0	6,9
- 65+	6,8	6,9
Heeft meer hulp nodig	12%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	1,8%	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	9%	11%
- 65+	8%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	2%	4%
- 65+	1%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,1	8,1
- 65+	8,1	8,5

Tabel 25b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Bergambacht
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

De kernwaarden van Bergambacht zijn ondernemend, betrokken en veelzijdig en de kern heeft een centrale ligging. Dit beeld wordt ondersteund door de grote diversiteit aan aanbod van maatschappelijke voorzieningen. Daarnaast is de afstand tot de huisarts en supermarkt lager dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Het gevolg van deze centrale ligging is wel dat er veel gemeentebrede voorzieningen in Bergambacht zijn. Bij de samenwerking hebben deze voorzieningen vaak niet de focus op Bergambacht zelf, maar meer op een andere kern, gemeenten of zelfs landelijk.

De demografische ontwikkeling laat een lichte vergrijzing van de bevolking zien. Desondanks lijkt Bergambacht hier goed op in te spelen; de tevredenheid over de sociale cohesie en woonomgeving dalen namelijk niet tot nauwelijks bij 65-plussers. Daarentegen zien veel maatschappelijke voorzieningen wel een daling in het ledenbestand en een tekort aan vrijwilligers. Het aansluiten bij de nieuwe doelgroep, de jeugd, is soms nog lastig. Enerzijds wisselen jongeren snel van maatschappelijke voorzieningen, maar ook locaties lijken niet aan te sluiten bij de behoefte van de jongere doelgroep.

Binnen het cluster Sport is er veel keuze. Onder de sportverenigingen zijn zelfs dertien subcategorieën vertegenwoordigd. De fysieke gezondheid van de kern is gelijk aan het gemiddelde van Krimpenerwaard, met een positieve uitschieter voor de beweegrichtlijn bij 65+ers. Op het gebied van huisvesting zien sommige

4.2 Bergambacht

maatschappelijke voorzieningen problemen in de toekomstbestendigheid. Dit gaat onder andere over duurzaamheid, de hoge huurindexatie en de geschiktheid voor de jongere doelgroep.

Sterke punten

- Bergambacht heeft een grote diversiteit aan maatschappelijke voorzieningen.
- Zowel het onderwerp sociale cohesie als de tevredenheid over de woonomgeving daalt niet tot nauwelijks bij de leeftijdsgroep 65+.

Aandachtspunten

- De focus van samenwerking door maatschappelijke voorzieningen ligt niet in Bergambacht zelf, maar met maatschappelijke voorzieningen buiten Bergambacht.
- Het aansluiten bij de jongere leeftijdscategorieën vinden sommige maatschappelijke voorzieningen lastig.
- De toekomstbestendigheid (duurzaamheid, ruimtegebrek en veroudering) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.

4.3 Berkenwoude

Cultuur en Recreatie	11	Logopedie	0	Sport	12
Activiteitenvereniging	4	Organisatie lichamelijke gezondheid	1	Sportschool en fitness	1
Bibliotheek (bilbiobus)	1	Organisatie psychische gezondheid	0	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	1	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	9
Historische vereniging	1	Tandarts	1	Zwembad	1
Kunst	1	Onderwijs en Kinderopvang	3	Welzijn en Maatschappij	7
Museum	0	Basisonderwijs	2	Buurt- en dorpsvereniging	1
Muziek	3	Kinderopvang	1	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	1	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	0
Gezondheidszorg	4	Religie en Levensbeschouwing	4	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	0	Religieus centrum	2	Ontmoeting	2
Apotheek	0	Religieus genootschap	2	Speel-o-theek	0
Diëtist	1	Religieuze vereniging	0	Vervoer	1
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	0			Welzijnsorganisatie	3
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	0
Huisarts	0				

Tabel 26. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Berkenwoude per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.3 Berkenwoude

Aard van de kern

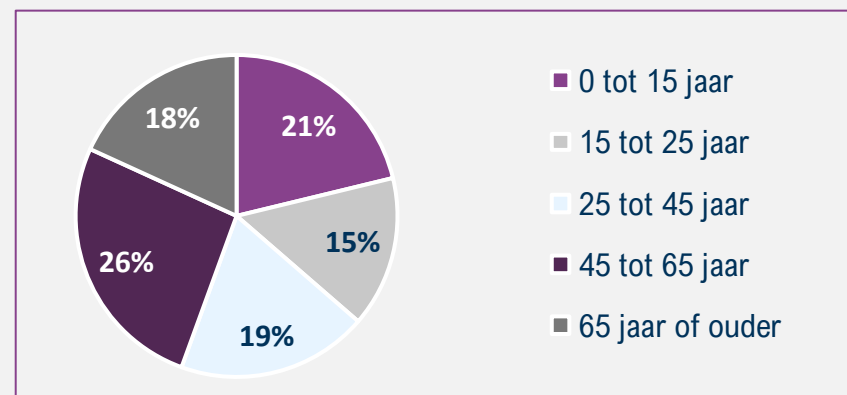
De kernwaarden van Berkenwoude zijn samen, behoudend en rust. De kern heeft een unieke positie in landelijk en rustig wonen. Aanvullende vormen van wonen die aansluiten op de kernwaarden, zullen de leefgemeenschap versterken. Dit kan leiden tot differentiatie in bevolkingsopbouw waardoor behoud van verenigingsleven en voorzieningen kan worden nagestreefd. Berkenwoude heeft nu een beperkt aantal voorzieningen waar goed gebruik van wordt gemaakt. De gemeente denkt met de voorzieningen mee over mogelijkheden voor versterking en ondersteuning van het aanbod.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

In Berkenwoude wonen 1.736 inwoners. Meer dan de helft van de inwoners is jonger dan 45 jaar van wie de meeste inwoners tussen de 0-15 jaar zijn (21%). De kleinste leeftijdscategorie zijn de 15-25 jarigen (15%). Met 26% zijn de 45-65 jarigen het meest vertegenwoordigd in Berkenwoude. 18% van de inwoners is ouder dan 65 jaar.

Kijkend naar de bevolkingssamenstelling de komende 30 jaar, is zichtbaar dat de groep jeugdigen ongeveer gelijk blijft. De leeftijdscategorie 20 – 64 jarigen neemt tussen 2020 en 2025 met 7% af. Het lijkt erop dat er een verschuiving plaatsvindt naar de leeftijdscategorie 65+. Deze bevolkingsgroep neemt namelijk toe met een stijging van 9%.

Grafiek 3. Bevolkingssamenstelling Berkenwoude

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	31%	29%
20 – 64 jaar	50%	43%
65+	19%	28%

Tabel 27. Demografische ontwikkeling Berkenwoude

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Er zijn in dit cluster elf voorzieningen, waarvan er meerdere activiteitenverenigingen, historische verenigingen en muziekverenigingen zijn. Daarnaast is er een bibliobus en een cultureel centrum (De Zwaan). Er is geen museum in Berkenwoude.

4.3 Berkenwoude

Cluster Gezondheidszorg

Er zijn vier maatschappelijke voorzieningen in het cluster Gezondheidszorg, waarvan de maatschappelijke voorzieningen 'GGD Hollands Midden' in de gehele gemeente aanwezig is. Daarnaast is er een maatschappelijke voorziening op het gebied van lichamelijke gezondheid, zoals 'EHBO vereniging Berkenwoude', en is er een diëtist gevestigd. Wat betreft de eerstelijnszorg is er een tandarts gevestigd, voor de huisarts moeten de inwoners naar Gouderak. Er is geen ook apotheek, daarvoor moeten de inwoners uitwijken naar andere kernen.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

Er zijn twee basisscholen en een locatie in de categorie kinderopvang in Berkenwoude. Voor de kinderopvang gaat het om 'Waardse Kids'. Er is geen voortgezet onderwijs in deze kern.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Er zijn twee religieuze genootschappen in Berkenwoude en twee religieuze centra.

Cluster Sport

In Berkenwoude zijn er negen sportverenigingen met aanbod gericht op biljart, klaverjassen, tennis en volleybal. Daarnaast zijn er twee ijsclubs, is er een zwembad en een sportschool.

Cluster Welzijn en Maatschappij

In dit cluster zijn er zeven voorzieningen. Dit zijn drie welzijnsorganisaties

(Stichting WelZijn Krimpenerwaard heeft een locatie in Berkenwoude en Gro-up buurtwerk zit in alle kernen), een buurtbus en twee organisaties gericht op ontmoeting, te weten 'Open eettafel Berkenwoude' en 'de Zonnebloem, afdeling Krimpenerwaard'. Er ontbreken diverse categorieën gericht op ondersteuning voor jeugdigen, zoals jeugd- en jongerenwerk en een speel-o-theek. Daarnaast is er een buurtvereniging.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 22 (op de volgende pagina) is zichtbaar dat het gebruik van voorzieningen door inwoners van Berkenwoude grotendeels overeenkomt met de cijfers van Krimpenerwaard. Er is een verschil zichtbaar tussen inwoners dat wekelijks sport in Berkenwoude ten opzichte van Krimpenerwaard breed. In de leeftijdscategorie 18 - 64 jaar ligt dit percentage lager, namelijk 34% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed, maar voor de leeftijdscategorie 65+ ligt dit percentage juist hoger, namelijk 35% ten opzichte van 31% Krimpenerwaard breed. Opvallend is het hoge percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Samenwerking

In totaal hebben twaalf maatschappelijke voorzieningen aangegeven dat ze samenwerken met andere maatschappelijke voorzieningen, maar hebben geen toelichting gegeven met wie deze samenwerking plaatsvindt. Alleen het religieuze genootschap 'Gereformeerde Gemeente

4.3 Berkenwoude

Onderwerp	% Berkenwoude	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	75%	78%
Gebruik wijkverpleging	2,6%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	3,5%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	82%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	10%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	34%	55%
- 65+	35%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	47%	34%
- 65+	37%	27%
Ontvangt mantelzorg	3%	5%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	88%	86%
- 65+	10%	6%

Tabel 28. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Berkenwoude
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Berkenwoude' heeft aangegeven samenwerking te zoeken met andere religieuze genootschappen.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

De voorzieningen in Berkenwoude geven aan dat de animo om aan te sluiten bij een vereniging afneemt. Dit komt enerzijds door de vergrijzing en anderzijds omdat jongeren wegtrekken uit Berkenwoude. Dit geldt niet alleen voor het vinden van leden, maar eveneens voor het vinden van vrijwilligers.

Daarnaast geven de voorzieningen aan dat de koopkracht in brede zin is afgenomen en hierdoor leden stoppen of niet aansluiten bij een vereniging. Ook geven ze aan dat de ondersteuningsbehoefte van inwoners in Berkenwoude voornamelijk gericht is op financiële problemen, digitale vaardigheden, eenzaamheid en problemen die ervaren worden bij het ouder worden, zoals minder mobiliteit.

Een meerderheid van de voorzieningen wil zich richten op deze ondersteuningsbehoeften, maar geeft aan een financiële impuls nodig te hebben vanuit de gemeente Krimpenerwaard in de vorm van een (hogere) subsidie. Ook zoeken maatschappelijke voorzieningen naar samenwerking met andere partijen om zich te kunnen richten op de behoeften.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.3 Berkenwoude

Ruimtelijke ontwikkeling

Tabel 23 geeft weer dat de gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of de huisarts in Berkenwoude groter is dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Inwoners moeten gemiddeld zes kilometer reizen voordat een supermarkt of huisarts wordt bereikt.

In de uitvraag hebben meerdere voorzieningen aangegeven dat ze een verouderd gebouw hebben. Een aantal van deze voorzieningen maakt gebruik van 'Cultureel Centrum De Zwaan'. Inwoners geven aan afhankelijk te zijn van de ruimte die De Zwaan biedt en dat er sprake is van ruimtegebrek. Daarnaast geven maatschappelijke voorzieningen aan dat ze last hebben van de verhoogde huurindexatie en energielasten.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Berkenwoude	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	5,8 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	6,2 km	1,3 km

Tabel 29. Fysieke leefomgeving Berkenwoude

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

In tabel 24 staan de sociaal maatschappelijke vraagstukken weergegeven. De percentages voor Berkenwoude komt grotendeels overeen met die van Krimpenerwaard breed. De opvallendste verschillen in vergelijking met Krimpenerwaard is de ervaring matige of hoge

angst/depressie dat lager ligt, namelijk 37% ten opzichte van 46% Krimpenerwaard breed. Ook overgewicht is lager in Berkenwoude, namelijk 35% ten opzichte van 6% Krimpenerwaard breed.

Onderwerp	% Berkenwoude	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	91%	88%
- 65+	74%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	70%	49%
- 65+	35%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	37%	46%
- hoog risico	5%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	15%	19%
- 65+	5%	6%
Heeft psychische problematiek	7,3%	8,9%
Is kwetsbaar	16%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	19%	13%

Tabel 30a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Berkenwoude

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.3 Berkenwoude

Onderwerp	% Berkenwoude	% K'waard
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	45%	51%
- 65+	39%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	3%	4%
- 65+	6%	12%
Heeft		
- overgewicht	35%	51%
- obesitas	6%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	5%	8%
- sociaal	23%	26%
- emotionele	20%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,2	6,9
- 65+	7,2	6,9
Heeft meer hulp nodig	14%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	3,2%	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	8%	11%
- 65+	3%	5%

Tabel 30b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Berkenwoude
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Berkenwoude	% K'waard
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	4%	4%
- 65+	onbekend	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,5	8,1
- 65+	9,2	8,5

Tabel 30c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Berkenwoude
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

De kernwaarden van Berkenwoude zijn samen, behoudend en rust. Berkenwoude heeft een beperkt aantal voorzieningen waar goed gebruik van wordt gemaakt. Er zijn 43 voorzieningen in totaal. Hoewel er wel een huisarts aanwezig is, ligt de gemiddelde afstand tot de huisarts hoog.

Vanuit de clusters Cultuur en Recreatie en Welzijn en Maatschappij is zichtbaar dat er weinig tot geen specifieke voorzieningen zijn die zich richten op de leeftijdscategorie 0 - 25 jaar, terwijl zij 36% van de inwoners vormen in Berkenwoude. Mogelijk verklaart dit de lage animo bij de jongeren om aan te sluiten bij bijvoorbeeld verenigingen.

Voor de ouderen in Berkenwoude zijn er verschillende voorzieningen, passend bij de vergrijzing die hier zichtbaar lijkt te zijn. Het ondernemen van wekelijkse activiteiten, wekelijks sporten, de sociale cohesie en

4.3 Berkenwoude

tevredenheid met de woonomgeving ligt in deze kern voor de 65 plussers hoger dan Krimpenerwaard breed. Daarnaast geven de maatschappelijke voorzieningen aan dat er bij deze doelgroep sprake is van schulden. Doordat er te weinig gegevens zijn vanuit deze doelgroep, is het vanuit de Gezondheidsmonitor onbekend of er in deze doelgroep hier ook sprake van is. Ten opzichte van Krimpenerwaard breed, hebben de 65 plussers niet meer moeite met financieel rondkomen.

Kijkend naar het wekelijks sporten ligt dit voor 18 - 64 jaar lager, namelijk 34% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed. Gezond gewicht is juist hoger, namelijk 70% ten opzichte van 49% Krimpenerwaard breed. Het is onduidelijk wat hiervoor de verklaring kan zijn. Er zijn namelijk wel diverse sportverenigingen. De leeftijdscategorie 18 - 64 jaar doet in vergelijking met Krimpenerwaard meer vrijwilligerswerk, met een percentage van 47% ten opzichte van 34% Krimpenerwaard breed. De diverse laagdrempelige voorzieningen bieden hier de mogelijkheid voor.

Op het gebied van huisvesting is er sprake van gebruik van verouderde gebouwen, waardoor er problemen kunnen ontstaan in de toekomstbestendigheid. Daarbij is een aantal voorzieningen afhankelijk van de faciliteiten van hetzelfde complex.

Sterke punten

- In Berkenwoude zijn diverse voorzieningen die inspelen op de sociale cohesie, eenzaamheid en tevredenheid over de

woonomgeving.

- De fysieke en psychische gezondheid bij inwoners van Berkenwoude is beter dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek en verouderd) van huisvestingslocaties is een aandachtspunt.

4.4 Gouderak

Cultuur en Recreatie	7	Logopedie	0	Sport	11
Activiteitenvereniging	1	Organisatie lichamelijke gezondheid	1	Sportschool en fitness	0
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	0	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	0	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	9
Historische vereniging	1	Tandarts	0	Zwembad	1
Kunst	0	Onderwijs en Kinderopvang	4	Welzijn en Maatschappij	7
Museum	0	Basisonderwijs	2	Buurt- en dorpsvereniging	1
Muziek	3	Kinderopvang	2	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	1	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	0
Gezondheidszorg	6	Religie en Levensbeschouwing	6	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	1	Religieus centrum	3	Ontmoeting	3
Apotheek	1	Religieus genootschap	2	Speel-o-theek	0
Diëtist	0	Religieuze vereniging	1	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	1			Welzijnsorganisatie	2
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	1				

Tabel 31. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Gouderak per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.4 Gouderak

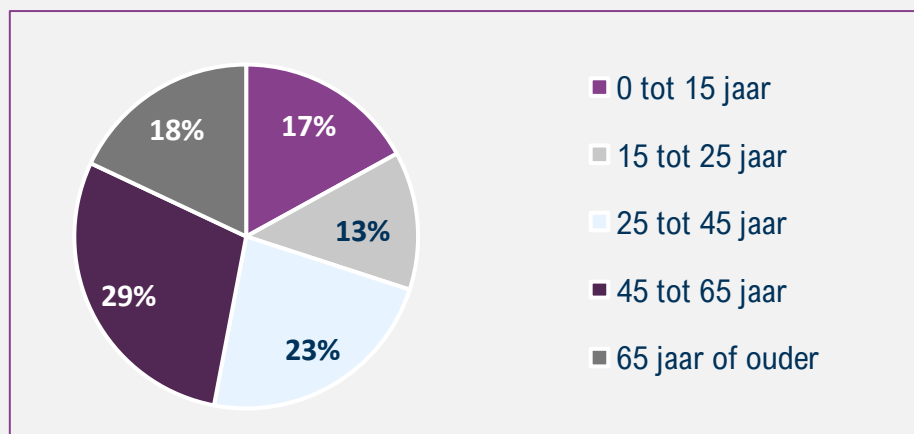
Aard van de kern

De kernwaarden van Gouderak zijn: landelijk, saamhorig en kwetsbaar. In Gouderak is een beweging gestart om de kracht en de regie van de inwoners te vergroten.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

In Gouderak wonen 2.656 inwoners waarvan ongeveer de helft tussen de 0 - 45 jaar is en de andere helft 45 jaar en ouder. Van de bevolking is 30% tussen de 0 - 25 jaar, evenals de leeftijdscategorie 45 - 65 jaar met 29%. De kleinste leeftijdscategorie zijn de 15 - 25 jarigen (13%).

Grafiek 4. Bevolkingssamenstelling Gouderak

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

Kijkend naar de demografische ontwikkeling van de komende 30 jaar, dan neemt het percentage 20 – 64 jarigen af van 57% naar 51%. Voor de

leeftijdscategorie 65+ neemt het percentage toe van 18% naar 23%. In de ontwikkeling gedurende de dertig jaar zie je een gelijke verdeling voor de jeugd. De leeftijdscategorie 65+ heeft een stabiele verschuiving van 65+ richting 85+. In deze kern zie je de vergrijzing terug, aangezien de leeftijdscategorie 65+ relatief toeneemt.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	25%	26%
20 – 64 jaar	57%	51%
65+	18%	23%

Tabel 32. Demografische ontwikkeling Gouderak

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Binnen dit cluster zijn er zeven voorzieningen in Gouderak. Drie daarvan zijn muziekverenigingen, waarvan twee koren zijn, en er is muziekonderwijs. Daarnaast is er een historische vereniging 'Historische vereniging Golderake', een oranje comité 'Stichting Oranje Comité Gouderak' en een toneelvereniging 'Grimas'. De bibliotheek heeft in Gouderak een fysieke vestiging.

Cluster Gezondheidszorg

Binnen dit cluster zijn zes voorzieningen. Binnen de eerstelijnszorg zijn de volgende voorzieningen aanwezig: apotheek (een servicepunt waar je medicijnen kunt ophalen), fysiotherapie en huisartsenpraktijk.

4.4 Gouderak

Naast 'GGD Hollands Midden' die in de gehele gemeente actief is, is er nog een voorziening binnen de categorie alternatieve geneeskunde, namelijk 'Natuurgeneeskunde en Spiritueel Werkpraktijk'.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

In Gouderak zijn er twee basisscholen, namelijk 'OBS De Kranepoort' en 'PCPO De Bron'. Ook is er kinderopvang vanuit Quadrant Kindercentra en Royal Kids.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Alle categorieën binnen dit cluster zijn aanwezig in Gouderak. Zo zijn er twee religieuze genootschappen en drie religieuze centra zoals 'Kerkelijk Verenigingsgebouw 'Het Baken' Gouderak'. Tot slot is er nog één religieuze vereniging, te weten 'Christelijke Plattelands Jongeren'.

Cluster Sport

Dit cluster heeft de meeste voorzieningen, namelijk elf. Er is aanbod op het gebied van boogschieten, darten, gymnastiek, tennis, voetbal en een ijsclub. Ook is er een zwembad (Zwembad De Baan).

Cluster Welzijn en Maatschappij

Er zijn meerdere voorzieningen aanwezig in de categorieën Ontmoeting en Welzijnsorganisaties. Bij Ontmoeting gaat het om clubs en verenigingen voor jeugd, vrouwen en ouderen. Bij Welzijnsorganisaties gaat het om Gro-up buurtwerk en heeft Stichting WelZijn Krimpenerwaard een fysieke locatie in Gouderak. Daarnaast is in de

categorie Woningbouw 'Mozaïek Wonen' gevestigd en is er een dorps huis. Behalve een jeugdvereniging, zijn er geen voorzieningen binnen dit cluster specifiek voor jeugdigen.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 27 (op de volgende pagina) is te zien dat de inwoners in Gouderak in vergelijking met Krimpenerwaard breed, vrijwel hetzelfde gebruik maken van de voorzieningen. Het enige opvallende verschil, is de leeftijdscategorie 18 – 64 jarigen dat minder wekelijks sport, namelijk 41% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed. Voor de 65+'ers is het verschil minimaal waarbij zij 28% wekelijks sporten ten opzichte van 31% Krimpenerwaard breed. Daarnaast is het percentage 65+ers met betaald werk twee keer zo hoog in Gouderak als Krimpenerwaard breed. In Gouderak doet 8% van de 65+ers betaald werk, ten opzichte van 4% in Krimpenerwaard.

Samenwerking

In Gouderak geven de maatschappelijke voorzieningen in de meeste clusters aan samen te werken met andere maatschappelijke voorzieningen. Veelal werken de maatschappelijke voorzieningen met soortgelijke maatschappelijke voorzieningen samen. Zo werkt de historische vereniging met andere historische verenigingen samen, hetzelfde geldt voor de tennis- en dorpsvereniging. De uitzondering is het cluster Religie en Levensbeschouwing waarbij twee maatschappelijke voorzieningen aangeven niet samen te werken.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.4 Gouderak

Onderwerp	% Gouderak	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	82%	78%
Gebruik wijkverpleging	3,2%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	4,9%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	76%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	10%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	41%	55%
- 65+	28%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	33%	34%
- 65+	28%	27%
Ontvangt mantelzorg	6%	4,3%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	85%	86%
- 65+	8%	4%

Tabel 233. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Gouderak
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Trends en ontwikkelingen

Veel voorzieningen in Gouderak noemen de vergrijzing samenhangend met andere ontwikkelingen in de kern. Zo wordt aangegeven dat hier weinig tot geen sprake is van nieuwbouw, waardoor er geen (jonge-) nieuwe aanwas is van inwoners. Daarnaast vertrekken de jongeren. In combinatie met de steeds ouder wordende bevolking, zien de voorzieningen een daling in het aantal vrijwilligers en leden bij de voorzieningen. Ze geven de verwachting aan dat de daling alleen maar toeneemt. De kinderopvang geeft aan dat de vraag naar hun voorziening stagneert of zal krimpen. Een maatschappelijke voorziening ziet een groei, maar die zegt dat er meer mensen van buitenaf naar de kern komen, met als gevolg dat het dorpsgevoel en het karakter verdwijnt.

De financiële positie van de maatschappelijke voorzieningen en de inwoners wordt ook meermaals benoemd. Zo geven meerdere maatschappelijke voorzieningen aan dat het aantal leden is gedaald na de coronaperiode wat effect heeft op de financiële situatie. Een maatschappelijke voorziening geeft aan dat zij hun contributie moeten verhogen om een sluitende exploitatiebegroting te hebben. Ook wordt aangegeven dat toenemende armoede, mede door energiecrisis, een rol speelt in de ontwikkeling dat leden minder gebruik maken van de maatschappelijke voorzieningen. Dit kan samenhangen met de toenemende eenzaamheid die de voorzieningen signaleren bij de inwoners. Als laatste wordt aangegeven dat er behoefte is aan ontmoeting en meer ondersteuningsbehoefte op plaatselijk niveau.
Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.4 Gouderak

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of huisarts, is ongeveer de helft kleiner ten opzichte van Krimpenerwaard breed, zie tabel 28. Veel maatschappelijke voorzieningen geven aan behoefte te hebben aan verduurzaming van huisvesting. Dit maakt dat niet iedere voorziening de huisvesting toekomstbestendig vindt. Zo is er behoefte aan verbeterde isolatie, energieopwekking, verbetering luchtkwaliteit en ventilatie. Daarbij wordt aangegeven dat de financiële middelen hier niet toe toereikend zijn, onder andere door gevolgen van coronaperiode, waardoor er onvoldoende reserves zijn. Ook geven de maatschappelijke voorzieningen aan dat ze te maken hebben met toenemende kosten voor huisvesting, onder andere door de stijging van de huur en toenemende energiekosten. Het dorps huis wordt meerdere keren als aandachtspunt genoemd. Daarbij wordt aangegeven dat er behoefte is aan vernieuwing van het pand, passend bij deze tijd.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Gouderak	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,5 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	0,6 km	1,3 km

Tabel 34. Fysieke leefomgeving Gouderak

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

Gouderak is een kern met een minder sterke mentale gezondheid ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Het percentage inwoners dat

angst/depressie, psychische problematiek of eenzaamheid ervaart ligt hoger dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Daarnaast valt op dat de leeftijdscategorie 18 - 64 meer stress ervaart (27%) ten opzichte van Krimpenerwaard breed (19%).

Ook qua fysieke gezondheid scoort Gouderak lager dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Voor de leeftijdscategorie 18 – 64 jaar en 65+ in Gouderak (41% / 26%) geldt dat zij minder aan de beweegrichtlijn ten opzichte van Krimpenerwaard breed (51% / 37%). Het cijfer voor sociale cohesie en de tevredenheid met de woonomgeving is echter nagenoeg gelijk voor de leeftijdscategorie 18 – 64 jaar en 65+.

Onderwerp	% Gouderak	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	80%	88%
- 65+	67%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	50%	49%
- 65+	35%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	56%	46%
- hoog risico	6%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	27%	19%
- 65+	4%	6%

Tabel 35a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Gouderak

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.4 Gouderak

Onderwerp	% Gouderak	% K'waard
Heeft psychische problematiek	9,6%	8,9%
Is kwetsbaar	17%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	13%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	41%	51%
- 65+	26%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	8%	4%
- 65+	11%	12%
Heeft		
- overgewicht	53%	51%
- obesitas	17%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	11%	8%
- sociaal	27%	26%
- emotionele	26%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	6,9	6,9
- 65+	7,2	6,9
Heeft meer hulp nodig	17%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	2%	1,2%

Tabel 35b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Gouderak
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Gouderak	% K'waard
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	17%	11%
- 65+	6%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	2%	4%
- 65+	Onbekend	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	7,9	8,1
- 65+	8,4	8,5

Tabel 35c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Gouderak
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

De kernwaarden zijn saamhorig, landelijk en kwetsbaar. Voorzieningen kunnen inspelen op kwetsbaarheid, echter zijn er weinig maatschappelijke voorzieningen binnen het cluster Welzijn en Maatschappij. Met name voor de doelgroep jongeren, terwijl zij wel 25% van de populatie in Gouderak vormen.

Kijkend naar het gebruik van maatschappelijke voorzieningen door de inwoners in Gouderak, valt op dat het aantal 18 - 64 jarigen een stuk minder sport en minder aan de beweegrichtlijn voldoet ten opzichte van cijfers Krimpenerwaard breed. Kijkend naar het aanbod van sportvoorzieningen zijn er wel diverse sportvoorzieningen waar inwoners gebruik van kunnen

4.4 Gouderak

maken. De vraag kan gesteld worden of het huidig sportaanbod aansluit bij de wens van de diverse leeftijdscategorieën.

Door diverse maatschappelijke voorzieningen wordt vergrijzing als een van de voornaamste ontwikkelingen benoemt in Gouderak. De cijfers van de demografische ontwikkeling de komende 30 jaar ondersteunen dit. Er vindt een verschuiving plaats van de leeftijdscategorie 20 – 64 jaar naar 65+, waarbij de 85+'ers flink toenemen. Hoewel de demografische ontwikkeling geen krimp laat zien in de leeftijdscategorie 0 – 19 jaar, geven de maatschappelijke voorzieningen wel deze verwachting aan. Ze verwachten dat deelname van jeugdigen aan hun voorzieningen in brede zin krimpt. De maatschappelijke voorzieningen ervaren steeds minder aanwas van nieuwe gebruikers en vrijwilligers. Daarbij kan meespelen dat er weinig maatschappelijke voorzieningen gericht zijn op jeugdigen. Ook wordt de ontwikkeling genoemd dat er weinig tot geen sprake is van woningen gericht op deze doelgroep. Deze ontwikkelingen kunnen het onaantrekkelijk maken voor de jeugdigen om in Gouderak te blijven.

Afname van financiële mogelijkheden is een veelgenoemde ontwikkeling, bij zowel de maatschappelijke voorzieningen zelf als bij de inwoners. Het aantal 18 – 64 jarigen heeft meer moeite met rondkomen dan Krimpenerwaard breed gezien. Er is geen voorziening gericht op inkomensondersteuning. Aangezien er niet veel maatschappelijke voorzieningen per categorie zijn, met enige uitzondering, kan het wegvallen van een enkele maatschappelijke voorziening wegens financiële problemen grote impact hebben. Dit kan oorzaak en gevolg zijn van dalende ledenaantal, mede wegens coronamaatregelen en toename huurkosten. De financiële situatie vormt een

belemmering voor sommige maatschappelijke voorzieningen om te vernieuwen en verduurzamen. Zo willen voorzieningen graag investeren in isolatie en energiebesparende maatregelen.

Kijkend naar de sociaal maatschappelijke vraagstukken valt de mentale gezondheid op, die ten opzichte van Krimpenerwaard lager is in Gouderak. Inwoners ervaren hogere mate van angst en depressie, psychische problematiek en eenzaamheid en stress. Binnen Gouderak zijn er geen maatschappelijke voorzieningen die zich richten op psychische gezondheid. Wel kunnen de inwoners terecht bij de huisarts of maatschappelijke voorzieningen gericht op ontmoeting. Maatschappelijke voorzieningen geven echter aan dat er meer behoefte is aan plekken voor ontmoeting.

Sterke punten

- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Gouderak.
- In Gouderak is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- Ondanks de diversiteit aan sportverenigingen is de fysieke gezondheid bij inwoners slechter dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.
- De toekomstbestendigheid (duurzaamheid) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.
- Er zijn weinig maatschappelijke voorzieningen gericht op psychische gezondheid, terwijl inwoners van Gouderak laag scoren op psychische gezondheid.

4.5 Haastrecht

Cultuur en Recreatie	24	Logopedie	1	Sport	19
Activiteitenvereniging	4	Organisatie lichamelijke gezondheid	1	Sportschool en fitness	3
Bibliotheek (bibliobus)	1	Organisatie psychische gezondheid	1	Sportstimulering	2
Cultureel centrum	2	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	13
Historische vereniging	1	Tandarts	2	Zwembad	1
Kunst	0	Onderwijs en Kinderopvang	6	Welzijn en Maatschappij	5
Museum	2	Basisonderwijs	2	Buurt- en dorpsvereniging	0
Muziek	8	Kinderopvang	4	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	6	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	0
Gezondheidszorg	14	Religie en Levensbeschouwing	11	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	4	Religieus centrum	5	Ontmoeting	1
Apotheek	0	Religieus genootschap	4	Speel-o-theek	0
Diëtist	1	Religieuze vereniging	2	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	2			Welzijnsorganisatie	3
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	1				

Tabel 36. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Haastrecht per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.5 Haastrecht

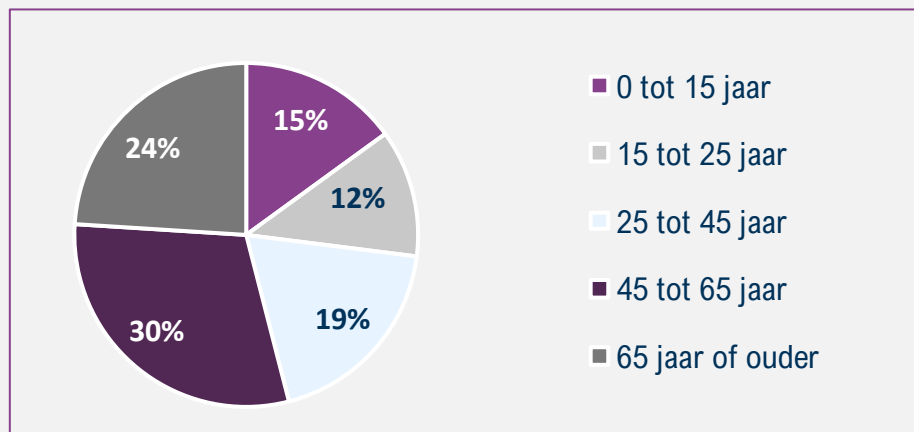

Aard van de kern

De kernwaarden van Haastrecht zijn: zelfbewust, ontspannen en harmonieus. Er ligt voor Haastrecht een kans voor het beter benutten van het authentieke centrum als historisch en aantrekkelijke kernpunt. Daarnaast kan de ontsluiting van het dorp worden verbeterd. Het wonen in Haastrecht is ontspannen en authentiek buiten wonen, in een historische omgeving, op de grens van stad en polder, sociaal veilig en betrokken.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

Grafiek 5. Bevolkingssamenstelling Haastrecht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

In Haastrecht wonen 4.251 inwoners waarvan bijna de helft (46%) tussen de 0 - 45 jaar is en de andere helft (54%) 45 jaar en ouder.

Van de bevolking is 30% tussen de 45 - 65 jaar, gevolgd door de leeftijdscategorie 65+ met 24%. De vertegenwoordig van de leeftijd 0 – 25 jaar in Haastrecht ligt op 27%. De kleinste leeftijdscategorie zijn de 15 - 25 jarigen (12%).

Kijkend naar de demografische ontwikkeling van de komende 30 jaar, is zichtbaar dat de leeftijdscategorie jeugdigen qua aandeel ongeveer gelijk blijft. Wel neemt de leeftijdscategorie 20 – 64 jaar iets af en de 65+ iets toe. Met name het aantal 75 – 84 jarigen stijgt.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	21%	20%
20 – 64 jaar	55%	51%
65+	24%	29%

Tabel 37. Demografische ontwikkeling Haastrecht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Dit cluster is het meest vertegenwoordigd in Haastrecht met 24 voorzieningen. Meer dan de helft daarvan zijn muziekverenigingen en verenigingen gericht op theater en toneel. Er is ook een historische vereniging aanwezig en de bibliotheek middels een bibliobus. Daarnaast zijn er twee musea in Haastrecht, 'Museum Paulina Bisdom van Vliet' en 'Poldermuseum Gemaal De Hooge Boezem'.

4.5 Haastrecht

Cluster Gezondheidszorg

Binnen dit cluster zijn veertien voorzieningen. Betreft de voorzieningen in de eerstelijnszorg zijn er: fysio-, oefen en bewegetherapie, een huisartsenpraktijk en twee tandartsen. 'GGD Hollands Midden' en 'Praktijk voor podologie Ton van Loon' zijn gemeentebreed actief. Er zijn vier voorzieningen binnen de categorie alternatieve geneeskunde. Er is echter geen apotheek of (medisch) pedicure in Haastrecht.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

In Haastrecht zijn er twee basisscholen en vier locaties voor kinderopvang, maar is er geen voortgezet onderwijs.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Alle categorieën binnen dit cluster zijn aanwezig in Haastrecht. Zo zijn er vier religieuze genootschappen en vijf religieuze centra. Binnen de categorie religieuze vereniging is onder andere 'Jeugdcentrale PKN Haastrecht' actief in Haastrecht.

Cluster Sport

Dit cluster heeft negentien maatschappelijke voorzieningen met sportverenigingen op het gebied van atletiek, badminton, behendigheid, denksport, (tafel)tennis, verdedigingssport, voetbal, volleybal en een ijssclub. Ook is er een zwembad (Zwembad De Loete).

Cluster Welzijn en Maatschappij

In dit cluster zijn er vijf maatschappelijke voorzieningen, waarvan drie welzijnsorganisaties, te weten 'Gro-Up buurtwerk; Stichting WelZijn

Krimpenerwaard heeft een locatie en 'Stichting Vrijwillige Hulpdienst voor Haastrecht'. Daarnaast is er een buurt- en dorpsvereniging 'Van Stein' en woningbouw 'Groen Wonen Vlist'. Naast de jeugdvereniging, zijn er geen voorzieningen binnen dit cluster specifiek voor jeugdigen, zoals Centrum voor jeugd en gezin, Jeugd- en Jongerenwerk en een speel-o-theek. Ook is er geen vorm van lichte ondersteuning aanwezig op het gebied van inkomen.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 32 (op de volgende pagina) is te zien dat de inwoners in Haastrecht in vergelijking met Krimpenerwaard breed, vrijwel hetzelfde gebruik maken van de voorzieningen. Wat opvalt zijn de 18 – 64 jarigen die betaald werk doen, namelijk 92% ten opzichte van 86% in Krimpenerwaard. Ook valt op dat de 65+'ers vaker aan wekelijks activiteiten doen, namelijk 82% ten opzichte van 78% in Krimpenerwaard. Daarnaast doet 7% van de 65+'ers betaald werk, ten opzichte van 4% in Krimpenerwaard.

Samenwerking

In Haastrecht geven de maatschappelijke voorzieningen in de meeste clusters aan samen te werken met andere maatschappelijke voorzieningen. Veelal werken de maatschappelijke voorzieningen met soortgelijke maatschappelijke voorzieningen samen. Zo werken de muziekverenigingen met andere muziekverenigingen samen, hetzelfde geldt voor maatschappelijke voorzieningen gericht op theater en toneel.

4.5 Haastrecht

Onderwerp	% Haastrecht	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	78%	78%
Gebruik wijkverpleging	4%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	3,9%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	82%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	9%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	55%	55%
- 65+	31%	31%
Doet vrijwilligerswerk (18+)	32%	32%
Ontvangt mantelzorg	3%	4,3%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	92%	86%
- 65+	7%	4%

Tabel 38. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Haastrecht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Ook een van de religieuze genootschappen geeft aan samenwerking te zoeken met een soortgelijke voorziening en het cluster Gezondheidszorg werkt voornamelijk met anderen uit de zorgsector. Het is opvallend dat er

veel samenwerking wordt gezocht met de musea die aanwezig zijn in Haastrecht. Dit geldt voor zowel maatschappelijke voorzieningen uit het cluster Cultuur en Recreatie, Welzijn en Maatschappij en Onderwijs en Kinderopvang. Binnen deze laatste twee clusters wordt ook specifiek de samenwerking met 'Gro-up' en 'WelZijn Krimpenerwaard' benoemd.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

Veel maatschappelijke voorzieningen in Haastrecht geven aan dat ze bij de inwoners een toenemende ondersteuningsbehoefte zien. Dit is met name gericht op hulpvragen gekoppeld aan het ouder worden (vergrijzing) en verhoging van GGZ problematiek bij jongeren.

Daarnaast zien de maatschappelijke voorzieningen een toename van financiële problemen bij de inwoners en bij zichzelf. Zo geven meerdere voorzieningen aan dat hun financiële positie lastig is. Een reden die gegeven wordt, is dat het ledenaantal is gedaald wat effect heeft op de financiële situatie.

Veel jongvolwassenen trekken weg uit Haastrecht omdat er geen geschikte woningen zijn. Dit heeft ook gevolgen op het aantal vrijwilligers en leden bij de maatschappelijke voorzieningen.

De maatschappelijke voorzieningen schatten in dat er een stijging gaat komen in aanbod dat zich richt op individuele behoeften. Denk hierbij aan (medische) ondersteuning en sportaanbod wat nu veelal groepsgericht is. Een aantal maatschappelijke voorzieningen geeft aan dat op dit

4.5 Haastrecht

moment de vraag al groter is dan het aanbod dat ze kunnen bieden. Er wordt zelfs door een maatschappelijke voorziening aangegeven dat de leeftijdscategorie 0 t/m 50 jaar niet bediend kan worden, omdat ze geen vrijwilligers kunnen vinden.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Haastrecht	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,9 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	0,9 km	1,3 km

Tabel 39. Fysieke leefomgeving Haastrecht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of huisarts, is kleiner ten opzichte van Krimpenerwaard breed, zie tabel 33. Veel maatschappelijke voorzieningen geven aan dat het lastig is om een ruimte of zaal te vinden in Haastrecht. Ze zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van aanwezige zalen of ruimtes en hebben soms moeite om de toenemende kosten aan huur en energie te betalen. De onvoldoende beschikbaarheid van zalen of ruimtes zorgt er ook voor dat bij sommige maatschappelijke voorzieningen er geen doorontwikkeling in aanbod kan plaatsvinden, aangezien hier geen ruimte voor is. Een enkele maatschappelijke voorziening geeft aan dat een eigen pand of uitbreiding van ruimtes mogelijk een oplossing kan bieden.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

Het percentage 65+'ers met een gezond gewicht ligt met 53% een stuk hoger ten opzichte van Krimpenerwaard breed met 40%. Daarentegen wordt een goede gezondheid door 65+ers in Haastrecht lager ervaren met 66% ten opzichte van de 71% voor Krimpenerwaard. Dit is voor 18 – 64 jaar juist gespiegeld, aangezien de ervaring van een goede gezondheid net zo hoog is als voor Krimpenerwaard, 88%, maar een gezond gewicht met 44% juist lager ligt dan Krimpenerwaard breed dat op 49% ligt.

Inwoners van Haastrecht ervaren minder matige of hoge angst/depressie (39%) ten opzichte van Krimpenerwaard breed (46%). Daarentegen is de kwetsbaarheid van inwoners in Haastrecht hoger, namelijk 23% ten opzichte van 16% Krimpenerwaard breed. Het cijfer voor sociale cohesie en de tevredenheid met de woonomgeving is echter nagenoeg gelijk voor de leeftijdscategorie 18 – 64 jaar en 65+.

Onderwerp	% Haastrecht	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	88%	88%
- 65+	66%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	44%	49%
- 65+	53%	40%

Tabel 40a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Haastrecht

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.5 Inventarisatie per kern - Haastrecht

Onderwerp	% Haastrecht	% K'waard
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	39%	46%
- hoog risico	4%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	17%	19%
- 65+	6%	6%
Heeft psychische problematiek	7,9%	8,9%
Is kwetsbaar	23%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	10%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	52%	51%
- 65+	34%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	3%	4%
- 65+	11%	12%
Heeft		
- overgewicht	50%	51%
- obesitas	10%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	8%	8%
- sociaal	26%	26%
- emotionele	24%	22%

Tabel 40b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Haastrecht
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Haastrecht	% K'waard
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,1	6,9
- 65+	7,2	6,9
Heeft meer hulp nodig	Onbekend	14%
Is werkloos of werkzoekenden	Onbekend	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	8%	11%
- 65+	3%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	2%	4%
- 65+	2%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,5	8,1
- 65+	8,5	8,5

Tabel 40c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Haastrecht
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

In Haastrecht kunnen inwoners terecht bij verschillende maatschappelijke voorzieningen en zijn er veel sportmogelijkheden. De kernwaarde 'ontspannen' past hier goed bij. Andere kernwaarden zijn zelfbewust en harmonieus.

4.5 Haastrecht

In het aanbod van maatschappelijke voorzieningen is er niet voor iedere leeftijdscategorie aanbod. Zo is er weinig aanbod binnen het cluster Welzijn en Maatschappij gericht op jeugd. Wat wel opvalt is de religieuze vereniging 'Jeugdcentrale PKN Haastrecht' die zich specifiek richt op de jeugd en dit koppelt aan religie. Aangezien de populatie jongeren in Haastrecht 27% is, kan het van meerwaarde zijn te onderzoeken of het huidige aanbod beter op de jongere doelgroep afgestemd kan worden. Daarnaast valt op in het aanbod dat er geen maatschappelijke voorzieningen zijn die inspelen op (lichte) ondersteuning op het gebied van inkomen of participatie.

Kijkend naar het gebruik van de maatschappelijke voorzieningen valt op dat in vergelijking met Krimpenerwaard de inwoners in Haastrecht vrijwel hetzelfde gebruik maken van de voorzieningen. Wat opvalt is dat veel inwoners in Haastrecht betaald werk doen in vergelijking met Krimpenerwaard breed, zowel in de leeftijdscategorie van 18 – 64 jaar als 65+. Daarnaast doen in Haastrecht de 65+'ers in vergelijking met Krimpenerwaard meer wekelijkse activiteiten. Het aanbod in Haastrecht lijkt ook gericht te zijn op de leeftijdscategorieën 45 – 65 jaar en 65+. Dit kan verklaren waardoor inwoners boven de 65+, vaker wekelijkse activiteiten doen.

Het is niet verwonderlijk dat maatschappelijke voorzieningen in Haastrecht inspelen op deze leeftijdscategorieën. De leeftijdscategorie 45 – 65 jaar vormt 30% van de populatie en 65+ 24%. Daarnaast wordt er een toename verwacht in de komende 30 jaar voor de leeftijdscategorie 65+.

Hoe de maatschappelijke voorzieningen inspelen op de leeftijdscategorieën heeft mogelijk ook invloed op de ontwikkeling van meer ondersteuningsvragen van inwoners op het gebied van ouder worden (vergrijzing). Ook geven maatschappelijke voorzieningen aan dat er een stijging komt in aanbod gericht op individuele behoeften, al is dit niet specifiek gekoppeld aan een bepaalde leeftijdscategorie. Wel is op dit moment de vraag al groter dan het aanbod dat ze kunnen bieden. Met name onder jongeren en jongvolwassenen is er een toenemende behoefte aan minder groepsgericht aanbod. Zij willen meer vrijheid om sport te laten aansluiten bij de individuele wensen. Denk aan vrijheid in hoe vaak de inwoner kan sporten en op welke tijdstippen.

Maatschappelijke voorzieningen kunnen minder inspelen op de behoefte van inwoners. Dit komt mede doordat maatschappelijke voorzieningen geen vrijwilligers of leden kunnen vinden. Daarnaast is de huisvesting voor de maatschappelijke voorzieningen in Haastrecht niet ideaal, aangezien het lastig is om een ruimte of zaal te vinden in Haastrecht, waardoor maatschappelijke voorzieningen hun aanbod niet kunnen doorontwikkelen en/of uitbreiden.

Sterke punten

- In Haastrecht wordt door het huidige aanbod maatschappelijke voorzieningen ingespeeld op de vergrijzing.
- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Haastrecht.
- In Haastrecht is er een grote diversiteit aan sportverenigingen

4.5 Haastrecht

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- De maatschappelijke voorzieningen ervaren te weinig mogelijkheden qua ruimten en zaalhuur in de kern hun diensten en activiteiten aan te kunnen (blijven) bieden.
- De maatschappelijke voorzieningen ervaren beperkte mogelijkheden om hun aanbod door te ontwikkelen, passen bij de behoefte aan meer individueel aanbod.

4.6 Krimpen aan de Lek

Cultuur en Recreatie	26	Logopedie	1	Sport	17
Activiteitenvereniging	7	Organisatie lichamelijke gezondheid	4	Sportschool en fitness	2
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	1	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	1	(Medische) pedicure	5	Sportvereniging	14
Historische vereniging	2	Tandarts	2	Zwembad	0
Kunst	0	Onderwijs en Kinderopvang	8	Welzijn en Maatschappij	11
Museum	0	Basisonderwijs	3	Buurt- en dorpsvereniging	0
Muziek	13	Kinderopvang	5	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	2	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	1
Gezondheidszorg	20	Religie en Levensbeschouwing	8	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	2	Religieus centrum	3	Ontmoeting	3
Apotheek	0	Religieus genootschap	3	Speel-o-theek	0
Diëtist	1	Religieuze vereniging	2	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en beweegtherapie	2			Welzijnsorganisatie	6
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	1				

Tabel 41. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Krimpen aan de Lek per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.6 Krimpen aan de Lek

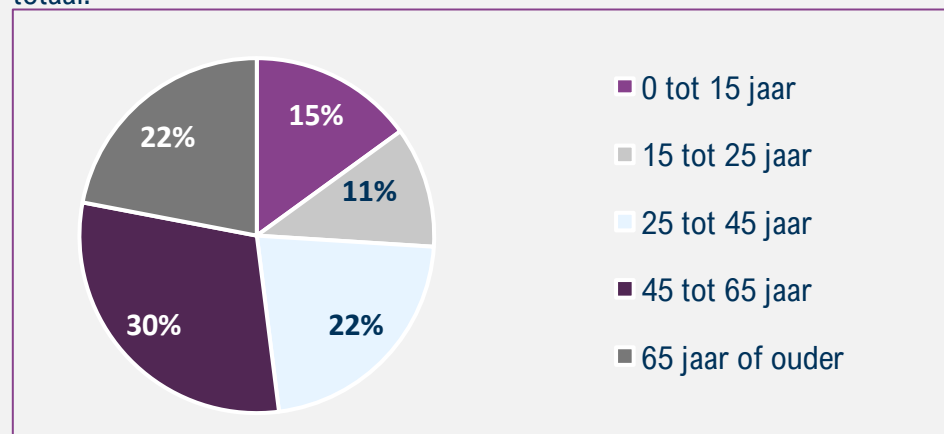
Aard van de kern

Kernwaarden van Krimpen aan de Lek zijn bedrijvig, gezamenlijk en burgerschap. Onder andere voor de jeugd is er behoefte aan meer activiteiten. Dit met het doel sociale cohesie te verbeteren en door het bieden van ruimte aan burgerinitiatieven.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

In Krimpen aan de Lek wonen 6.702 inwoners. Meer dan de helft van de inwoners is ouder dan 45 jaar van wie de meeste inwoners tussen de 45 - 65 jaar zijn (30%). De kleinste leeftijdscategorie bestaat uit de 15 - 25 jarigen (11%). Het valt op dat de leeftijdscategorie 25 - 45 jaar even groot is als de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder, namelijk 22% van het totaal.

Grafiek 6. Bevolkingssamenstelling Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

Kijkend naar de bevolkingssamenstelling de komende 30 jaar, dan is zichtbaar dat de groep jeugdigen ongeveer gelijk blijft. Het percentage 65+ers neemt toe van 22% naar 27%. Het percentage 20 - 64 jarigen neemt af van 58% naar 51%. Het lijkt erop dat er een verschuiving plaatsvindt naar de leeftijdscategorie 65+.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 - 19 jaar	20%	23%
20 - 64 jaar	58%	51%
65+	22%	27%

Tabel 42. Demografische ontwikkeling Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Dit cluster is het meest vertegenwoordigd in Krimpen aan de Lek, met 26 maatschappelijke voorzieningen. Dit zijn merendeel muziekverenigingen. Daarnaast zijn er zeven activiteitenverenigingen, twee historische verenigingen en twee gericht op theater en toneel. Daarnaast is er een cultureel centrum en een bibliotheek. Er is geen museum.

Cluster Gezondheidszorg

Er zijn 20 maatschappelijke voorzieningen in het cluster Gezondheidszorg. Het merendeel van deze organisaties bestaat uit

4.6 Krimpen aan de Lek

organisaties voor lichamelijke gezondheid, (medische) pedicure en fysio,-oefen-, en beweegtherapie. Onder de categorie huisarts valt het 'Gezondheidscentrum Dokter aan de Lek'. Dit is een apotheekhoudende huisartsenpraktijk. Ook andere disciplines zijn hier werkzaam, waaronder een diëtiste, ergotherapeut en logopedist. Daarnaast zijn alle andere categorieën vertegenwoordigd.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

Er zijn drie basisscholen en vijf kinderopvanglocaties in Krimpen aan de Lek.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Er zijn drie religieuze centra, drie religieuze genootschappen en twee religieuze verenigingen.

Cluster Sport

Er zijn veertien sportverenigingen met aanbod gericht op badminton, behendigheidssport, denksport, gymnastiek, tennis, verdedigingssport, voetbal en yoga. Daarnaast is er een ijsclub, watersportvereniging, een sportschool en bootcamp. Er is geen zwembad aanwezig in Krimpen aan de Lek.

Cluster Welzijn en Maatschappij

In dit cluster zijn er elf maatschappelijke voorzieningen. Het merendeel van deze organisaties bestaat uit welzijnsorganisaties, zoals 'Kwadraad maatschappelijk werk' of 'Kindercoach Barbara'. Daarnaast zijn er drie

organisaties gericht op ontmoeting en een op inkomensondersteuning. Deze laatste categorie wordt vertegenwoordigd door 'Stichting Blij Gif'. Er ontbreken diverse categorieën gericht op ondersteuning voor jeugdigen zoals jeugd- en jongerenwerk of een speel-o-theek. Daarnaast zijn er geen buurt- en dorpsverenigingen.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 37 (op de volgende pagina) is zichtbaar dat het gebruik van voorzieningen door inwoners van Krimpen aan de Lek grotendeels overeenkomt met de cijfers van Krimpenerwaard. Er is met name een verschil voor de leeftijdscategorie 65+ met betrekking tot het doen van wekelijkse activiteiten (70%) en vrijwilligerswerk (15%) ten opzichte van Krimpenerwaard breed (78% / 27%).

Samenwerking

In totaal hebben 44 maatschappelijke voorzieningen aangegeven dat ze samenwerken. Verspreid over alle clusters geven voorzieningen aan dat er sprake is van samenwerking, al is niet aangegeven met welke partij(en). De muziekverenigingen werken voornamelijk samen met elkaar en de religieuze genootschappen werken samen met 'Voedselbank IJssel en Lek' en 'Stichting Blij Gif'. De zeven maatschappelijke voorzieningen uit het cluster Welzijn en Maatschappij die hebben aangegeven samen te werken, doen dit voornamelijk met andere hulporganisaties en scholen.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.6 Krimpen aan de Lek

Onderwerp	% Krimpen a/d Lek	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	82%	78%
Gebruik wijkverpleging	3,6%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	5,2%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	70%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	15%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	53%	55%
- 65+	30%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	39%	34%
- 65+	15%	27%
Ontvangt mantelzorg	4%	5%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	81%	86%
- 65+	6%	6%

Tabel 43. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Trends en ontwikkelingen

De maatschappelijke voorzieningen in Krimpen aan de Lek merken dat de animo om aan te sluiten bij een vereniging afneemt. Dit komt enerzijds door de vergrijzing en anderzijds omdat het financieel niet kan worden opgebracht. De koopkracht is in het algemeen afgenomen waardoor leden zijn gestopt of niet aansluiten bij een vereniging. Tegelijk zien de maatschappelijke voorzieningen wel dat inwoners meer behoefte hebben aan ondersteuning (lichamelijk, geestelijk en/of financieel).

Het is voor maatschappelijke voorzieningen lastig om leden, vrijwilligers en/of personeel te vinden. Om die reden geeft een aantal maatschappelijke voorzieningen aan dat ze de samenwerking met andere partijen opzoeken, om zo de ondersteuning te bieden die de inwoners nodig hebben. Enkele maatschappelijke voorzieningen, zoals een basisschool, verwachten een impuls aan nieuwe leden en/of gebruikers omdat er sprake is van nieuwbouw in Krimpen aan de Lek en omgeving.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Ruimtelijke ontwikkeling

Tabel 38 (op de volgende pagina) geeft weer dat de gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of de huisarts in Krimpen aan de Lek lager is dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Inwoners reizen minder dan een kilometer om een supermarkt of huisarts te bereiken. Een aantal maatschappelijke voorzieningen geven aan dat de locaties die ze op dit moment gebruiken, niet voldoen aan hun behoeften. Voornamelijk omdat deze locaties te klein of verouderd zijn. Sommige maatschappelijke voorzieningen zoeken een eigen basislocatie in plaats van het huren van

4.6 Krimpen aan de Lek

Onderwerp	% Krimpen a/d Lek	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,7 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	0,8 km	1,3 km

Tabel 44. Fysieke leefomgeving Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

een ruimte. Het is voor enkele maatschappelijke voorzieningen onduidelijk of er sprake gaat zijn van mogelijke verbouwing of dat er nieuwbouw ontwikkeld wordt waarop ze kunnen inspelen. Daarnaast heeft het merendeel van de maatschappelijke voorzieningen te maken verhoogde kosten, zoals de energielasten.

Het merendeel van de voorzieningen geven aan dat hun huisvestingssituatie voldoet, nu en in de toekomst (over 5 tot 10 jaar).

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

In tabel 39 staan de sociaal maatschappelijke vraagstukken weergegeven. Voor Krimpen aan de Lek komt merendeel overeen met de percentages Krimpenerwaard breed. De opvallendste verschillen in vergelijking met Krimpenerwaard breed is de ervaring matige of hoge angst/depressie met 56% ten opzichte van 45% en de mate van gezond gewicht die voor zowel de leeftijdscategorie 18 - 64 jaar als de leeftijdscategorie 65+ lager ligt dan Krimpenerwaard breed.

Mogelijk dat de ervaring matige of hoge angst/depressie te maken heeft met de mate van rondkomen, aangezien in vergelijking met Krimpenerwaard het percentage voor Krimpen aan de Lek hoger ligt met 19% ten opzichte van 11% Krimpenerwaard breed. Kijkend naar de mate waarop de inwoners voldoen aan de beweegrichtlijn is dit voor 18 – 64 jaar hoger (62%), maar voor 65+ lager (33%) dan Krimpenerwaard breed (51% / 37%). Ook is zichtbaar dat de leeftijdscategorie 65+ in Krimpen aan de Lek inactiever is (7%) ten opzichte van Krimpenerwaard breed (12%).

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

Onderwerp	% Krimpen a/d Lek	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	85%	88%
- 65+	73%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	45%	49%
- 65+	36%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	56%	46%
- hoog risico	7%	4%

Tabel 45a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.6 Krimpen aan de Lek

Onderwerp	% Krimpen a/d Lek	% K'waard
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	21%	19%
- 65+	10%	6%
Heeft psychische problematiek	10,7%	8,9%
Is kwetsbaar	13%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	16%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	62%	51%
- 65+	33%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	3%	4%
- 65+	7%	12%
Heeft		
- overgewicht	55%	51%
- obesitas	16%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	8%	8%
- sociaal	27%	26%
- emotionele	21%	22%

Tabel 45b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Krimpen a/d Lek	% K'waard
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	6,9	6,9
- 65+	6,7	6,9
Heeft meer hulp nodig	15%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	1,5%	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	19%	11%
- 65+	10%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	4%	4%
- 65+	1%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,0	8,1
- 65+	8,4	8,5

Tabel 45c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Krimpen aan de Lek
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

Het merendeel van de inwoners is tussen de 45 – 65 jaar. Voor de leeftijdscategorieën 45 – 65 jaar en 65+ zijn er diverse maatschappelijke voorzieningen. Deze aanwezigheid van diverse maatschappelijke voorzieningen past bij de kernwaarde bedrijvig. Deze diverse

4.6 Krimpen aan de Lek

maatschappelijke voorzieningen sluiten eveneens aan bij de vergrijzing die door de maatschappelijke voorzieningen als belangrijkste trend wordt genoemd. Voor de jeugd is er niet veel aanbod van maatschappelijke voorzieningen aanwezig.

Het valt op dat de leeftijdscategorie 65+ inactiever is, minder beweegt en een minder gezond gewicht heeft in vergelijking met Krimpenerwaard breed. Daarnaast doen ze minder wekelijkse activiteiten en vrijwilligerswerk. Het kan zijn dat het huidige aanbod de ouderen niet bereikt of onvoldoende aansluit.

Over het algemeen ervaren inwoners in Krimpen aan de Lek meer angst/depressie dan Krimpenerwaard breed en hebben ze meer moeite om rond te komen. Maatschappelijke voorzieningen zien een toenemende vraag aan ondersteuning op lichamelijk, geestelijk en financieel vlak.

Het merendeel van de maatschappelijke voorzieningen geeft aan dat ze minder goed rondkomen, omdat ze te maken hebben met hogere kosten. Ook geven een aantal voorzieningen aan behoefte te hebben aan (ver)nieuwbouw, omdat locaties op dit moment onvoldoende ruimte bieden of verouderd zijn. Op dit moment is het voor deze maatschappelijke voorzieningen onduidelijk of er nieuwbouw of verbouwing gaat plaatsvinden in de toekomst.

Sterke punten

- In Krimpen aan de Lek wordt door het huidige aanbod maatschappelijke voorzieningen ingespeeld op de vergrijzing.
- Er is (intensieve) samenwerking tussen de maatschappelijke voorzieningen in Krimpen aan de Lek.

Aandachtspunten

- Maatschappelijke voorzieningen richten zich op een brede demografie, maar door deze algemeenheid sluiten ze mogelijk minder goed aan op de wensen specifieke leeftijdscategorieën.
- Maatschappelijke voorzieningen geven aan een toenemende behoefte te zien van de inwoners op ondersteuning bij vragen op lichamelijk, geestelijk en financieel vlak.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek en verouderd) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt. Daarbij wordt de behoefte aan ver- of nieuwbouw genoemd.

4.7 Lekkerkerk

Cultuur en Recreatie	12	Logopedie	1	Sport	38
Activiteitenvereniging	3	Organisatie lichamelijke gezondheid	3	Sportschool en fitness	3
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	1	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	0	(Medische) pedicure	2	Sportvereniging	33
Historische vereniging	1	Tandarts	2	Zwembad	1
Kunst	2	Onderwijs en Kinderopvang	13	Welzijn en Maatschappij	13
Museum	1	Basisonderwijs	3	Buurt- en dorpsvereniging	1
Muziek	3	Kinderopvang	8	Centrum voor jeugd en gezin	1
Theater en Toneel	1	Voortgezet onderwijs	2	Inkomensondersteuning	1
Gezondheidszorg	17	Religie en Levensbeschouwing	18	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	1	Religieus centrum	5	Ontmoeting	3
Apotheek	1	Religieus genootschap	5	Speel-o-theek	1
Diëtist	0	Religieuze vereniging	8	Vervoer	1
Fysio-, oefen- en beweegtherapie	3			Welzijnsorganisatie	4
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	2				

Tabel 46. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Lekkerkerk per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.7 Lekkerkerk

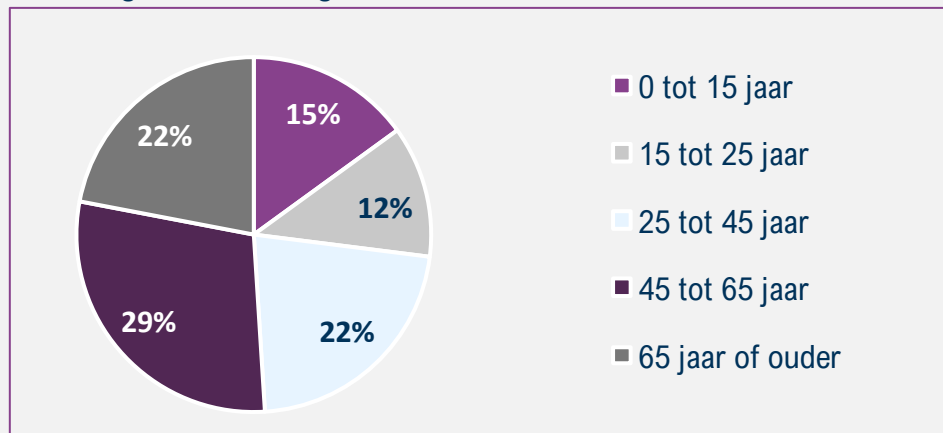

Aard van de kern

Sportief, makkelijk en groepsgericht zijn de kernwaarden van Lekkerkerk. Het rivierfront is een kenmerkend gebied voor het dorp en vormt de basis voor het aantrekken van (dag-)toerisme. Daarbinnen is steeds meer ruimte voor ondernemerschap, waarbij initiatieven van ondernemers en andere belangstellenden worden ondersteund. Speciale aandacht is benodigd voor mogelijkheden voor de jeugd. Van oudsher kwam jeugd uit de gehele Krimpenerwaard naar Lekkerkerk voor recreatie, sport en vermaak. Dit is teruggelopen, terwijl in de gehele gemeente uitgaansmogelijkheden voor de jeugd beperkt zijn.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

Grafiek 7. Bevolkingssamenstelling Lekkerkerk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

In Lekkerkerk wonen 7.988 inwoners. Iets minder dan de helft van de inwoners zijn jonger dan 45 jaar. De grootste groep hiervan zijn de 25 – 45 jarigen (22%). Deze leeftijdscategorie is net zozeer vertegenwoordigd als de 65+’ers (22%). De 45 – 65 jarigen vormen de grootste leeftijdscategorie (29%).

In tabel 41 zijn in elke leeftijdscategorie verschuivingen zichtbaar de komende 30 jaar. Zo wordt de leeftijdscategorie 0 – 19 jaar relatief gezien groter, en de leeftijdscategorie 20 – 64 jaar kleiner, namelijk van 57% naar 47%. De leeftijdscategorie 20 – 64 jaar lijkt zich te verschuiven naar de leeftijdscategorie 65+ die relatief toeneemt van 22% naar 30%.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	21%	24%
20 – 64 jaar	57%	47%
65+	22%	30%

Tabel 47. Demografische ontwikkeling Lekkerkerk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Twaalf voorzieningen zijn er in dit cluster. Er zijn meerdere activiteitenverenigingen, muziekverenigingen en voorzieningen op het gebied van kunst. Ook is er een vestiging van de bibliotheek, museum ‘De Vrijheid’ en toneelvereniging ‘Rederijderskamer Jan Nieuwenhuyzen’.

4.7 Lekkerkerk

Cluster Gezondheidszorg

Dit cluster bevat zeventien maatschappelijke voorzieningen. In de eerstelijnszorg zijn de volgende categorieën: apotheek, fysio-, oefen- en bewegtherapie, huisarts en tandarts. Daarnaast zijn er maatschappelijke voorzieningen op het gebied van alternatieve geneeskunde, logopedie, organisatie gericht op psychische gezondheid en (medische) pedicure. Diëtist is de enige categorie die niet binnen dit cluster aanwezig is.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

In Lekkerkerk zijn er drie basisscholen, acht kinderopvanglocaties en twee voortgezet onderwijsinstellingen, namelijk 'Driestar College' en 'Gemini College Lekkerkerk'.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

In dit cluster zijn alle drie de categorieën aanwezig. Zo zijn er vijf religieuze genootschappen en acht religieuze verenigingen. Het aanbod van religieuze verenigingen is gericht op zowel vrouwen, jeugdigen, ouderen als op alle doelgroepen. Tot slot zijn er vijf religieuze centra.

Cluster Sport

Dit cluster bevat 38 maatschappelijke voorzieningen. Op het gebied van sportstimulering zit Team Sportservice Krimpenerwaard in elke kern. Er zijn 33 sportverenigingen met een breed aanbod. Denk aan atletiek, badminton, biljart, tennis, gymnastiek, jeu de boules, (zaal)voetbal, dans, volleybal en wandelen. Ook is er een zwembad genaamd 'Zwembad Schuagt'.

Cluster Welzijn en Maatschappij

Dit cluster bevat dertien maatschappelijke voorzieningen. Vier van hiervan zijn welzijnsorganisaties, zoals 'Gro-up buurtwerk', 'Kwadraad Maatschappelijk Werk – Lekkerkerk' en Stichting WelZijn Krimpenerwaard heeft een fysieke locatie in Lekkerkerk. Daarnaast is er een fysieke locatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin, in de categorie inkomensondersteuning de 'Stichting Voedselbank IJssel en Lek', een vrouwenvereniging in de categorie ontmoeting en een speel-o-theek in de gelijknamige categorie. Ook is er een buurtbus in Lekkerkerk.

Bron: [Excellijst maatschappelijke voorzieningen \(2023\)](#)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

De inwoners in Lekkerkerk kijken, in het gebruik van de maatschappelijke voorzieningen, nauwelijks af in vergelijking met de inwoners Krimpenerwaard breed. Het gaat om minimale verschillen. Het grootste verschil is zichtbaar bij het percentage 18 – 64 jarigen die vrijwilligerswerk doen. De inwoners in Lekkerkerk doen wat minder Vrijwilligerswerk (30%) ten opzichte van de inwoners Krimpenerwaard breed (34%).

Samenwerking

De maatschappelijke voorzieningen geven veelal aan dat ze samenwerken met andere voorzieningen. Echter enkele voorzieningen binnen het cluster Cultuur en Recreatie en Sport geven aan niet samen te werken. Dit wordt verder niet toegelicht. Wel valt op dat het gaat om kleine voorzieningen die gericht zijn op de eigen kern.

4.7 Lekkerkerk

Onderwerp	% Lekkerkerk	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	80%	78%
Gebruik wijkverpleging	4%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	4,1%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	75%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	10%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	53%	55%
- 65+	31%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	30%	34%
- 65+	27%	27%
Ontvangt mantelzorg	5%	5%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	86%	86%
- 65+	6%	6%

Tabel 48. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Lekkerkerk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

De voorzieningen die wel aangeven samen te werken, doen dit met voorzieningen zowel binnen als buiten het eigen cluster. Een voorziening geeft aan plannen te hebben gehad om de krachten te bundelen met andere voorzieningen met soortgelijk aanbod, echter betekende dit dat de voorziening niet meer het aanbod in de eigen kern kon aanbieden. Vermoedelijk omdat de voorziening dan (deels) zou gaan fuseren met de andere voorzieningen. Binnen het cluster Religie en Levensbeschouwing werkt aantal religieuze genootschappen op organisatorisch niveau interkerkelijk met elkaar samen.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

Vergrijzing wordt het meest door de maatschappelijke voorzieningen benoemd. De inwoners worden steeds ouder en er is weinig aanwas van jongere leden. Dit maakt dat er druk komt op het vinden van voldoende leden en vrijwilligers. Een daling in ledenaantal brengt voor sommige voorzieningen mogelijke financiële problemen met zich mee omdat er weinig geld binnenkomt. De daling komt volgens verschillende voorzieningen mede door de coronamaatregelen, waardoor projecten zijn stilgezet en mensen zijn afgehaakt. Over de lage aanwas van jeugdigen wordt genoemd dat ze weinig belangstelling hebben, niet doorstromen in de vereniging als ze ouder zijn en meer behoefte hebben aan individuele sport in plaats van sport in groepsverband, zoals diverse zaalsport. Door maatschappelijke voorzieningen die activiteiten hebben met betrekking tot zorg, wordt aangegeven dat er sprake is van wachttijden bij de Wmo, toename van gedragsproblematiek bij jongeren en toename van

4.7 Lekkerkerk

GGZ-problematiek.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Ruimtelijke ontwikkeling

In tabel 43 is zichtbaar dat de gemiddelde afstand tot een grote supermarkt, voor de inwoners in Lekkerkerk ongeveer gelijk is ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Kijkend naar de gemiddeld afstand tot de huisarts, is dit voor de inwoners 0,4 kilometer korter ten opzichte in Krimpenerwaard breed. Betreft ontwikkelingen van de huisvesting wordt financiering vaak aangegeven. Zo is de toename in energie- en huurkosten meermaals genoemd door de maatschappelijke voorzieningen. Ook druk op de bestaande accommodaties neemt toe, waarbij wordt aangegeven dat er beperkte ruimtes zijn waar gebruik van kan worden gemaakt. Andere ontwikkeling is de toename in zorgvraag, die leidt tot behoefte aan uitbreiding van de huidige accommodaties door toename van personeel en door inzet van kleinere klassen.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Lekkerkerk	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,8 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	0,9 km	1,3 km

Tabel 49. Fysieke leefomgeving Lekkerkerk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

In tabel 44 is te zien dat de cijfers van Lekkerkerk ook betreft de sociaal maatschappelijke vraagstukken redelijk overeenkomen met Krimpenerwaard breed. Het percentage inwoners dat (zeer) goede gezondheid ervaart ligt iets lager. Hoewel er weinig verschillen zichtbaar zijn in het percentage inwoners met een gezond gewicht, zijn er relatief meer inwoners met obesitas in Lekkerkerk (19%) ten opzichte van Krimpenerwaard breed (14%). In Lekkerkerk zijn er minder inwoners die emotionele eenzaamheid ervaren, namelijk 17% ten opzichte van 22% Krimpenerwaard breed.

Onderwerp	% Lekkerkerk	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	84%	88%
- 65+	68%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	47%	49%
- 65+	40%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hog	45%	46%
- hoog risico	3%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	17%	19%
- 65+	4%	6%

Tabel 50a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Lekkerkerk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.7 Lekkerkerk

Onderwerp	% Lekkerkerk	% K'waard
Heeft psychische problematiek	8,8%	8,9%
Is kwetsbaar	19%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	11%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	52%	51%
- 65+	34%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	2%	4%
- 65+	13%	12%
Heeft		
- overgewicht	53%	51%
- obesitas	19%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	8%	8%
- sociaal	29%	26%
- emotionele	17%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,1	6,9
- 65+	7,0	6,9
Heeft meer hulp nodig	13%	14%

Tabel 50b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Lekkerkerk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Lekkerkerk	% K'waard
Is werkloos of werkzoekenden	Onbekend	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	10%	11%
- 65+	5%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	4%	4%
- 65+	1%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,2	8,1
- 65+	8,6	8,5

Tabel 50c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Lekkerkerk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

De kernwaarden van Lekkerkerk zijn sportief, makkelijk en groepsgericht. De kernwaarde sportief is passend kijkend naar de hoeveelheid en diversiteit van sportverenigingen die in Lekkerkerk zijn. Speciale aandacht is benodigd voor mogelijkheden voor de jeugd. Hier was van oudsher veel aandacht voor op het gebied van recreatie, sport en vermaak. Qua aanbod zijn er wel sportverenigingen waar ze gebruik van kunnen maken en er is voortgezet onderwijs aanwezig. Binnen de clusters Cultuur en Recreatie en Welzijn en Maatschappij is er echter weinig aanbod voor de jeugdigen.

Qua gebruik van de maatschappelijke voorzieningen door inwoners in

4.7 Lekkerkerk

Lekkerkerk, zijn er geen grote verschillen zichtbaar met Krimpenerwaard breed. De leeftijdscategorie 18 – 64 jaar verricht wat minder vrijwilligerswerk. Dit komt overeen met de ontwikkelingen die de maatschappelijke voorzieningen zien. Ze ervaren weinig aanwas van nieuwe leden en vrijwilligers, hetgeen financiële gevolgen heeft. De jeugdigen lijken andere behoeften te hebben aangezien ze weinig belangstelling tonen, afhaken bij voorzieningen als ze ouder worden en meer behoefte hebben aan individuele sport. De huidige leden en vrijwilligers worden steeds ouder, in overeenstemming met de vergrijzing. De vraag kan gesteld worden in hoeverre het aanbod aansluit bij de jeugdigen en of hier veranderingen in moet worden aangebracht.

In de samenwerking met voorzieningen is zichtbaar dat enkele voorzieningen niet samenwerken. Het gaat hierbij over kleine voorzieningen die gericht zijn op de eigen kern. Het grootste gedeelte werkt wel met elkaar samen.

De maatschappelijke voorzieningen geven aan dat financiering van invloed is op de huisvesting, aangezien ze een toename ervaren van energie- en huurkosten. Op dit moment zijn er beperkte ruimtes, maar is er wel een vraag naar uitbreiding van huidige accommodaties. Deze vraag is er vanwege de toename in zorgvragen van de inwoners in Lekkerkerk.

Kijkend naar de sociaal maatschappelijke vraagstukken zijn er geen grote verschillen zichtbaar met Krimpenerwaard breed. Het percentage inwoners dat een goede gezondheid ervaart ligt iets lager. Het percentage inwoners met obesitas ligt hoger. Puur kijkend naar de hoeveelheid sportverenigingen,

zou dit niet verwacht worden. Echter spelen er meer ontwikkelingen mee die kunnen leiden tot verhoogde percentage inwoners met obesitas. De inwoners die emotionele eenzaamheid ervaren ligt lager dan Krimpenerwaard breed. Een mogelijke verklaring kan zijn door de vele voorzieningen die aanwezig zijn, zoals verenigingen op het gebied van cultuur, sport en religie.

Sterke punten

- Lekkerkerk heeft een grote diversiteit aan maatschappelijke voorzieningen, waarbij de hoeveelheid sportverenigingen met name opvalt.
- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Lekkerkerk.

Aandachtspunten

- Het huidige aanbod van maatschappelijke voorzieningen spreekt de jeugdigen en jongvolwassenen niet aan om lid of vrijwilliger te worden.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

Cultuur en Recreatie	13	Logopedie	1	Sport	14
Activiteitenvereniging	8	Organisatie lichamelijke gezondheid	1	Sportschool en fitness	0
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	2	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	0	(Medische) pedicure	1	Sportvereniging	13
Historische vereniging	2	Tandarts	0	Zwembad	0
Kunst	0	Onderwijs en Kinderopvang	8	Welzijn en Maatschappij	5
Museum	0	Basisonderwijs	3	Buurt- en dorpsvereniging	0
Muziek	2	Kinderopvang	5	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	0	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	0
Gezondheidszorg	11	Religie en Levensbeschouwing	17	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	0	Religieus centrum	5	Ontmoeting	3
Apotheek	1	Religieus genootschap	2	Speel-o-theek	0
Diëtist	0	Religieuze vereniging	10	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	3			Welzijnsorganisatie	2
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	0
Huisarts	1				

Tabel 51. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Ouderkerk aan den IJssel per cluster en categorie
Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

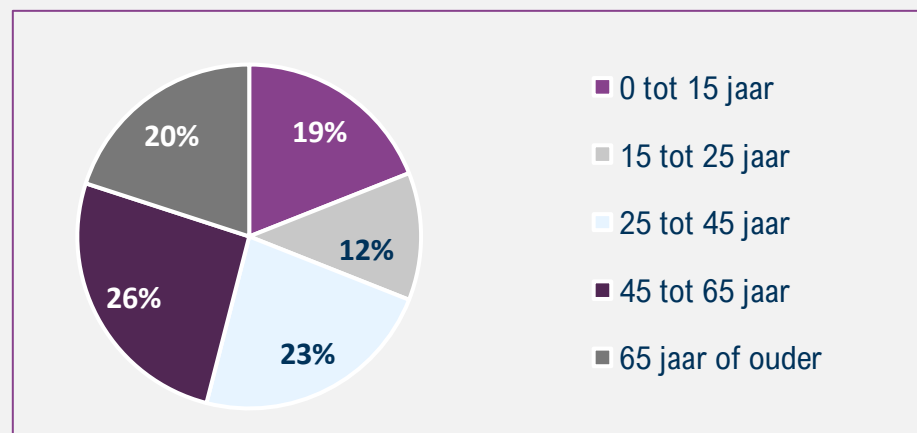

Aard van de kern

De kernwaarden van Ouderkerk aan den IJssel zijn: strikt en ijverig. Het benutten van de nijverige dorpsgemeenschap kan plaatsvinden door enerzijds werkgelegenheid directer te laten aansluiten op de relatieve kleinschaligheid en woonmogelijkheden in de kern. Anderzijds door voor vitaliteit van het dorp te zorgen middels een goede bevolkingmix en aanvullende woningbouw.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

Grafiek 8. Bevolkingssamenstelling Ouderkerk aan den IJssel

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

In Ouderkerk aan den IJssel wonen 5.829 inwoners waarvan iets meer dan de helft (54%) tussen de 0 - 45 jaar is en de andere helft 45 jaar en

ouder (46%). Van de bevolking is 31% tussen de 0 - 25 jaar, gevolgd door de leeftijdscategorie 45 - 65 jaar met 26%. De kleinste leeftijdscategorie zijn de 15 - 25 jarigen (12%).

Kijkend naar de demografische ontwikkeling van de komende 30 jaar, is er een gelijke verdeling zichtbaar voor de jeugd. Het percentage 20 - 64 jarigen neemt af van 55% naar 48%. Voor de leeftijdscategorie 65+ neemt het percentage toe van 20% naar 25%. De leeftijdscategorie 65+ heeft een stabiele verschuiving van 65+ richting 85+. In deze kern is de vergrijzing zichtbaar waarbij de leeftijdscategorie 65+ relatief toeneemt.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 - 19 jaar	26%	27%
20 - 64 jaar	55%	48%
65+	20%	25%

Tabel 52. Demografische ontwikkeling Ouderkerk aan den IJssel

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Binnen dit cluster zijn er dertien voorzieningen in Ouderkerk aan den IJssel. Iets meer dan de helft zijn activiteitenverenigingen. Daarnaast zijn er twee muziekverenigingen en twee historische verenigingen. 'Stichting Archeologie Krimpenerwaard' is als historische vereniging in meerdere kernen aanwezig. Ook is er een fysieke vestiging van de bibliotheek.

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

Cluster Gezondheidszorg

Binnen dit cluster zijn er elf maatschappelijke voorzieningen. Binnen de eerstelijnszorg zijn er de volgende maatschappelijke voorzieningen: apotheek, fysiotherapie en huisartsenpraktijk. 'GGD Hollands Midden' is in de gehele gemeente actief. Er is geen aanbod van alternatieve geneeskunde, diëtist of tandarts.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

Er zijn drie basisscholen, namelijk 'OBS de Schakel', 'Koningin Julianaschool' en 'Koningin Wilhelminaschool'. Ook zijn er vijf kinderopvanglocaties. Er is geen voorgezet onderwijs in Ouderkerk aan den IJssel.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Alle categorieën binnen dit cluster zijn aanwezig. Met zeventien voorzieningen is dit het grootste cluster. Er zijn vijf religieuze centra, twee religieuze genootschappen en tien religieuze verenigingen. De verenigingen richten zich op mannen, vrouwen en jeugdigen.

Cluster Sport

Dit cluster heeft veertien maatschappelijke voorzieningen. Er is aanbod op het gebied van badminton, behendigheidssport, gymnastiek, paardensport, (tafel)tennis, vissport en voetbal. Daarnaast zijn er twee ijsclubs. Naast de sportverenigingen is ook in deze kern Team Sportservice Krimpenerwaard actief.

Cluster Welzijn en Maatschappij

Er zijn weinig verschillende categorieën van maatschappelijke voorzieningen in dit cluster. Er zijn drie voorzieningen gericht op ontmoeting, bijvoorbeeld 'Vrouwen van Nu'. Daarnaast heeft WelZijn Krimpenerwaard een fysieke locatie in Ouderkerk aan den IJssel. Er blijken geen voorzieningen gericht op jeugdigen en (lichte) ondersteuning voor inkomen te zijn.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 47 (op de volgende pagina) is te zien dat de inwoners in Ouderkerk aan den IJssel ongeveer evenveel gebruik maken van voorzieningen als Krimpenerwaard. Een opvallend verschil is de leeftijdscategorie 18 – 64 jarigen die meer wekelijks sport, namelijk 61% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed. Daarnaast doet deze leeftijdscategorie meer vrijwilligerswerk in vergelijking met Krimpenerwaard, namelijk 41% ten opzichte van 34%. De 65+'ers sporten echter minder dan Krimpenerwaard breed, 27% ten opzichte van 31%. Ook doet deze leeftijdscategorie minder vrijwilligerswerk, namelijk 24% ten opzichte van 27% Krimpenerwaard breed.

Samenwerking

De maatschappelijke voorzieningen in Ouderkerk aan den IJssel geven aan samen te werken met andere voorzieningen, maar dat dit niet in een bepaalde frequentie gebeurt. Diverse voorzieningen benoemen dat samenwerking wordt gezocht als de ondersteuning van een inwoner hierom vraagt of als er een evenement georganiseerd wordt. Deze

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

Onderwerp	% Ouderkerk a/d IJssel	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	76%	78%
Gebruik wijkverpleging	4%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	3,2%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	77%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	10%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	61%	55%
- 65+	27%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	41%	34%
- 65+	24%	27%
Ontvangt mantelzorg	6%	4,3%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	87%	86%
- 65+	6%	4%

Tabel 53. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Ouderkerk aan den IJssel

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

samenwerking vindt plaats met soortgelijke voorzieningen of voorzieningen die zich bevinden in de zorg- of welzijnssector. De uitzondering zijn de basisscholen die aangeven met veel verschillende organisaties samenwerking te zoeken, bijvoorbeeld met de kinderopvanglocaties of WelZijn Krimpenerwaard.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

Veel maatschappelijke voorzieningen in Ouderkerk aan den IJssel noemen de vergrijzing als een van de belangrijkste ontwikkelingen in de kern. Met de steeds ouder wordende bevolking, zien de voorzieningen een daling in het aantal vrijwilligers en leden. Zo wordt aangegeven dat na de coronaperiode veel oudere leden zijn overleden of niet meer zijn teruggekeerd als lid. Daarnaast geven ze de verwachting dat daling in het aantal leden en vrijwilligers zal toenemen.

Daarentegen geven andere maatschappelijke voorzieningen aan dat er juist een stijging in het aantal leden zal plaatsvinden. Dit wordt genoemd door een aantal sportverenigingen, maar ook door maatschappelijke voorzieningen die ondersteuning bieden bij hulpvragen. De verwachting is dat de vraag naar een bepaald soort (ondersteunings-) aanbod zal toenemen. Dit omdat inwoners steeds meer behoefte hebben aan individueel passend aanbod.

Deze stijging is volgens de maatschappelijke voorzieningen afhankelijk van de financiële middelen van inwoners en de voorzieningen zelf. Op dit

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

moment hebben inwoners minder te besteden, vanwege bijvoorbeeld de energiecrisis. Als dit zo blijft, dan gaan minder inwoners zich inschrijven als lid. Dit heeft vervolgens invloed op de maatschappelijke voorzieningen, omdat ze afhankelijk zijn van de inkomsten van leden. Eventuele uitbreiding van aanbod kan alleen als de financiële positie van de maatschappelijke voorziening goed is en als er genoeg vrijwilligers zijn. Dit laatste is voor maatschappelijke voorzieningen een uitdaging.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Ouderkerk a/d IJssel	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	1,3 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	1,3 km	1,3 km

Tabel 54. Fysieke leefomgeving Ouderkerk aan den IJssel

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of huisarts, is ongeveer hetzelfde als Krimpenerwaard breed, zoals weergegeven in tabel 48. Veel maatschappelijke voorzieningen geven aan behoefte te hebben aan verduurzaming van huisvesting. Dit maakt dat niet iedere voorziening de huisvesting toekomstbestendig vindt. Zo is er behoefte aan verbeterde isolatie, luchtkwaliteit, ventilatie en aan energieopwekking. De maatschappelijke voorzieningen geven ook aan dat ze te maken hebben met toenemende kosten voor huisvesting, onder andere door de stijging van de huur en toenemende energiekosten. Daarnaast hebben sommige

maatschappelijke voorzieningen meer ruimte nodig. Als voorbeeld wordt aangegeven dat MFG De Drie Maenen onvoldoende ruimte biedt voor het aanbod dat de maatschappelijke voorzieningen willen aanbieden.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

Ouderkerk aan den IJssel is een kern met een sterke mentale gezondheid ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Het percentage inwoners dat psychische problematiek of eenzaamheid ervaart ligt lager dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Daarnaast valt op dat de ervaring matige of hoge angst/depressie door inwoners van Ouderkerk aan den IJssel lager is dan Krimpenerwaard breed, 36% ten opzichte van 46%.

Qua fysieke gezondheid scoort Ouderkerk aan den IJssel afwisselender dan gemiddeld in Krimpenerwaard. Inwoners ervaren een goede gezondheid, maar hebben relatief gezien een minder gezond gewicht ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Daarentegen voldoen inwoners meer aan de beweegrichtlijn, vooral de leeftijdscategorie 65+ scoort hoger met 46% ten opzichte van 35% Krimpenerwaard breed. Al zijn inwoners van Ouderkerk aan den IJssel in vergelijking met Krimpenerwaard wel inactiever, 8% / 14% ten opzichte van 4% / 12%. Het cijfer voor sociale cohesie en de tevredenheid met de woonomgeving is nagenoeg gelijk voor de leeftijdscategorie 18 - 64 jaar en 65+.

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

Onderwerp	% Ouderkerk a/d IJssel	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	92%	88%
- 65+	74%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	47%	49%
- 65+	35%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	36%	46%
- hoog risico	5%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	17%	19%
- 65+	4%	6%
Heeft psychische problematiek	6,7%	8,9%
Is kwetsbaar	18%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	10%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	52%	51%
- 65+	46%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	8%	4%
- 65+	14%	12%

Tabel 55a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ouderkerk aan den IJssel
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Ouderkerk a/d IJssel	% K'waard
Heeft		
- overgewicht	54%	51%
- obesitas	13%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	5%	8%
- sociaal	20%	26%
- emotionele	17%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,0	6,9
- 65+	6,9	6,9
Heeft meer hulp nodig	Onbekend	14%
Is werkloos of werkzoekenden	1,4%	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	10%	11%
- 65+	3%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	1%	4%
- 65+	2%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,4	8,1
- 65+	8,7	8,5

Tabel 55b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Ouderkerk aan den IJssel
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

Conclusie

In Ouderkerk aan den IJssel zijn de kernwaarden strikt en ijverig. Er zijn 61 verschillende maatschappelijke voorzieningen in Ouderkerk aan den IJssel. Het valt op dat het aanbod van het cluster Welzijn en Maatschappij niet heel divers is en ook weinig gericht is op de doelgroep jeugdigen, terwijl zij 27% van de populatie in Ouderkerk aan den IJssel vormen. Er zijn in Ouderkerk aan den IJssel veel verschillende religieuze verenigingen die verschillende doelgroepen bedienen, waaronder gericht op mannen, jeugdigen en vrouwen.

Kijkend naar het gebruik van maatschappelijke voorzieningen door de inwoners, valt op dat het aantal 18 - 64 jarigen meer sport en meer aan de beweegrichtlijn voldoet ten opzichte van cijfers Krimpenerwaard breed. De 65+'ers sporten echter minder, maar voldoen wel aan de beweegrichtlijn. Opvallend is dat zowel 18 – 64 jarigen als 65+'ers een goede gezondheid ervaren, maar zij zijn wel inactiever in vergelijking met Krimpenerwaard breed. Dit sporten wordt mogelijk gestimuleerd door de diverse sportsoorten die inwoners kunnen beoefenen in Ouderkerk aan den IJssel.

Door diverse maatschappelijke voorzieningen wordt vergrijzing als een van de voornaamste ontwikkelingen benoemt in Ouderkerk aan den IJssel. De cijfers van de demografische ontwikkeling de komende 30 jaar ondersteunen dit. De leeftijdscategorie 65+ wordt groter, waarbij er een verschuiving plaatsvindt van de leeftijdscategorie 65+ richting 85+. De vergrijzing heeft op dit moment invloed op het aantal leden en vrijwilligers dat actief is bij de maatschappelijke voorzieningen. Dit aantal is aan het dalen

volgens de maatschappelijke voorzieningen.

Echter wordt door een aantal maatschappelijke voorzieningen juist een stijging verwacht in het aantal leden, omdat de vraag naar een bepaald soort (ondersteunings-) aanbod zal toenemen. Inwoners hebben meer behoefte aan individueel passend aanbod. De maatschappelijke voorzieningen proberen dit aanbod bijvoorbeeld te realiseren door samenwerking te zoeken met andere maatschappelijke voorzieningen in bijvoorbeeld de zorg- of welzijnssector.

De maatschappelijke voorzieningen willen met hun aanbod inspelen op de vraag van inwoners, maar kunnen dat niet. Als verklaring hiervoor wordt onder andere aangegeven dat de huisvesting een obstakel vormt. Er wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van MFG De Drie Maenen, maar die voldoet niet aan de wens van de maatschappelijke voorzieningen kijkend naar de beschikbare ruimte die de accommodatie biedt. Daarnaast kunnen ze niet aan voldoende vrijwilligers komen. Dit is een opvallende constatering, aangezien in Ouderkerk aan den IJssel vrijwilligerswerk voor de leeftijdscategorie 18 – 64 jaar met 41% hoger ligt ten opzichte van de 34% Krimpenerwaard breed.

Kijkend naar de sociaal maatschappelijke vraagstukken valt de mentale gezondheid op, die is in Ouderkerk aan den IJssel beter ten opzichte van Krimpenerwaard breed. Inwoners ervaren minder angst en depressie, psychische problematiek, eenzaamheid en stress.

4.8 Ouderkerk aan den IJssel

Sterke punten

- De psychische gezondheid bij inwoners van Ouderkerk aan den IJssel is gemiddeld beter dan het gemiddelde van Krimpenerwaard.
- In Ouderkerk aan den IJssel is er een grote diversiteit aan sportverenigingen.
- Er wordt samenwerking gezocht met andere maatschappelijke voorzieningen om het (ondersteunings-)aanbod te realiseren dat past bij de wens(en) van de inwoner(s).

Aandachtspunten

- Er is weinig aanbod van maatschappelijke voorzieningen passend bij de jeugdigen en jongvolwassenen.
- De toekomstbestendigheid (duurzaamheid en ruimtegebrek) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt.
- Het beperkte aantal vrijwilligers vormt een belemmering voor maatschappelijke voorzieningen om het gewenste (ondersteunings-) aanbod te realiseren voor de inwoners.

4.9 Schoonhoven

Cultuur en Recreatie	31	Logopedie	2	Sport	39
Activiteitenvereniging	6	Organisatie lichamelijke gezondheid	3	Sportschool en fitness	7
Bibliotheek (fysieke locatie)	1	Organisatie psychische gezondheid	3	Sportstimulering	4
Cultureel centrum	2	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	27
Historische vereniging	2	Tandarts	6	Zwembad	1
Kunst	1	Onderwijs en Kinderopvang	20	Welzijn en Maatschappij	26
Museum	1	Basisonderwijs	5	Buurt- en dorpsvereniging	2
Muziek	15	Kinderopvang	12	Centrum voor jeugd en gezin	1
Theater en Toneel	3	Voortgezet onderwijs	3	Inkomensondersteuning	2
Gezondheidszorg	33	Religie en Levensbeschouwing	18	Jeugd- en jongerenwerk	1
Alternatieve geneeskunde	3	Religieus centrum	6	Ontmoeting	5
Apotheek	1	Religieus genootschap	8	Speel-o-theek	1
Diëtist	3	Religieuze vereniging	4	Vervoer	4
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	7			Welzijnsorganisatie	9
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	4				

Tabel 56. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Schoonhoven per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.9 Schoonhoven

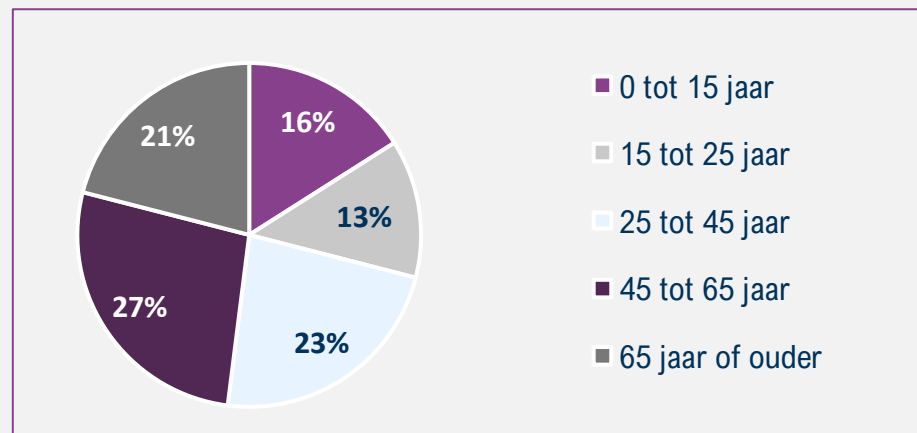

Aard van de kern

Klein-stedelijk, authentiek en gemoedelijk zijn de kernwaarden van Schoonhoven. Zilver en de historische kern zijn aantrekkelijke punten. Dit zorgt voor versterking van de economische vitaliteit en beleefbaarheid van de stad. In de kern wordt aangesloten bij revitalisering van woningen en project Huis van Noord, waarin inwoners, jeugd en jongerenwerk, buurtcoach, wijkagent en woningcorporatie samen kijken naar verschillende mogelijkheden voor het bevorderen van de sociale cohesie.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

Grafiek 9. Bevolkingssamenstelling Schoonhoven

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

Schoonhoven heeft 13.430 inwoners. Ongeveer de helft van de inwoners is jonger dan 45 jaar waarvan de grootste leeftijdscategorie de 25 – 45

jarigen zijn (23%). De kleinste leeftijdscategorie zijn de 15 – 25 jarigen (13%). De 45 – 65 jarigen zijn de grootste leeftijdscategorie in Schoonhoven (27%). 21% van de inwoners zijn 65+.

Kijkend naar de bevolkingssamenstelling de komende 30 jaar, is zichtbaar dat het percentage jeugdigen gelijk blijft. Wel vindt er een verschuiving plaats van de leeftijdscategorie 20 – 64 naar 65+. De leeftijdscategorie 20 – 64 neemt relatief gezien af van 56% naar 50%. De leeftijdscategorie 65+ neemt toe van 21% naar 27%.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	23%	23%
20 – 64 jaar	56%	50%
65+	21%	27%

Tabel 57. Demografische ontwikkeling Schoonhoven

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

In dit cluster zijn er 31 voorzieningen aanwezig, waarvan er zes activiteitenverenigingen zijn, een vestiging van de bibliotheek, twee cultureel centra en twee historische verenigingen. Het 'Nederlands Zilvermuseum' is hier ook gevestigd. Muziekverenigingen zijn hier als categorie het meest vertegenwoordigd met 15 voorzieningen waarvan de meesten koren zijn. Ook zijn er drie voorzieningen in de categorie theater en toneel.

4.9 Schoonhoven

Cluster Gezondheidszorg

In dit cluster zijn 33 maatschappelijke voorzieningen. Hieronder zijn er drie in de categorie alternatieve geneeskunde, daarnaast zijn er drie diëtisten, de gemeentelijke gezondheidsdienst en zijn er twee logopediepraktijken. Qua eerstelijnszorg zijn er meerdere voorzieningen aanwezig per categorie. Dit gaat om de categorie apotheek, fysio-, oefen- en beweegtherapie, huisarts en tandarts. Er zijn drie organisaties voor lichamelijke gezondheid, zoals de EHBO-vereniging. Qua psychische gezondheid zijn er drie voorzieningen. Zo zijn er coachingspraktijken en is 'Goudenhart' hier actief. Het Goudenhart biedt naast psychische ondersteuning ook andere vormen van zorg, denk aan ergotherapie, fysiotherapie en logopedie gericht op ouderen en chronisch zieken.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

In Schoonhoven zijn er vijf basisscholen en twaalf kinderopvanglocaties. De categorie voortgezet onderwijs heeft drie voorzieningen: 'CSG Willem de Zwijger', 'Schoonhovens college' en 'Zadkine Vakschool Schoonhoven'.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Het 'Islamitisch centrum El Hoeda' en 'De Sint-Bartholomeüskerk' zijn voorbeelden van religieuze centra, waarvan er in Schoonhoven zes zijn. Verder zijn er acht religieuze genootschappen en vier religieuze verenigingen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een interkerkelijk beraad en vrouwenvereniging.

Cluster Sport

Van de 39 maatschappelijke voorzieningen is het merendeel een vereniging, waarbij er veel verscheidenheid is in de soorten vereniging. Schoonhoven heeft een zwembad, het 'Openluchtzwembad 't Wilgerak'.

Cluster Welzijn en Maatschappij

Onder de 26 maatschappelijke voorzieningen in dit cluster, zijn er veel maatschappelijke voorzieningen die een locatie in Schoonhoven hebben, maar gemeentebreed werken. Je kan hierbij denken aan 'Stichting Budgethulp Krimpenerwaard' (SchuldHulpMaatje) en 'Vluchtelingenwerk Nederland'.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 52 (op de volgende pagina) is te zien dat de inwoners in Schoonhoven in vergelijking met Krimpenerwaard breed, vrijwel hetzelfde gebruik maken van de voorzieningen. De inwoners tussen de 18 – 64 jaar sporten werkelijks meer, namelijk 58% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed. Ook de leeftijdscategorie 65+ doet meer wekelijkse activiteiten, namelijk 82% ten opzichte van 78% Krimpenerwaard breed.

Samenwerking

In Schoonhoven geven de maatschappelijke voorzieningen uit alle clusters aan samen te werken met andere maatschappelijke voorzieningen. Veelal werken de maatschappelijke voorzieningen met soortgelijke maatschappelijke voorzieningen samen. Organisaties in het

4.9 Schoonhoven

Onderwerp	% Schoonhoven	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	80%	78%
Gebruik wijkverpleging	4%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	5,1%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	82%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	8%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	58%	55%
- 65+	33%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	32%	34%
- 65+	27%	27%
Ontvangt mantelzorg	2%	4,3%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	86%	86%
- 65+	3%	4%

Tabel 58. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Schoonhoven
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

cluster Welzijn en Maatschappij en Gezondheidszorg geven aan ook samen te werken met organisaties buiten hun cluster, voornamelijk ter ondersteuning van hun eigen werkzaamheden. Deze maatschappelijke voorzieningen werken dan ook structureel samen. De andere maatschappelijke voorzieningen werken incidenteel met elkaar samen, waarbij ook organisaties aangeven dat zij liever (nog) meer willen samenwerken.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

De maatschappelijke voorzieningen zien een grote impact van maatschappelijke en financiële druk op de inwoners, met diverse gevolgen. Gevolgen van financiële druk zijn bijvoorbeeld bewegingsarmoede, complexe scheidingen en daling van het aantal leden vanwege financiële problemen. Tegelijkertijd merken de maatschappelijke voorzieningen deze financiële druk ook, bijvoorbeeld door hoge (huur)lasten, kosten en inflatie. Maatschappelijke druk uit zich vooral in meer individualisme en een stijging van psychische problemen. Daarnaast zien de maatschappelijke voorzieningen zoals koren een daling van het aantal (jeugd) leden, waarbij andere maatschappelijke voorzieningen zoals kinderopvang juist een wachtlijst hebben. Alle maatschappelijke voorzieningen ervaren een daling in het aantal vrijwilligers en vergrijzing. Ook merken maatschappelijke voorzieningen op verschillende manieren de gevolgen van de Covid-pandemie. Veel organisaties binnen het cluster Gezondheidszorg geven aan voornamelijk post-Covid patiënten te hebben (zowel fysiek als psychisch), waardoor ze hun aanbod aangepast hebben. Daarnaast geven maatschappelijke

4.9 Schoonhoven

voorzieningen die activiteiten organiseren aan dat ze veel moeten investeren om hun aanbod opnieuw te starten en mensen weer aangehaakt te krijgen. Opvallend is dat veel historische verenigingen aangeven dat de interesse in de historie is gegroeid. Tot slot speelt ook de woningcrisis op verschillende manieren een rol in Schoonhoven. Er zijn onvoldoende passende woningen, er is soms behoefte aan meer locaties voor activiteiten en door gebrek aan nieuwbouw is er weinig aanwas van nieuwe inwoners.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Schoonhoven	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,6 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	1,2 km	1,3 km

Tabel 59. Fysieke leefomgeving Schoonhoven

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemiddelde afstand tot een grote supermarkt is ongeveer de helft kleiner ten opzichte van Krimpenerwaard breed, zie tabel 53. Veel maatschappelijke voorzieningen geven aan dat hun huisvesting nog toekomstbestendig is. Een aantal maatschappelijke voorzieningen geeft aan behoefte te hebben aan verduurzaming van huisvesting. Zo is er behoefte aan duurzaamheid, betere luchtkwaliteit en ventilatie. Het is opvallend dat voornamelijk de organisaties uit het cluster Onderwijs & Kinderopvang dit aangeven. Tot slot is er nog een aantal maatschappelijke voorzieningen, onder andere uit het cluster Cultuur &

Recreatie, dat aangeeft de wens te hebben om een pand te hebben waar meerdere (culturele) organisaties bij elkaar zitten.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

In Schoonhoven ervaart 93% van de 18-64-jarigen een goede gezondheid, ten opzichte van 88% Krimpenerwaard breed. Deze ervaring qua gezondheid zie je ook terug in het aantal inwoners tussen de 18-64 jaar met een gezond gewicht, 56% ten opzichte van 49% Krimpenerwaard breed. Ook het aantal inwoners met overgewicht is lager in Schoonhoven, met 44% ten opzichte van 51% Krimpenerwaard breed. Opvallend is wel dat het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn voor de leeftijdscategorie 18-64 jarigen lager is in Schoonhoven, te weten 48% ten opzichte van 51% Krimpenerwaard breed.

De inwoners van Schoonhoven hebben niet een hoog risico op angst en depressie, te weten 1% ten opzichte van 4% Krimpenerwaard breed. Daarentegen zijn er meer inwoners die emotionele eenzaamheid ervaren, 26% ten opzichte van 22% Krimpenerwaard breed. Wat dit lijkt te ondersteunen is het getal dat de inwoners voor sociale cohesie geven. Dit is lager dan Krimpenerwaard breed voor de leeftijdscategorie 18 tot 64-jarigen, namelijk een 6,5 ten opzichte van 6,9 Krimpenerwaard breed. Voor de leeftijdscategorie 65+ is het cijfer gelijk. Ook over de woonomgeving zijn de 18 – 64 jarige inwoners van Schoonhoven minder tevreden dan Krimpenerwaard breed, een 7,9 ten opzichte van een 8,1. De 65+’ers zijn meer tevreden over de woonomgeving, zij geven een 8,7.

4.9 Schoonhoven

Onderwerp	% Schoonhoven	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	93%	88%
- 65+	72%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	56%	49%
- 65+	44%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	45%	46%
- hoog risico	1%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	18%	19%
- 65+	5%	6%
Heeft psychische problematiek	9,9%	8,9%
Is kwetsbaar	17%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	15%	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	48%	51%
- 65+	40%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	4%	4%
- 65+	12%	12%

Tabel 60a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Schoonhoven
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Schoonhoven	% K'waard
Heeft		
- overgewicht	44%	51%
- obesitas	11%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	7%	8%
- sociaal	23%	26%
- emotionele	26%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	6,5	6,9
- 65+	6,9	6,9
Heeft meer hulp nodig	17%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	Onbekend	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	10%	11%
- 65+	3%	5%
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	6%	4%
- 65+	2%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	7,9	8,1
- 65+	8,7	8,5

Tabel 60b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Schoonhoven
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.9 Schoonhoven

Conclusie

'Klein-stedelijk' is een van de kernwoorden van Schoonhoven. Je ziet deze omschrijving terug in veel onderdelen van de inventarisatie. Schoonhoven heeft de meeste maatschappelijke voorzieningen van heel Krimpenerwaard. Een aantal van deze maatschappelijke voorzieningen, vooral in het cluster Welzijn & Maatschappij, heeft een fysieke locatie in Schoonhoven, maar leveren diensten in heel de Krimpenerwaard of zelfs regionaal. Daarnaast is zichtbaar dat veel organisaties met elkaar samenwerken, zowel structureel als incidenteel. Doordat er veel verschillende maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard zijn is de samenwerking ook makkelijker op te zetten.

De demografische ontwikkeling laat in Schoonhoven een vergrijzing zien. Dit werd ook als ontwikkeling genoemd bij een enkele maatschappelijke voorzieningen. Het gaat hierbij vooral om vergrijzing van het ledenbestand en hangt samen met het onvermogen om jongere inwoners te koppelen aan hun maatschappelijke organisatie. Tegelijkertijd is zichtbaar dat de leeftijdscategorie 65+ ten opzichte van Krimpenerwaard breed, in alle opzichten positief scoren in Schoonhoven. Zo ervaren ze bijvoorbeeld minder stress, hebben ze een gezond gewicht en ervaren ze een goede gezondheid, in vergelijking met Krimpenerwaard breed.

Ook in de sportactiviteiten is een positieve trend zichtbaar in Schoonhoven ten opzichte van Krimpenerwaard breed. De inwoners tussen de 18 – 64 jaar sporten werkelijk meer, namelijk 58% ten opzichte van 55% Krimpenerwaard breed. Ook de leeftijdscategorie 65+ doet meer wekelijkse activiteiten, namelijk 82% ten opzichte van 78% Krimpenerwaard breed. De verscheidenheid aan maatschappelijke voorzieningen in Schoonhoven

kunnen hier debet aan zijn.

Tegelijkertijd heeft de grootte van Schoonhoven ook een andere impact op de inwoners. Veel maatschappelijke voorzieningen noemen individualisme als een groot maatschappelijke vraagstuk in Schoonhoven. Het lage cijfer betreffende sociale cohesie laat dit mogelijk ook zien. Dit is lager dan Krimpenerwaard breed voor de leeftijdscategorie 18 tot 64-jarigen, namelijk een 6,5 ten opzichte van 6,9 Krimpenerwaard breed. Voor de leeftijdscategorie 65+ is het cijfer gelijk. Tot slot ervaren de inwoners van Schoonhoven meer 'emotionele eenzaamheid', 26% ten opzichte van 22% Krimpenerwaard breed.

Sterke punten

- Schoonhoven heeft de meeste maatschappelijke voorzieningen van Krimpenerwaard.
- In Schoonhoven werken veel maatschappelijke voorzieningen (zowel structureel als incidenteel) met elkaar samen.
- Het aanbod van Schoonhoven lijkt goed te passen bij de demografische verdeling in de kern.

Aandachtspunten

- In Schoonhoven lijkt een hogere mate van individualisme te spelen, wat een negatief effect heeft op bijvoorbeeld sociale cohesie en emotionele eenzaamheid lijkt te vergroten.
- De demografische ontwikkeling laat in Schoonhoven een vergrijzing zien. Maatschappelijke voorzieningen zien dit terug in een dalend ledenbestand en moeite met het aantrekken van jonge inwoners.

4.10 Stolwijk

Cultuur en Recreatie	13	Logopedie	1	Sport	12
Activiteitenvereniging	5	Organisatie lichamelijke gezondheid	4	Sportschool en fitness	3
Bibliotheek (bibliobus)	1	Organisatie psychische gezondheid	1	Sportstimulering	2
Cultureel centrum	1	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	14
Historische vereniging	1	Tandarts	2	Zwembad	1
Kunst	0	Onderwijs en Kinderopvang	5	Welzijn en Maatschappij	12
Museum	0	Basisonderwijs	2	Buurt- en dorpsvereniging	0
Muziek	3	Kinderopvang	3	Centrum voor jeugd en gezin	1
Theater en Toneel	2	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	1
Gezondheidszorg	13	Religie en Levensbeschouwing	14	Jeugd- en jongerenwerk	1
Alternatieve geneeskunde	0	Religieus centrum	3	Ontmoeting	4
Apotheek	1	Religieus genootschap	3	Speel-o-theek	0
Diëtist	1	Religieuze vereniging	8	Vervoer	1
Fysio-, oefen- en beweegtherapie	1			Welzijnsorganisatie	3
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	1				

Tabel 61. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Stolwijk per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.10 Stolwijk

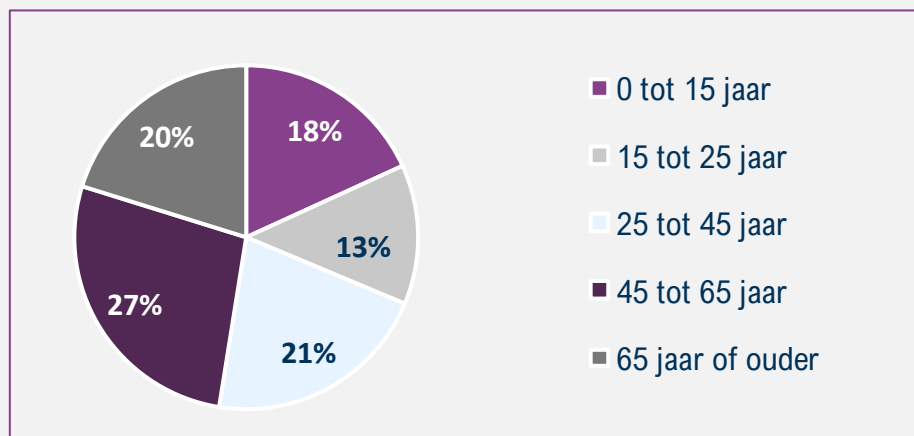

Aard van de kern

De kernwaarden van Stolwijk zijn: nijverig, traditioneel en nuchter. De kern heeft een nuchter en dorps karakter. Door betere afstemming en overleg van ondernemers in de kern te stimuleren, wordt het ondernemersklimaat versterkt. Verbetering van de verkeersafwikkeling en het parkeren in de dorpskern levert een bijdrage aan de herkenbaarheid van de kern.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

Grafiek 10. Bevolkingssamenstelling Stolwijk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

In Stolwijk wonen 5.210 inwoners waarvan ongeveer de helft tussen de 0 - 45 jaar is (52%) en de andere helft 45 jaar en ouder. Van de bevolking is 21% tussen de 25 - 45 jaar, dat is bijna even groot als de

leeftijdscategorie 65+ met 20%. De grootste leeftijdscategorie zijn de 45 – 65 jarigen (27%) en de kleinste leeftijdscategorie zijn de 15 - 25 jarigen (13%).

Kijkend naar de demografische ontwikkeling van de komende 30 jaar, blijven de percentages van de leeftijdscategorieën redelijk gelijk. Het percentage 20 – 64 jarigen neemt iets af van 55% naar 52%. Voor de leeftijdscategorie 65+ neemt het percentage wat toe van 20% naar 23%.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	26%	25%
20 – 64 jaar	55%	52%
65+	20%	23%

Tabel 62. Demografische ontwikkeling Stolwijk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en Recreatie

Binnen dit cluster zijn er dertien maatschappelijke voorzieningen in Stolwijk. Hiervan is de helft een muziekvereniging of activiteitenvereniging zoals 'Muziekvereniging Harmonie' en 'Comité ouderenreis Stolwijk'. Er is eveneens een historische vereniging en er zijn twee verenigingen gericht op theater en toneel. Ook is de bibliotheek middels een bibliobus aanwezig. 'Multifunctioneel Centrum Het Kwartier' is het culturele centrum van Stolwijk.

4.10 Stolwijk

Cluster Gezondheidszorg

Binnen dit cluster zijn er dertien maatschappelijke voorzieningen. Binnen de eerstelijnszorg zijn de volgende maatschappelijke voorzieningen aanwezig: een apotheek houdende huisartsenpraktijk en twee tandartsen. 'GGD Hollands Midden' is gemeentebreed actief. Ook zijn er maatschappelijke voorzieningen binnen de categorieën diëtist, logopedie en organisaties voor de lichamelijke en psychische gezondheid.

Cluster Onderwijs en Kinderopvang

In Stolwijk zijn er twee basisscholen en drie kinderopvanglocaties.

Cluster Religie en Levensbeschouwing

Er zijn veertien maatschappelijke voorzieningen in dit cluster. Zo zijn er drie religieuze genootschappen en acht verenigingen, waaronder aanbod specifiek gericht op jeugd. Tevens zijn er drie religieuze centra, waaronder de 'Hersteld Hervormde Kerk Stolwijk'.

Cluster Sport

Dit cluster heeft de meeste maatschappelijke voorzieningen, namelijk 18. Er is aanbod op het gebied van dans, denksport, gymnastiek, tennis, voetbal en volleybal. Daarnaast zijn er twee ijsclubs (waarvan een in t' Beijersche), een 'Zwem- en Poloclub Stolwijk' en het zwembad 'Ons Polderbad'. Daarnaast zijn er drie maatschappelijke voorzieningen op het gebied van sportschool en fitness gevestigd in Stolwijk en is naast Team Sportservice Krimpenerwaard ook 'Stichting Sport is Baas' aanwezig in de categorie sportstimulering.

Cluster Welzijn en Maatschappij

Er zijn meerdere maatschappelijke voorzieningen in de categorieën ontmoeting en welzijnsorganisaties. Bij ontmoeting gaat het om verenigingen voor jeugd en ouderen. Bij welzijnsorganisaties gaat het naast Gro-Up en WelZijn Krimpenerwaard ook om de lokale maatschappelijke voorziening 'Groene Hart (warme) Maaltijdservice'. Ook is er een maatschappelijke voorziening op het gebied van woningbouw, een buurtbus, een fysieke locatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin en een voorziening op het gebied van inkomensondersteuning. Stolwijk heeft geen buurt- en dorpsvereniging of speel-o-theek.

Bron: *Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)*

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 57 (volgende pagina) is te zien dat de inwoners van Stolwijk in vergelijking met Krimpenerwaard breed, vrijwel hetzelfde gebruik maken van de maatschappelijke voorzieningen. Wat opvalt is de leeftijdscategorie 65+ die betaald werk doet, namelijk 12% ten opzichte van 4% Krimpenerwaard breed. Daarnaast doet de leeftijdscategorie 65+ meer wekelijkse activiteiten, namelijk 82% ten opzichte van 78% Krimpenerwaard breed. In Stolwijk kunnen inwoners minder zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer, namelijk 14% ten opzichte van 10% Krimpenerwaard breed.

Samenwerking

In Stolwijk geeft het merendeel van de maatschappelijke voorzieningen aan dat er samenwerking is met andere voorzieningen of partijen.

4.10 Stolwijk

Onderwerp	% Stolwijk	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	78%	78%
Gebruik wijkverpleging	4%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	4,9%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	82%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	14%	10%
Sport wekelijks		
- 18 - 64 jaar	52%	55%
- 65+	28%	31%
Doet vrijwilligerswerk		
- 18 - 64 jaar	36%	34%
- 65+	24%	27%
Ontvangt mantelzorg	3%	4,3%
Doet betaald werk		
- 18 - 64 jaar	88%	86%
- 65+	12%	4%

Tabel 63. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Stolwijk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Het cluster Cultuur en Recreatie werkt veel samen met basisscholen. De basisscholen geven zelf aan samen te werken met de GGD, CJG en verschillende jeugdhulporganisaties. Het cluster Gezondheidszorg werkt voornamelijk samen met partijen uit de zorgsector en het cluster Welzijn en Maatschappij met organisaties uit de welzijnssector. Genoemde voorzieningen zijn onder andere 'WelZijn Krimpenerwaard' en 'Kwadraad maatschappelijke werk'. De sportverenigingen werken minder samen, maar doet dit met name bij evenementen zoals bijvoorbeeld de Lansingtocht. Een van de religieuze genootschappen heeft een samenwerking met andere genootschappen en de Voedselbank, maar het merendeel van de religieuze genootschappen en religieuze verenigingen hebben aangegeven dat er geen samenwerking is met andere maatschappelijke voorzieningen.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

Maatschappelijke voorzieningen in Stolwijk noemen de financiële positie van inwoners en van de eigen maatschappelijke voorziening als een belangrijke ontwikkeling. Er is minder te besteden, maar de kosten stijgen. Een aantal maatschappelijke voorzieningen geeft aan dat subsidie vanuit gemeente minder is geworden, waardoor dit ook invloed heeft op de financiële situatie. Daarnaast wordt aangegeven dat de regelgeving vanuit de gemeente Krimpenerwaard soms lastig of onduidelijk is en dit niet ten goede komt voor datgene wat de maatschappelijke voorzieningen kunnen aanbieden.

4.10 Stolwijk

Over het algemeen geven de maatschappelijke voorzieningen ook aan dat de sociale cohesie is verslechterd en ziet men een toename van gezinnen die zich bevinden in kwetsbare situaties. Een van de maatschappelijke voorzieningen vermeldt dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk komt te staan, al is onduidelijk of deze constatering specifiek geldt voor Stolwijk of juist Krimpenerwaard breed. De maatschappelijke voorzieningen in Stolwijk merken wel dat sinds een paar jaar er meer vraag is naar specifiek aanbod, bijvoorbeeld in een bepaald soort sport als padel of aanbod van voetbal op de zaterdag.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Stolwijk	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	1,0 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	1,1 km	1,3 km

Tabel 64. Fysieke leefomgeving Stolwijk

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of huisarts, is gelijk of kleiner ten opzichte van Krimpenerwaard breed, zie tabel 58.

Veel maatschappelijke voorzieningen geven aan behoefte te hebben aan nieuwbouw of aanpassing van de huisvesting, aangezien deze is verouderd. Dit maakt dat niet iedere voorziening de huisvesting toekomstbestendig vindt. Daarnaast wordt aangegeven dat ruimtes mogelijk te klein zijn volgens de prognoses van de maatschappelijke voorzieningen. Deze maatschappelijke voorzieningen verwachten

namelijk een groei van het aantal inwoners dat gebruik maakt van het aanbod. Andere maatschappelijke voorzieningen verwachten een krimp in het aantal leden, waardoor ze in de toekomst mogelijk met de huisvestingskosten in de problemen komen.

Enkele maatschappelijke voorzieningen vinden de parkeergelegenheid op dit moment onvoldoende en willen meer mogelijkheid tot parkeren. Ook geeft een enkeling aan dat evenementen organiseren op openbare locaties lastig is. Dit vanwege de eisen die steeds strenger worden voordat een vergunning vanuit de gemeente Krimpenerwaard wordt verleend.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

Stolwijk is een kern waarvan inwoners een minder sterke fysieke gezondheid hebben dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Zo ervaren inwoners in de leeftijdscategorieën 18 – 64 jaar en 65+ een minder goede gezondheid dan Krimpenerwaard breed. Ze hebben ook een minder gezond gewicht in vergelijking met Krimpenerwaard breed, namelijk 46% / 33% ten opzicht van 49% / 40%. Ook voldoen inwoners minder aan de beweegrichtlijn, namelijk 50% / 29% ten opzichte van 51% / 37%.

De inwoners in Stolwijk ervaren een minder sterke mentale gezondheid. Het percentage inwoners dat stress, sociale eenzaamheid en emotionele eenzaamheid ervaart ligt hoger dan het gemiddelde van Krimpenerwaard. Het ervaren van veel stress is voor de leeftijdscategorie 18 – 64 jaar 22% en

4.10 Stolwijk

voor de leeftijdscategorie 65+ 11% ten opzichte van 19% en 6% Krimpenerwaard breed. Het cijfer voor sociale cohesie en de tevredenheid met de woonomgeving is iets hoger voor de leeftijdscategorie 18 – 64 jaar en 65+ ten opzichte van Krimpenerwaard breed.

Onderwerp	% Stolwijk	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid		
- 18-64 jaar	87%	88%
- 65+	67%	71%
Heeft een gezond gewicht		
- 18-64 jaar	46%	49%
- 65+	33%	40%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	46%	46%
- hoog risico	5%	4%
Heeft veel stress		
- 18-64 jaar	22%	19%
- 65+	11%	6%
Heeft psychische problematiek	8,3%	8,9%
Is kwetsbaar	15%	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	11%	13%

Tabel 65a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Stolwijk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Stolwijk	% K'waard
Voldoet aan de beweegrichtlijn		
- 18-64 jaar	50%	51%
- 65+	29%	37%
Is inactief		
- 18-64 jaar	3%	4%
- 65+	15%	12%
Heeft		
- overgewicht	55%	51%
- obesitas	18%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	8%	8%
- sociaal	29%	26%
- emotionele	23%	22%
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,5	6,9
- 65+	7,0	6,9
Heeft meer hulp nodig	15%	14%
Is werkloos of werkzoekenden	2,8%	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen		
- 18-64 jaar	7%	11%
- 65+	3%	5%

Tabel 65b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Stolwijk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.10 Stolwijk

Onderwerp	% Stolwijk	% K'waard
Risicovolle of problematische schulden		
- 18-64 jaar	4%	4%
- 65+	1%	1%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	8,3	8,1
- 65+	8,7	8,5

Tabel 65c. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Stolwijk
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

De kernwaarden van Stolwijk zijn: nijverig, traditioneel en nuchter. Een verbetering van de verkeersafwikkeling en het parkeren in de dorpskern levert een bijdrage aan de herkenbaarheid van de kern, wordt aangegeven in Koers en Kader Krimpenerwaard. Op dit moment is volgens de maatschappelijke voorzieningen de parkeergelegenheid in Stolwijk onvoldoende.

Door een aantal maatschappelijke voorzieningen is aangegeven dat er behoefte is aan nieuwbouw of aanpassing van de huisvesting. Voor sommige maatschappelijke voorzieningen wordt er groei of juist een daling verwacht van inwoners die gebruik maken van het aanbod.

Op dit moment lijkt het aanbod van de maatschappelijke voorzieningen aan te sluiten op de demografische verdeling in Stolwijk, al geldt dit

mogelijk niet voor de leeftijdscategorie 65+ als het gaat om sport.

Deze leeftijdscategorie doet meer wekelijks activiteiten in vergelijking met Krimpenerwaard breed, maar sport minder, voldoet minder aan de beweegrichtlijn en heeft een minder gezond gewicht. Mogelijk sluiten de aanwezige sportcategorieën minder goed aan bij deze leeftijdscategorie of wordt deze leeftijdscategorie minder goed bereikt als het gaat om het huidige sportaanbod. Ook het wekelijks sporten van de leeftijdscategorie 18 – 64 en 65+ ligt in Stolwijk lager ten opzicht van Krimpenerwaard breed.

De cijfers van de demografische ontwikkeling de komende 30 jaar geven aan dat er sprake is van vergrijzing in Stolwijk. Mogelijk kan het van meerwaarde zijn om te kijken hoe het aanbod van maatschappelijke voorzieningen goed blijft aansluiten bij de behoeften, specifiek kijkend naar het sportaanbod.

Opvallend is de hoge mate waarin de leeftijdscategorie 65+ betaald werk doet, namelijk 12% ten opzichte van de 4% Krimpenerwaard breed. Mogelijk dat dit eveneens invloed uitoefent in de mate waarin deze leeftijdscategorie van aanbod in Stolwijk gebruik maakt. Het inspelen met het aanbod op de behoeften van inwoners is voor sommige maatschappelijke voorzieningen lastig, aangezien subsidie vanuit gemeente Krimpenerwaard minder is geworden en regelgeving lastiger is geworden. Dit heeft mogelijk invloed op het aanbod dat door de maatschappelijke voorzieningen geboden wordt in Stolwijk.

4.10 Stolwijk

Sterke punten

- Er zijn diverse eerstelijnsvoorzieningen in Stolwijk.
- Stolwijk heeft een grote diversiteit aan maatschappelijke voorzieningen.

Aandachtspunten

- Ondanks de diversiteit aan sportverenigingen is de fysieke gezondheid bij inwoners slechter dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.
- De toekomstbestendigheid (ruimtegebrek) van de huisvestingslocaties is een aandachtspunt. Daarbij wordt de behoefte aan ver- of nieuwbouw genoemd.

4.11 Vlist

Cultuur en Recreatie	3	Logopedie	0	Sport	3
Activiteitenvereniging	2	Organisatie lichamelijke gezondheid	1	Sportschool en fitness	0
Bibliotheek (bibliobus)	1	Organisatie psychische gezondheid	0	Sportstimulering	1
Cultureel centrum	0	(Medische) pedicure	0	Sportvereniging	2
Historische vereniging	0	Tandarts	0	Zwembad	0
Kunst	0	Onderwijs en Kinderopvang	0	Welzijn en Maatschappij	6
Museum	0	Basisonderwijs	0	Buurt- en dorpsvereniging	1
Muziek	0	Kinderopvang	0	Centrum voor jeugd en gezin	0
Theater en Toneel	0	Voortgezet onderwijs	0	Inkomensondersteuning	0
Gezondheidszorg	2	Religie en Levensbeschouwing	0	Jeugd- en jongerenwerk	0
Alternatieve geneeskunde	0	Religieus centrum	0	Ontmoeting	2
Apotheek	0	Religieus genootschap	0	Speel-o-theek	0
Diëtist	0	Religieuze vereniging	0	Vervoer	0
Fysio-, oefen- en bewegtherapie	0			Welzijnsorganisatie	2
Gemeentelijke gezondheidsdienst	1			Woningbouw	1
Huisarts	0				

Tabel 66. Overzicht maatschappelijke voorzieningen in Vlist per cluster en categorie

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

4.11 Vlist

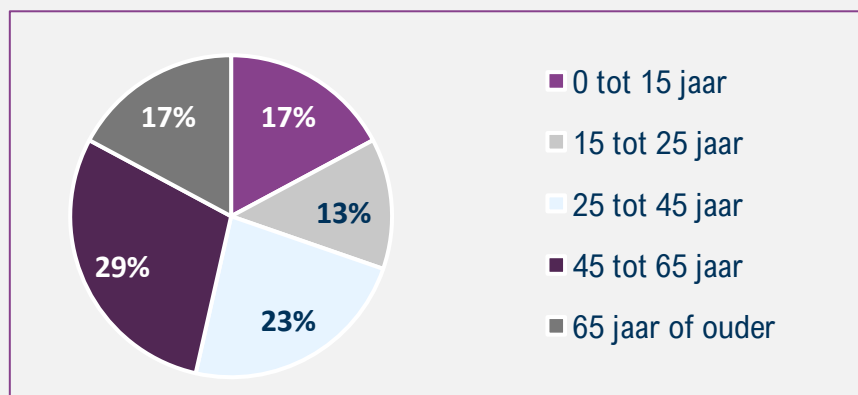

Aard van de kern

De kernwaarden van Vlist zijn: pittoresk, natuurlijk en zelfredzaam. Deze parel van de Krimpenerwaard is vooral vanwege de rivier en het natuurgebied eromheen een trekpleister voor toerisme, maar kan wel meer beleefbaar en bezoekbaar worden gemaakt, zonder dat de authenticiteit verdwijnt. Alleen vanuit een duidelijke noodzaak of meerwaarde mag er verandering worden aangebracht in het dorpsgezicht. De rol van inwoners en ondernemers in behoud en bescherming is cruciaal. Vlist is een authentiek dorp met een kleinschalige woonwijk, waardoor de sociale cohesie kwetsbaar is.

Bron: Koers en Kader Krimpenerwaard (2017)

Bevolkingssamenstelling

Grafiek 11. Bevolkingssamenstelling Vlist

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022

In Vlist wonen 642 inwoners verdeeld in een relatief jonge bevolkingssamenstelling. Meer dan de helft van de inwoners is jonger dan 45 jaar, waarbij het grootste deel tussen de 25-45 jaar is (23%). Een derde van de inwoners is tussen de 45 – 65 jaar. Het percentage 0 tot 15-jarigen en de 65+ers is gelijk aan elkaar.

Kijkend naar de demografische ontwikkeling van de komende 30 jaar, dan blijft de bevolkingssamenstelling gelijk. In de ontwikkeling gedurende de dertig jaar zie je onder de jeugd een piek in 2036 en een daling in 2046. De oudere bevolking, te weten boven de 65 jaar, heeft een stabiele verschuiving van 65+ richting 85+. In deze kern zie je niet de vergrijzing terug.

Leeftijdscategorie	2020	2050
0 – 19 jaar	23%	22%
20 – 64 jaar	55%	58%
65+	22%	20%

Tabel 67. Demografische ontwikkeling Vlist

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Maatschappelijke voorzieningen

Cluster Cultuur en recreatie

In Vlist zijn er vier voorzieningen binnen dit cluster. Het betreft de bibliobus, twee activiteitenverenigingen en een lokale voorziening, 'Stichting Cultureel Podium Vlist'.

4.11 Vlist

Cluster Gezondheidszorg

In het cluster Gezondheidszorg zijn er twee maatschappelijke voorzieningen, te weten 'GGD Hollands Midden' en een organisatie voor lichamelijke gezondheid; de EHBO-vereniging. De kern Vlist heeft geen eigen eerstelijnszorg, zoals een huisarts, apotheek of tandarts.

Cluster Onderwijs en kinderopvang

In het cluster Onderwijs en Kinderopvang zijn in Vlist geen maatschappelijke voorzieningen. Vlist heeft geen eigen basisonderwijs, kinderopvang of voortgezet onderwijs.

Cluster Religie en levensbeschouwing

In Vlist is geen religieus centrum, genootschap of religieuze vereniging.

Cluster Sport

In Vlist is geen zwembad, maar wel twee sportverenigingen in de subcategorie ijsclub en atletiek (polsstokhoogspringen). Team Sportservice Krimpenerwaard is ook in Vlist actief.

Cluster Welzijn en maatschappij

In het cluster Welzijn en Maatschappij zijn de meeste voorzieningen van Vlist, namelijk zes. Hieronder valt een lokale buurt- en dorpsvereniging, twee organisaties gericht op ontmoeten, twee organisaties voor welzijn (Stichting WelZijn Krimpenerwaard heeft in Vlist een fysieke locatie) en een woningbouw organisatie.

Bron: Excellijst maatschappelijke voorzieningen (2023)

Gebruik maatschappelijke voorzieningen

In tabel 62 valt op dat in vergelijking met Krimpenerwaard minder inwoners van Vlist gebruik maken van basis GGZ en/of POH-GGZ, namelijk 2,7% ten opzichte van 4,2 Krimpenerwaard breed en dat er meer inwoners vrijwilligerswerk doen, namelijk 42% ten opzichte van 32% Krimpenerwaard breed.

Onderwerp	% Vlist	% K'waard
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	74%	78%
Gebruik wijkverpleging	3%	3,6%
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	2,7%	4,2%
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	78%	78%
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	onbekend	10%
Sport wekelijks (18+)	50%	48%
Doet vrijwilligerswerk (18+)	42%	32%
Ontvangt mantelzorg	7%	4,3%
Doet betaald werk (18+)	88%	86%

Tabel 68. Gebruik maatschappelijke voorzieningen door inwoners uit Vlist
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

4.11 Vlist

Samenwerking

De uitvraag is voor Vlist niet representatief ingevuld. Er is daarom gekeken naar antwoorden Krimpenerwaard breed door maatschappelijke voorzieningen die soortgelijk in Vlist zitten. Er wordt gezien dat de maatschappelijke voorzieningen uit het cluster Cultuur en recreatie veel met elkaar of met het cluster Onderwijs en kinderopvang samenwerken. De overige clusters werken vooral samen binnen het eigen cluster.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Trends en ontwikkelingen

De uitvraag is voor Vlist niet representatief ingevuld. Er is daarom gekeken naar antwoorden Krimpenerwaard breed door maatschappelijke voorzieningen die soortgelijk in Vlist zitten. De maatschappelijke voorzieningen geven aan dat eenzaamheid en sociale isolatie groeit. Bij gezinnen waar psychische problemen spelen, wordt soms zorg vermeden door een gebrek aan geld. Financiële problemen kunnen echter weer een oorzaak zijn voor psychische problemen. Veel maatschappelijke voorzieningen zien de vraag naar hun aanbod groeien.

Bron: Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemiddelde afstand tot een grote supermarkt of de huisarts is groter dan het gemiddelde in de Krimpenerwaard.

De uitvraag is voor Vlist niet representatief ingevuld. Er is daarom gekeken naar antwoorden Krimpenerwaard breed door maatschappelijke voorzieningen die soortgelijk in Vlist zitten. Er wordt aangegeven door de

maatschappelijke voorzieningen dat de financiële kosten (sinds een paar jaar) stijgen voor bijvoorbeeld de huur of energie. Daarnaast hebben maatschappelijke voorzieningen geen eigen huisvesting en worden er locaties of ruimtes gehuurd. Op dit moment is er sprake van gebrek aan ruimtes of locaties en de verwachting is dat dit in de toekomst toeneemt.

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022) en Uitvraag maatschappelijke voorzieningen (2023)

Onderwerp	% Vlist	% K'waard
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	3,4 km	1,0 km
Gemiddelde afstand tot de huisarts	2,7 km	1,3 km

Tabel 69. Fysieke leefomgeving Vlist

Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Sociaal maatschappelijke vraagstukken

In tabel 64 staat een weergave van de sociaal maatschappelijke vraagstukken in Vlist op basis van de Gezondheidsmonitor. Vlist is een vitale kern, het percentage gezond gewicht en goede gezondheid is hoger dan het gemiddelde in Krimpenerwaard. Daarbij is het percentage inwoners wat stress ervaart lager, maar ervaren meer inwoners sociale eenzaamheid. De sociale cohesie wordt wel beter ervaren dan het gemiddelde van Krimpenerwaard, vooral voor de leeftijd 18 - 64 jaar. Opvallend is dat naar mate inwoners ouder worden ze minder tevreden zijn met de sociale cohesie en de leefomgeving.

4.11 Vlist

Onderwerp	% Vlist	% K'waard
Ervaart (zeer) goede gezondheid (18+)	86%	83%
Heeft een gezond gewicht (18+)	57%	47%
Ervaart angst / depressie		
- matig/hoog	44%	46%
- hoog risico	3%	4%
Heeft veel stress (18+)	10%	15%
Heeft psychische problematiek	7%	8,6%
Is kwetsbaar	onbekend	16%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	onbekend	13%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (18+)	47%	47%
Is inactief (18+)	2%	6%
Heeft		
- overgewicht	43%	51%
- obesitas	6%	14%
Ervaart eenzaamheid		
- ernstig	5%	8%
- sociaal	33%	26%
- emotionele	21 %	22%

Tabel 70a. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Vlist
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Onderwerp	% Vlist	% K'waard
Cijfer sociale cohesie		
- 18-64 jaar	7,8	6,9
- 65+	7,0	6,9
Heeft meer hulp nodig	onbekend	14%
Is werkloos of werkzoekenden	0,9%	1,2%
Heeft enige/grote moeite met rondkomen (18+)	10%	9%
Risicovolle of problematische schulden (18+)	2%	3%
Is tevreden met de woonomgeving		
- 18-64 jaar	9,0	8,1
- 65+	7,2	8,5

Tabel 70b. Sociaal maatschappelijke vraagstukken in Vlist
Bron: Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden (2022)

Conclusie

Vlist is de kleinste kern van de Krimpenerwaard met een authentiek karakter en een kleine woonwijk. Om de sociale cohesie in de kern te behouden en versterken, worden de mogelijkheden van (gedeeltelijke) ver-/nieuwbouw en andere middelen om de wijk een nieuwe impuls te geven, onderzocht. Dit beeld wordt gesteund door het lage aantal maatschappelijke voorzieningen.

Opvallend is dat er geen maatschappelijke voorzieningen zijn die gericht zijn op activiteiten, behalve één maatschappelijke voorziening

4.11 Vlist

gericht op ontmoeten. Toch heeft 78% van de 65+ers een wekelijkse activiteit. Tevens sport 50% van de inwoners wekelijks, terwijl er maar twee (zeer specifiek) sportverenigingen zijn in Vlist. Het gebruik van deze voorzieningen is hoger dan verwacht op basis van het aanbod. Dit kan betekenen dat veel inwoners van Vlist buiten deze kern maatschappelijke voorzieningen gebruiken. Tevens maakt 74% van de inwoners gebruik van een huisarts, terwijl deze eerstelijnszorg niet beschikbaar is in Vlist.

Wanneer gekeken wordt naar de sociaal maatschappelijke vraagstukken in deze kern op basis van de Gezondheidsmonitor, blijkt dat in vergelijking met Krimpenerwaard breed sprake is van een hogere mate van sociale eenzaamheid.

Daarnaast ervaren de inwoners in de leeftijdscategorie 65+ een lagere tevredenheid met betrekking op de woonomgeving. Het aanbod van de maatschappelijke voorzieningen lijkt niet in te spelen op deze hoge mate van sociale eenzaamheid. Het gebrek aan aanbod kan juist versterkend zijn op deze vraagstukken.

Tot slot ervaart bijna de helft van inwoners van Vlist enige mate van depressie / angst. Desondanks maakt maar 2,7% van de inwoners gebruik van basis GGZ en/of POH GGZ, wat ook het resultaat kan zijn van het gebrek aan aanbod van deze maatschappelijke voorzieningen in Vlist.

Sterke punten

- Vlist is een vitale kern met een hoog aantal inwoners met een goede gezondheid.
- In Vlist is de vergrijzing in mindere mate aanwezig ten opzichte van de andere kernen en het landelijke beeld.

Aandachtspunten

- Hogere mate van sociale eenzaamheid ten opzichte van de andere kernen.
- Waardering van sociale cohesie en leefomgeving is lager voor de leeftijdscategorie 65+ dan 18 - 64 jaar.
- Vlist heeft een laag aanbod aan voorzieningen, waarbij ook de eerstelijnszorg mist.

Bijlagen

Bijlage 1. Onderzoeksmethoden

Onderzoeksopzet		Informatiebron	Verwerking
Deskresearch	Deskresearch is uitgevoerd naar onder andere de landelijke trends en ontwikkelingen, demografische gegevens op lokaal niveau en de ontwikkelingen die spelen in de gemeente.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koers en Kader Krimpenerwaard, 2017 2. Gezondheidsmonitor GGD Hollands Midden, 2022 3. Jeugdmonitor GGD Hollands Midden, 2022 4. Kwaliteitsmonitor Krimpenerwaard over 2021, 2021 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 'Aard van de kern' <i>per kern</i>. 2. 'Bevolkingssamenstelling', 'Gebruik maatschappelijke voorzieningen', 'Ruimtelijke ontwikkeling' en 'Sociaal maatschappelijke vraagstukken' <i>per kern</i>. 3. 'Sociaal maatschappelijke vraagstukken jeugd' <i>Krimpenerwaard breed</i>. 4. 'Sociaal maatschappelijke vraagstukken volwassenen' <i>Krimpenerwaard breed</i>.
Excel lijst	Op basis van de input van de gemeente Krimpenerwaard is er een totaalijst opgesteld van alle maatschappelijke voorzieningen. Deze zijn ingedeeld in kernen, categorieën en clusters.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Excellijst maatschappelijke voorzieningen, 2023 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 'Maatschappelijke voorzieningen' <i>per kern</i>. En 'Overzicht maatschappelijke voorzieningen' <i>Krimpenerwaard breed</i>
Vragenlijsten	Zowel naar de maatschappelijke voorzieningen als de ambtelijke organisatie zijn vragenlijsten verstuurd over het aanbod en gebruik van voorzieningen, trends en ontwikkelingen en de inwonerbehoeften. Zowel gemeente breed als op kernniveau.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvraag ambtelijke organisatie, 2023 2. Uitvraag maatschappelijke voorzieningen, 2023 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 'Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> 2. 'Samenwerking', 'Trends en ontwikkelingen' en 'Ruimtelijke ontwikkeling' <i>per kern</i>. En 'Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i>.

Tabel 65a. Onderzoeksopzet en gebruik van de informatiebronnen

Bijlage 1. Onderzoeksmethoden

Onderzoeksopzet		Informatiebron	Verwerking
Themasessies	<p>Naar aanleiding van de antwoorden op de vragenlijsten is middels themasessies verdiepende informatie opgehaald bij zowel collega's van de ambtelijke organisatie als maatschappelijke voorzieningen. Bij de sessies met de ambtelijke organisatie was zowel het sociale als ruimtelijke domein betrokken.</p>	<p>Ambtelijke organisatie</p> <ol style="list-style-type: none"> Cluster 1. Onderwijs, participatie, werk en inkomen Cluster 2. Preventie en toegang Cluster 3. Leefomgeving, cultuur en sport Cluster 4. Ruimtelijke Ordening <p>Maatschappelijke organisaties</p> <ol style="list-style-type: none"> Themasessie Gezondheidszorg Themasessie Welzijn en maatschappij, cultuur, recreatie en sport Themasessie Onderwijs en Kinderopvang 	<ol style="list-style-type: none"> 'Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> 'Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> 'Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i> Behoeften per cluster' <i>Krimpenerwaard breed</i>

Tabel 65b. Onderzoeksopzet en gebruik van de informatiebronnen

Bijlage 2. Onderzoeksopzet

2.1 Opzet

Door middel van deskresearch, kwalitatieve uitvraag bij voorzieningen middels vragenlijsten, kwantitatieve analyse van data over het zorggebruik in de gemeente en de organisatie van themasessies is exploratief informatie verzameld over het aanbod, trends en ontwikkelingen omtrent de maatschappelijke voorzieningen in de gemeente Krimpenerwaard. Deze informatie is gebruikt om antwoord te geven op de 3 onderzoeksvragen:

- 1) Welke maatschappelijke voorzieningen zijn er in de Krimpenerwaard in de verschillende kernen, met welke aanbod en wat is het gebruik/bereik van de verschillende voorzieningen?
- 2) Wat zijn de relevante ontwikkelingen Krimpenerwaard breed en in de verschillende kernen kijkend naar de verschillende maatschappelijke voorzieningen?
- 3) Wat zijn de signalen, behoeften en ervaringen van inwoners kijkend naar de maatschappelijke voorzieningen?

2.2 Verwerking van de opgehaalde informatie

De verzamelde informatie vanuit de diverse onderzoeksmethoden is verwerkt in dit eindrapport. De informatie vanuit deskresearch, vragenlijsten en zorggebruik zijn zowel gebruikt voor informatie op kernniveau als Krimpenerwaard breed. De informatie vanuit de themasessies is gebruikt om Krimpenerwaard breed verdiepende informatie te geven over de actuele trends en ontwikkelingen die spelen.

2.3 Methodes

Deskresearch

Middels deskresearch van zowel interne als openbaar toegankelijke documenten is inzicht verkregen in landelijke trends, demografische gegevens en lokale gegevens en ontwikkelingen.

Vragenlijsten

Naar zowel de maatschappelijke voorzieningen als ambtelijke organisatie zijn vragenlijsten verstuurd over het aanbod, ontwikkelingen en gebruik van voorzieningen. Zowel gemeentebreed als op kernniveau zijn vragen gesteld.

Data Zorggebruik

Kwantitatieve gegevens over de indicaties vanuit de Jeugdwet en Wmo is geanalyseerd om een beeld te vormen over het zorggebruik in de kernen. Het gaat hierbij om informatie die alleen intern te raadplegen is.

Themasessies

Met een afvaardiging van de ambtelijke organisatie zijn in wisselende samenstellingen vier themasessies georganiseerd. Zowel het sociaal domein als het ruimtelijk domein was vertegenwoordigd. Met de maatschappelijke voorzieningen zijn drie themasessies georganiseerd waarbij betrokkenen van de volgende thema's zijn uitgenodigd: 1) gezondheidszorg, 2) Welzijn en maatschappij, cultuur, recreatie en sport en 3) Onderwijs en kinderopvang. In de themasessies met zowel de ambtelijke organisatie en maatschappelijke voorzieningen is verdiepend gesproken over de hoofdthema's en ontwikkelingen verkregen uit de vragenlijsten.

Bijlage 2. Onderzoeksopzet

2.4 Onderzoekspopulatie

Zowel medewerkers van de gemeente Krimpenerwaard als betrokkenen van de maatschappelijke voorzieningen zijn benaderd om vragenlijsten in te vullen en themasessies bij te wonen.

Betreft de ambtelijke organisatie heeft de opdrachtgever aangegeven welke ambtenaren benaderd werden voor het invullen van de vragenlijst als welke uitgenodigd werden voor de themasessies. In totaal zijn er 65 ambtenaren gevraagd de vragenlijst in te vullen en hebben 25 dit gedaan.

Voor het versturen van de vragenlijst aan de maatschappelijke voorzieningen, moest eerst een totaalbeeld gecreëerd worden van de voorzieningen in de gemeente Krimpenerwaard. De gemeente heeft diverse interne contactenlijsten als uitdraai van de sociale kaart aangeleverd waarop de voorzieningen stonden vermeld en de bijbehorende contactgegevens. Deze zijn samengevoegd tot één lijst met 917 unieke voorzieningen. Zij zijn allen benaderd voor het invullen van de vragenlijst. In totaal is 350 keer de vragenlijst ingevuld. Enkele keren zijn de vragenlijsten meerdere keren ingevuld door medewerkers van dezelfde voorziening.

	Aantal uitvraag	Respons
Ambtelijke Organisatie	65	25
Maatschappelijke voorzieningen	917	350

Tabel 66. Onderzoekspopulatie

Kijkend naar de 350 maatschappelijke voorzieningen is onderzocht of deze representatief zijn voor de populatie maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard. Dit is onderzocht door de maatschappelijke voorzieningen per cluster te vergelijken met de maatschappelijke voorzieningen in Krimpenerwaard. Uit onderstaand tabel kan geconcludeerd worden dat deze representatief is.

Cluster	% populatie	% respons
Cultuur en recreatie	21%	21%
Gezondheidszorg	19%	19%
Onderwijs en kinderopvang	8%	7%
Religie en levensbeschouwing	10%	9%
Sport	26%	25%
Welzijn en maatschappij	15%	19%
Onbekend	1%	0%

Tabel 67. Representatie maatschappelijke voorzieningen

De gemeente heeft vervolgens aangegeven welke maatschappelijke voorzieningen werden uitgenodigd voor de themasessies. In bijlage 4 zijn de personen genoteerd die aanwezig waren bij de themasessies.

Bijlage 2. Onderzoeksopzet

2.5 Totaaloverzicht voorzieningen

Naar de voorzieningen die niet gereageerd hebben op de vragenlijsten of waarvan het e-mailadres onbekend was, is nogmaals een verkorte vragenlijst verstuurd met het doel om zoveel mogelijk de actuele adres- en contactgegevens in beeld te krijgen. Deze zijn verwerkt in een totaaloverzicht om een zo kloppend mogelijk beeld te krijgen van de voorzieningen in de gemeente, waar ze zich bevinden en hoe ze benaderd kunnen worden

2.6 Limitaties

Door te werken met diverse onderzoeksmethoden is er veel informatie verzameld. Tevens brengen sommige methoden ook limitaties met zich mee. Deze omschrijven we hieronder;

- Van de 917 voorzieningen hebben 350 de vragenlijst ingevuld. Deze antwoorden zijn verwerkt in deze inventarisatie en mede op basis hiervan zijn conclusies getrokken over de maatschappelijke voorzieningen als geheel.
- De vragenlijsten zijn verstuurd naar 917 voorzieningen waarbij per voorziening er soms meerdere e-mailadressen zijn. Er is gekozen om naar alle aanwezige e-mailadressen te sturen omdat onduidelijk was welke e-mailadressen actueel waren. Na analyse van alle antwoorden, bleek dat er toch nog enkele dubbele voorzieningen in de lijst aanwezig waren waarbij de namen van voorzieningen net anders zijn beschreven. Dit maakt dat enkele voorzieningen dubbel zijn meegenomen in de analyse en hiermee in het rapport. *De standaardafwijking hiervan is ongeveer 15.*

- Bij zowel de vragenlijsten als de themasessies is er kwalitatief onderzoek verricht waarbij iedere respondent vanuit zijn eigen mening en belangen en die van de maatschappelijke voorziening, de vragenlijst invult. Dit brengt subjectiviteit met zich mee. Door tegelijkertijd te werken met een totaaloverzicht van de voorzieningen met de concrete adressen en locaties, is zoveel mogelijk de objectiviteit gewaarborgd in de analyse.
- De percentages in dit rapport zijn afgerond naar >5, <5.

Bijlage 3. Overzicht GGD-monitor gegevens

Op de volgende pagina's wordt een overzicht gegeven van alle GGD-monitor gegevens van de kernen, het gemiddelde van Krimpenerwaard breed en gemiddelde van GGD Hollands-Midden. Hieronder volgt een uitleg van alle afkortingen en het aflezen van de tabellen.

Afkortingen

- A = Ammerstol
- BG = Bergambacht
- BK = Berkenwoude
- G = Gouderak
- H = Haastrecht
- K = Krimpen aan de Lek
- L = Lekkerkerk
- O = Ouderkerk aan den IJssel
- S = Schoonhoven
- ST = Stolwijk
- V = Vlist

- KW = Krimpenerwaard
- GGD H-M = GGD Hollands-Midden

Normenkader

De cijfers van de kernen zijn vergeleken met de cijfers van Krimpenerwaard breed en met alle kernen per onderwerp. De **groene** cijfers zijn de kern(en) die per onderwerp in vergelijking met Krimpenerwaard breed en in

vergelijking met de andere kernen, het beste scoren. De **rode** cijfers zijn de kern(en) die per onderwerp in vergelijking met Krimpenerwaard breed en de andere kernen, het slechtste scoren. Het is afhankelijk per onderwerp of een groene of rode cijfers slechter is. Bijvoorbeeld 'gebruik eerstelijnszorg huisartsen' is juist beter als het cijfer lager is dan het gemiddelde in Krimpenerwaard.

Bijlage 3. Overzicht GGD-monitor gegevens

Onderwerp	% A	% BG	%BK	% G	% H	% K	% L	% O	% S	% ST	% V	% KW	% GGD H-M
Gebruik eerstelijnszorg huisartsen	80%	77%	75%	82%	78%	82%	80%	76%	80%	78%	74%	78%	x
Gebruik wijkverpleging	3,5%	4,2%	2,6%	3,2%	4%	3,6%	4%	4%	4%	4%	3%	3,6%	x
Gebruik basis GGZ en/of POH-GGZ	4,7%	3,8%	3,5%	4,9%	3,9%	5,2%	4,1%	3,2%	5,1%	4,9%	2,7%	4,2%	x
Doet wekelijkse activiteiten (65+)	77%	80%	82%	76%	82%	70%	75%	77%	82%	82%	78%	78%	x
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen vervoer of openbaar vervoer	10%	8%	10%	10%	9%	15%	10%	10%	8%	14%	x	10%	8%
Sport wekelijks													
- 18-64 jaar	57%	58%	34%	41%	55%	53%	53%	61%	58%	52%	50%*	55%	57%
- 65+	33%	29%	35%	28%	31%	30%	31%	27%	33%	28%		31%	37%
Doet vrijwilligerswerk													
- 18-64 jaar	34%	32%	47%	33%	31%	39%	30%	41%	32%	36%	42%*	34%	28%
- 65+	32%	32%	37%	28%	33%	15%	27%	24%	27%	24%		27%	28%
Ontvangt mantelzorg	5%	3%	3%	6%	3%	4%	5%	6%	2%	3%	7%	5%	x
Doet betaald werk													
- 18-64 jaar	86%	85%	88%	85%	92%	81%	86%	87%	86%	88%	88%*	86%	84%
- 65+	4%	6%	10%	8%	7%	6%	6%	6%	3%	12%		4%	8%
Gemiddelde afstand tot een grote supermarkt	0,3 km	0,8 km	5,8 km	0,5 km	0,9 km	0,7 km	0,8 km	1,3 km	0,6 km	1,0 km	3,4 km	1,0 km	0,8 km
Gemiddelde afstand tot de	3,3 km	0,9 km	6,2 km	0,6 km	0,9 km	0,8 km	0,9 km	1,3 km	1,2 km	1,1 km	2,7 km	1,3 km	0,8 km

Bijlage 3. Overzicht GGD-monitor gegevens

Onderwerp	% A	% BG	% BK	% G	% H	% K	% L	% O	% S	% ST	% V	% KW	% GGD H-M
Ervaart (zeer) goede gezondheid													
- 18-64 jaar	81%	86%	91%	80%	88%	85%	84%	92%	93%	87%	86%*	88%	86%
- 65+	71%	71%	74%	67%	66%	73%	68%	74%	72%	67%		71%	71%
Heeft een gezond gewicht													
- 18-64 jaar	45%	46%	70%	50%	44%	45%	47%	47%	56%	46%	57%*	49%	53%
- 65+	35%	41%	35%	35%	53%	36%	40%	35%	44%	33%		40%	42%
Ervaart angst / depressie													
- matig/hoog	40%	47%	37%	56%	39%	56%	45%	36%	45%	46%	44%	44%	49%
- hoog risico	6%	4%	5%	6%	4%	7%	3%	5%	1%	5%	3%	4%	6%
Heeft veel stress													
- 18-64 jaar	22%	16%	15%	27%	17%	21%	17%	17%	18%	22%	10%*	19%	22%
- 65+	4%	4%	5%	4%	6%	10%	4%	4%	5%	11%		6%	65%
Heeft psychische problematiek	9,1%	9,1%	7,3%	9,6%	7,9%	10,7 %	8,8%	6,7%	9,9%	8,3%	7%	8,9%	
Is kwetsbaar	13%	12%	16%	17%	23%	13%	19%	18%	17%	15%	x	16%	17%
Is in de afgelopen 3 maanden gevallen	10%	16%	19%	13%	10%	16%	11%	10%	15%	11%	x	13%	16%
Voldoet aan de beweegrichtlijn													
- 18-64 jaar	48%	53%	45%	41%	52%	62%	52%	52%	48%	50%	47%*	51%	54%
- 65+	28%	43%	39%	26%	34%	33%	34%	46%	40%	29%		37%	41%
Is inactief													
- 18-64 jaar	5%	3%	3%	8%	3%	3%	2%	8%	4%	3%	2%*	4%	4%
- 65+	8%	11%	6%	11%	11%	7%	13%	14%	12%	15%		12%	12%

Bijlage 3. Overzicht GGD-monitor gegevens

Onderwerp	% A	% BG	% BK	% G	% H	% K	% L	% O	% S	% ST	% V	% K	%GGD H-M
Heeft													
- Overgewicht	55%	52%	35%	53%	50%	55%	53%	54%	44%	55%	43%	51%	48%
- Obesitas	16%	13%	6%	17%	14%	16%	19%	13%	11%	18%	6%	14%	14%
Ervaart eenzaamheid													
- ernstig	9%	10%	5%	11%	8%	8%	8%	5%	7%	8%	5%	8%	9%
- sociaal	30%	29%	23%	27%	26%	27%	29%	20%	23%	29%	33%	26%	27%
- emotionele	23%	23%	20%	26%	24%	21%	17%	17%	26%	23%	21%	22%	26%
Cijfer sociale cohesie													
- 18 – 64 jaar	7,0	7,0	7,2	6,9	7,1	6,9	7,1	7,0	6,5	7,5	7,8	6,9	6,4
- 65+	7,1	6,8	7,2	7,2	7,2	6,7	7,0	6,9	6,9	7,0	7,0	6,9	6,6
Heeft meer hulp nodig	15%	12%	14%	17%	x	15%	13%	x	17%	15%	x	14%	15%
Is werkloos of werkzoekenden	2,9%	1,8%	3,2%	2%	x	1,5%	x	1,4%	x	2,8%	0,9%	1,2%	x
Heeft enige / grote moeite met rondkomen													
- 18-64 jaar	16%	9%	8%	17%	8%	19%	10%	10%	10%	7%	10%*	11%	13%
- 65+	4%	8%	3%	6%	3%	10%	5%	3%	3%	3%		5%	5%
Risicovolle of problematische schulden													
- 18-64 jaar	4%	2%	4%	2%	2%	4%	4%	1%	6%	4%	2%*	4%	6%
- 65+	1%	1%	x	x	2%	1%	1%	2%	2%	1%		1%	2%
Is tevreden met de woonomgeving													
- 18 – 64 jaar	8,0	8,1	8,5	7,9	8,5	8,0	8,2	8,4	7,9	8,3	9,0	8,1	7,9
- 65+	8,2	8,1	9,2	8,4	8,5	8,4	8,6	8,7	8,7	8,7	7,2	8,5	8,4

Bijlage 4. Overzicht deelnemers themasessies

	Naam
Cluster 1. Onderwijs, participatie, werk en inkomen	Projectteam 'Nota maatschappelijke voorzieningen'
	Beleidsmedewerker Participatiewet
	Beleidsmedewerker Onderwijs
	Beleidsmedewerker Armoede
	Beleidsmedewerker Preventie
Cluster 2. Preventie en toegang	Projectteam 'Nota maatschappelijke voorzieningen'
	Beleidsmedewerker 18-/18+
	Beleidsmedewerker Sport
	Beleidsmedewerker Vergrijzing
	Kwaliteitsmedewerker Beleidsmedewerker Huiselijk Geweld / Kindermishandeling
Cluster 3. Leefomgeving, cultuur en sport	Projectteam 'Nota maatschappelijke voorzieningen'
	Beleidsmedewerker Cultuur
	Beleidsmedewerker Sport
	Beleidsmedewerker Gezondheid
	Beleidsmedewerker Gezondheid
Cluster 4. Ruimtelijke Ordening	Projectteam 'Nota maatschappelijke voorzieningen'
	Beleidsmedewerker Onderwijshuisvesting
	Beleidsmedewerker Ruimte Ordening
	Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening
	Beleidsmedewerker Sociaal Domein
	Projectleider RO Teammanager OOV

Bijlage 4. Deelnemers sessies

Organisatie	
Gezondheidszorg	<u>Projectteam 'Nota Maatschappelijke Voorzieningen'</u>
	<u>Gemeente Krimpenerwaard</u>
	<u>Vierstroom Zorg Thuis</u>
	<u>Praktijkmanager HA Oteman (Schoonhoven)</u>
	<u>Adviesraad/cliëntenraad</u>
Welzijn & maatschappij, cultuur, recreatie en sport	<u>Projectteam 'Nota Maatschappelijke Voorzieningen'</u>
	<u>WelZijn Krimpenerwaard</u>
	<u>Gro-Up</u>
	<u>Zilvermuseum</u>
	<u>Directeur Kwadraad</u>
	<u>Cultuurhuis Krimpen aan de Lek</u>
	<u>Bibliotheek Krimpenerwaard</u>
	<u>Vluchtelingenwerk</u>
	<u>Qua Wonen</u>
	<u>Regiomanager JGZ</u>
	<u>Stichting Dagbesteding Krimpenerwaard</u>
	<u>Cultuurhuis & Programmaraad</u>
	<u>Stichting de Zwaan, Berkenwoude</u>
	<u>Adviesraad / cliëntenraad</u>
	<u>MEE</u>
<u>Waterbos B.V.</u>	

Bijlage 4. Deelnemers sessies

	Organisatie
Onderwijs en kinderopvang	OZHW
	PCB De Rank
	De Kromme Draai
	BS Gouda
	Waardse Kids (dagopvang, BSO, peuteropvang)
	De Krullebaar
	Gro-Up

Bijlage 5. Extra bronnen

CBS in de buurt (z.d.). Krimpenerwaard in cijfers. Geraadpleegd januari 2023, via https://cbsinuwbuurt.nl/#gemeenten2020_bevolkingsdichtheid_inwoners_per_km2

CBS (z.d.). Burgerlijke staat. Geraadpleegd februari 2023, via <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/woonsituatie/burgerlijke-staat>

Gemeente Krimpenerwaard (z.d.). Integraal Huisvestigingsplan Onderwijs Krimpenerwaard. Geraadpleegd vanaf december 2022

Gemeente Krimpenerwaard (z.d.). Koers en kader Krimpenerwaard: Kernenbeleid voor vitale kernen. Geraadpleegd vanaf maart 2023

Gemeente Krimpenerwaard (z.d.). Leren en verbeteren in het sociaal domein: Kwaliteitsmonitor Krimpenerwaard over 2021. Geraadpleegd vanaf maart 2023

Gemeente Krimpenerwaard (z.d.). Omgevingsvisie Krimpenerwaard. Geraadpleegd vanaf december 2022

Gemeente Krimpenerwaard (z.d.). Van ambities naar uitvoering: Maatschappelijke Agenda Krimpenerwaard 2021-2025. Geraadpleegd vanaf december 2022

Gemeente Krimpenerwaard (z.d.). Vooruitgang door verbinding: Integraal beleidskader Sociaal Domein Krimpenerwaard 2021-2025. Geraadpleegd vanaf december 2022

GGD Hollands Midden (z.d.). Krimpenerwaard in cijfers. Geraadpleegd januari 2023, via <https://www.ggdhm.nl/>

Jeugdmonitor GGD Hollands Midden (z.d.). Krimpenerwaard in cijfers. Geraadpleegd maart 2023, via <https://www.ggdhm.nl/>

Movisie (11-07-2022). De sociale basis verdient meer versterking en aandacht. Geraadpleegd februari 2023, via <https://www.movisie.nl/artikel/sociale-basis-verdient-meer-versterking-aandacht>

Sociaal en Cultureel Planbureau (24-03-2022). Ontkerkelijkheid leidt tot nieuwe verhoudingen in de samenleving. Geraadpleegd februari 2023, via <https://www.scp.nl/actueel/nieuws/2022/03/24/ontkerkelijkheid-leidt-tot-nieuwe-verhoudingen-in-de-samenleving>

Sociale vraagstukken (24-06-2020). Discriminatie en uitsluiting. Geraadpleegd januari 2023, via <https://www.socialevraagstukken.nl/discriminatie-en-uitsluiting-doorbreek-je-niet-met-wetten-maar-met-mensen/>

Thaesis (z.d.). Maatschappelijk trends. Geraadpleegd januari 2023, via <https://thaesis.nl/maatschappij100/>

Bijlage 5. Extra bronnen

VNG (z.d.). De gevolgen van vergrijzing in Nederland voor gemeenten: Een prognose. Geraadpleegd februari 2023, via https://vng.nl/sites/default/files/2019-12/de-gevolgen-van-vergrijzing_20191126.pdf

VNG (z.d.). Overzicht trends en ontwikkelingen. Geraadpleegd januari 2023, via <https://vng.nl/files/vng/20150707-vtsd-scenario.pdf>

Colofon

Projectteam Wyzer

Janoë Musch
Jesca Wellink
Larissa Willemse

Met medewerking van

Jaco Hodzelmans
Isabella Dijkgraaf
Marise Jutte

Meer informatie

Meer informatie over dit rapport of over Wyzer Advies? Neem dan contact op met Larissa Willemse, managing consultant Wyzer Advies, via lwillemse@wyzer.nl.

© April 2023, te Utrecht

Over Wyzer

'Wij zijn Wyzer. Al meer dan 30 jaar werken wij aan actuele publieke vraagstukken voor de (lokale) overheid. We staan voor een sterke publieke dienstverlening, die goed is voor iedereen. In de werkvelden Sociaal domein, Ruimtelijk domein, Zorg en Jeugd en Bedrijfsvoering maken we het verschil met mensen, projecten en kennis. We hebben hart voor publieke dienstverlening en werken met positieve energie aan de vraagstukken van vandaag en morgen.